

**STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA KRAŚNIK**

CZEŚĆ II-V

BURMISTRZ MIASTA KRAŚNIK

Kraśnik - 2017

ZESPOŁY AUTORSKIE

Opracowanie Studium zatwierdzone Uchwałą Nr XL/327/01 Rady Miejskiej w Kraśniku wykonane zostało w Autorskiej Pracowni Projektowej Architekt Marzeny Siestrzewitowskiej, Lublin, ul. Świętokrzyska 50.

Główny Projektant

- ***mgr Maria Kawalko***, upr. urb. nr 955/89
- zagadnienia zieleni i rekreacji

mgr Jacek Babuchowski, rzecz. TUP nr 231

- ochrona środowiska przyrodniczego

mgr inż. arch. Marzena Siestrzewitowska,
upr. urb. nr 1487, upr. bud. nr Lb/1600/92

- zagadnienia przestrzenne, ochrona środowiska kulturowego

dr Waldemar Gorzym -Wilkowski

- sfera społeczno – gospodarcza

mgr inż. Krystyna Tarkowska

- komunikacja i transport

mgr inż. Edward Pomorski,
upr. urb. nr 946/89, upr. bud. nr 2321/Lb/74

- inżynieria sanitarna

inż. Stefan Mazurek,
upr. bud. nr 2844/Lb/86

- elektroenergetyka i telekomunikacja

Poprawki do ww. opracowania wynikające z uzgodnień instytucji uzgadniających oraz dostosowania Studium do polityki społeczno-gospodarczej miasta naniósł zespół w składzie:
Kierownik zespołu projektowego

- ***mgr inż. arch. Elżbieta Mącik***

mgr inż. Tadeusz Laskowski

- komunikacja

mgr inż. Edward Pomorski

- inżynieria sanitarna

inż. Jerzy Żaliński

- elektroenergetyka i telekomunikacja

mgr Piotr Sempliński

- prognoza skutków zmian ustaleń planu na środowisko przyrodnicze

Niniejszy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kraśnik zawiera zmiany przyjęte uchwałą Nr XIX/160/2008 Rady Miasta Kraśnik z dnia 10 kwietnia 2008 r. Zmiany studium zostały opracowane przez zespół projektowy Zakładu Projektowo-Budowlanego Pracowni Projektowo-Studialnej EKO-PLAN w składzie:

mgr inż. Marek Kozłowski

OIU W-wa nr WA-093 – *główny projektant*

mgr inż. Anita Nankiewicz

mgr inż. Ewa Kasprzak

mgr Gustaw Obel

inż. Maciej Kozłowski

Niniejszy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawiera zmiany dotyczące terenu oznaczonego symbolem 44UC, przyjęte uchwałą Nr XL/342/2010 Rady Miasta Kraśnik z dnia 13 maja 2010 r. Zmiany studium zostały opracowane przez zespół projektowy ARKADIA Studio Projektowe w składzie:
mgr inż. arch. Jadwiga Jamiołkowska – główny projektant
mgr inż. Tomasz Lis
mgr Wojciech Babuchowski
Małgorzata Kałczyńska
Anna Moroz

Niniejszy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kraśnik zawiera projekt dotyczący terenu oznaczonego symbolem 45P, przyjęty uchwałą Nr XL/345/2010 Rady Miasta Kraśnik z dnia 13 maja 2010 r.

Niniejszy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kraśnik zawiera zmianę dotyczącą terenu oznaczonego symbolem 46P w zakresie zmiany ustalone w części III pkt. 6.2 oraz części V, przyjętą uchwałą Nr XLVI/388/2010 Rady Miasta Kraśnik z dnia 27 października 2010r.

Projekt i zmiana studium zostały opracowane przez zespół projektowy

BUDPLAN Sp. z o. o. w składzie:

mgr inż. Anna Beres - członek OIU w Warszawie, nr WA 355,

mgr inż. arch. Anna Olbomska - Matusiak – członek OIU w Warszawie, nr WA 395,

mgr Edyta Kozicka

inż. Magdalena Jankiewicz

mgr inż. Piotr Jacquier

Aktualizację Studium – część II – V i tekst jednolity zatwierdzony :

Uchwałą Rady Miasta Kraśnik Nr LV/344/2014 dnia 4 sierpnia 2014

wykonał zespół Biura Projektów Urbanistyki i architektury „EM” Sp z o.o. w Lublinie, w składzie:

GŁÓWNY PROJEKTANT

– *mgr inż. arch. Elżbieta Mącik*

ZESPÓŁ AUTORSKI:

– *mgr inż. arch. Paweł Marcel Wrona*

– *mgr inż. arch. Bartosz Źultak*

– *mgr inż. Paweł Butryński*

– *mgr inż. Paweł Pizło*

– *mgr Michał Pyra*

– *mgr Patrycja Turek - Kwiecińska*

– *inż. Andrzej Adamiak*

Aktualizację Studium – część II – V i tekst jednolity zatwierdzony :

Uchwałą Nr XLIV/439/2017 Rady Miasta Kraśnik z dnia 31 sierpnia 2017 wykonał zespół biura projektowania urbanistycznego „PAWEŁ PIZŁO” w Stalowej Woli w składzie:

- mgr inż. Paweł Pizło - kierownik zespołu

- mgr inż. Łukasz Stęplewski - koordynator projektu

- mgr Michał Pyra

Objaśnienie użytych znaczników w tekście zmiany Studium:

abedef – wyraz bądź ciąg wyrazów skreślony w związku z podjętą uchwałą o zmianie Studium

abcdef – wyraz bądź ciąg wyrazów dodany w związku z podjętą uchwałą o zmianie Studium

Zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kraśnik przyjętą uchwałą Nr Rady Miasta Kraśnik z dnia r.

wykonał zespół w składzie:

mgr inż. Paweł Pizło - kierownik zespołu

mgr inż. Łukasz Stęplewski

mgr inż. Beata Zalewska

mgr Michał Pyra

Objaśnienia użytych znaczników w tekście:

~~aabbccdd~~ – wyraz bądź ciąg wyrazów skreślony w związku z podjętą uchwałą o zmianie Studium

aabbccdd - wyraz bądź ciąg wyrazów dodany w związku z podjętą uchwałą o zmianie Studium

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	2
1.1. Podstawa opracowania	2
1.2. Zawartość opracowania	2
CZĘŚĆ II	4
CELE ROZWOJU MIASTA	4
1. CELE GŁÓWNE ROZWOJU MIASTA	4
1.1. Cele rozwoju wytyczające główne kierunki kształtowania miasta współczesnego	4
1.2. Cele rozwoju miasta wytyczające główne kierunki ochrony krajobrazu kulturowego *	7
2. CELE ROZWOJU MIASTA WARUNKUJĄCE OSIĄGNIĘCIE CELÓW GŁÓWNYCH	9
2.1. Cele rozwoju systemu komunikacji i transportu	9
2.2. Cele rozwoju systemów infrastruktury	10
2.2.1. Systemu zaopatrzenia w wodę	10
2.2.2. Systemu kanalizacji sanitarnej	11
2.2.3. Systemu kanalizacji deszczowej	11
2.2.4. Systemu gazowniczego	11
2.2.5. Systemu ciepłowniczego	12
CZĘŚĆ III	13
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	13
1. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	13
1.1 Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta w aspekcie ekologicznym	13
1.2 Szczegółowe kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta w aspekcie ekologicznym	16
2. KIERUNKI ROZWOJU STRUKTURY FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNEJ	24
2.1. Kierunki rozwoju struktury funkcjonalnej miasta	24
2.2. Kierunki i zasady kształtowania przestrzeni miejskiej	26
2.3. Potrzeba zmiany granic administracyjnych miasta i zmiana granic administracyjnych miasta	28
2.4. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów	30
3. OCHRONA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	37
3.1. Ogólne założenia systemu ochrony dóbr kultury-krajobrazu kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej	37
3.2. Główne kierunki rozwoju miasta w aspekcie ochrony wartości kulturowych	45
3.3. Szczegółowe kierunki zagospodarowania miasta w granicy dawnych murów obronnych, wzgórza "Zamczysko" i dawnego Przedzamcza wynikające z wniosków konserwatorskich	47
3.4. Szczegółowe kierunki rozwoju obszaru strefy ochrony konserwatorskiej oraz terenów innych - nie objętych studium historyczno - urbanistycznym Z. D. H. "Mansarda"	49
4. SFERA SPOŁECZNO - GOSPODARCZA	52
5. KIERUNKI ROZWOJU UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO	55

5.1.	<i>Podstawowe założenia koncepcji rozwoju układu komunikacyjnego</i>	55
5.2.	<i>Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego miasta</i>	56

6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	61
6.1. <i>Kierunki rozwoju systemów inżynierii sanitarnej</i>	61
6.1.1. System wodociągowy.....	61
6.1.2. System kanalizacji sanitarnej	62
6.1.3. System kanalizacji deszczowej	63
6.1.4. System gazowniczy.....	63
6.1.5. System ciepłowniczy.....	64
6.1.6. Gospodarka odpadami.....	65
6.2. <i>Kierunki rozwoju systemu infrastruktury technicznej w zakresie branży elektrycznej i telekomunikacyjnej</i>	65
7. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI	68
8. OBSZARY ZDEGRADOWANE.....	70
9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	74
10. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENENGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM Z DNIA 27 MARCA 2003 ROKU.....	75
11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENENGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	76
12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	77
13. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	79
14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	81
15. TERENY ZAMKNIĘTE	82
16. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 ROKU O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (Dz. U. NR 41 POZ. 412 Z PÓŻN. ZM.)	83
17. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI.....	84
18. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W MIEŚCIE	85
CZĘŚĆ IV	86
PLANY MIEJSCOWE PROPONOWANE DO OPRACOWANIA W SKALI 1:1000 LUB 1:2000	86
CZĘŚĆ V	93
SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	93

CZĘŚĆ GRAFICZNA

▪ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – PLANSZA
PODSTAWOWA – [rysunek z wyróżnionymi zmianami](#)

▪ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO. INFRASTRUKTURA
TECHNICZNA - [stan aktualny na 2017 r.](#)

~~▪ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO. KIERUNKI ROZWOJU
PRZESTRZENNEGO Z ELEMENTAMI POLITYKI PRZESTRZENNEJ~~

▪ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO. WARTOŚCI
KULTUROWE I KRAJOBRAZOWE - [stan aktualny na 2017 r.](#)

▪ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO. SCHEMAT STREF
FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNYCH – schemat w tekście

WSTĘP

1.1. Podstawa opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnik opracowane jest zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ~~Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późniejszymi zmianami.~~ (t.j. Dz. U. z. 2017 r. poz. 1073).

1.2. Zawartość opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym elementem planistycznym określającym uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej w obszarze miasta. Uwzględnia ono rozwiązania przyjęte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego. Zawarte w studium ustalenia mają charakter wiążących rekomendacji dla administracji samorządowej przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem opracowania jest uzyskanie podstawowego narzędzia do prowadzenia polityki przestrzennej i rozwoju społeczno-gospodarczego gminy w zakresie ładu przestrzennego, komunikacji, infrastruktury technicznej, a w szczególności w oparciu o diagnozę stanu istniejącego:

- określenie uwarunkowań rozwoju;
- określenie kierunków rozwoju przestrzennego;
- określenie zasad polityki przestrzennej;
- określenie zasad i kierunków rozwoju infrastruktury technicznej;
- **określenie zasad i kierunków rozwoju systemów komunikacji;**
- **określenie obszarów oraz zasad ochrony środowiska, ochrony przyrody, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;**
- określenie obszarów, dla których należy opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- stworzenie podstawy do budowy systemu informacji przestrzennej;
- stworzenie podstawy do negocjacji warunków wprowadzenia programów wojewódzkich i rządowych;
- stworzenie narzędzia do promocji i podejmowania bieżących decyzji administracyjnych.

Studium nie jest przepisem gminnym, a uchwalone w nim kierunki zagospodarowania przestrzennego będą realizowane poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Studium zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jest natomiast obligatoryjnym wielobranżowym opracowaniem, uwzględniającym długofalowe zamierzenia, określającym kierunki przemian przestrzennych i infrastruktury technicznej na obszarze całej gminy (miasta).

Metoda opracowania studium powstała na podstawie analizy metod opracowywania studium dla innych porównywalnych miast i gmin. Metoda jest pochodną doświadczeń planistycznych i znajomości problemów gminy przez zespół opracowujący zmiany studium oraz osoby współpracujące ze strony Urzędu Miasta.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnik uwzględnia uwarunkowania wynikające z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
- stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- prawa własności gruntów,
- jakości życia mieszkańców,
- zadań służących realizacji **lokalnych i** ponadlokalnych celów publicznych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnik ustala:

- obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
- obszary zabudowane,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę,
- ~~– obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikające z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej w okresie późniejszym niż najbliższe 15 lat,~~
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków,
- tereny niezbędne do wytrasowania ścieżek rowerowych,
- obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania,
- obszary, dla których opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest wskazane,
- obszary przewidywane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki województwa.

Studium stanowi podstawowe narzędzie strategiczne i tworzy pierwszy poziom planowania gminy. Będąc podstawowym instrumentem gospodarki przestrzennej Studium umożliwia poprawne opracowanie i prowadzenie programów operacyjnych gminy jak: program inwestycji publicznych, program aktywacji obszarów strategicznych, program gospodarki gruntami, program promocji gminy. W studium określony jest system planowania na poziomie gminy, zarówno pod względem zależności i uwarunkowań wynikających ze strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego województwa, rejestru zadań wojewódzkich jak i powiązań z innymi dokumentami o charakterze gminnym.

CZĘŚĆ II

CELE ROZWOJU MIASTA

"Architektura, jakość budynków, sposób wpisania ich w otoczenie, szacunek dla środowiska naturalnego i miejskiego oraz dziedzictwa kulturowego stanowią dobro publiczne" - Dyrektywa Rady Architektów Europy 85/384/EEC

1. CELE GŁÓWNE ROZWOJU MIASTA

Naczelnym celem, do którego powinien dążyć rozwój Kraśnika, jest uczynienie zeń **miasta zrównoważonego**, czyli takiego, w którym **społeczeństwo, gospodarka, kultura i przyroda** będą w stanie – wewnętrznej i wzajemnej – równowagi, a nie konfliktu. Dla osiągnięcia takiego, dynamicznego, stanu **równowagi** konieczne będzie zrealizowanie szeregu niżej wymienionych najważniejszych (głównych) celów częściowych. Te sformułowane cele rozwoju stanowią pewien zakładany stan miasta, którego osiągnięcie wymagać będzie szeregu – spójnych wzajemnie – **działań władz miasta** lub innych podmiotów. ~~Przedstawione cele rozwoju miasta określają szczególnie istotne kierunki tych działań na okres perspektywny tj. do roku 2015.~~

1.1. Cele rozwoju wytyczające główne kierunki kształtowania miasta współczesnego

1. **Cel:** Utrwalenie dwubiegunowej struktury osadniczej Kraśnika, którego historycznie ukształtowane, wyodrębnione skupiska osadnicze byłyby połączone zwornikiem w postaci strefy rekreacyjno – usługowej. Równoległym celem jest wzbogacenie i domknięcie funkcjonalne obydwu części miasta – tak, aby kształt przestrzenny Kraśnika nie odbijał się niekorzystnie na funkcjonowaniu jego społeczeństwa i gospodarki oraz zachowanie terenów otwartych (w szczególności doliny Wyżnicy) w postaci niezabudowanej - tereny te powinny stanowić element środowiska przyrodniczego trwale warunkujący należyty standard życia mieszkańców.

→ **Kierunek:** Hamowanie ekstensywnego rozprzestrzeniania się struktury miejskiej poprzez zawłaszczanie nowych terenów (zwłaszcza dolinnych i polnych) – na rzecz stopniowego, organicznego narastania i jednoczesnego podniesienia standardu urbanistycznego istniejących dzielnic; niedopuszczanie do intensywniej zabudowy na obrzeżach miasta i zabudowy rozproszonej (suburbanizacji); opracowanie odpowiednich regulacji, aby ograniczyć powstawanie miasta do odpowiednich wielkości, ograniczyć przesadnie wielką zabudowę, pustostany i opuszczone tereny.

2. **Cel:** Stworzenie z miasta centrum aktywności ekonomicznej i innowacji – atrakcyjnego zwłaszcza dla wielu różnicowanych form przedsiębiorczości związanych z nowoczesnymi technologiami; podniesienie konkurencyjności lokalizacyjnej Kraśnika poprzez dopuszczenie do lokalizowania maksymalnie różnicowanych funkcji, nie kolidujących wzajemnie, a także z walorami przyrodniczymi, wartościami historycznymi i warunkami życia mieszkańców.

→ **Kierunek:** Tworzenie zróżnicowanych lokalizacyjnie obszarów o szczególnej atrakcyjności – przestrzennej, infrastrukturalnej, komunikacyjnej, fiskalnej – dla maksymalnie zróżnicowanych gałęziowo potencjalnych nowych inwestycji komercyjnych; jedynym kryterium dopuszczania nowej przedsiębiorczości na wyznaczonych obszarach będzie jej zgodność z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i warunków życia mieszkańców.

3. **Cel:** Ukształtowanie właściwego obrazu miasta, którego architektura, jakość budynków, ich wpisanie w przyrodę i zharmonizowanie z dziedzictwem kulturowym będzie rozstrzygająco rzutować na jakość życia mieszkańców i atrakcyjność Kraśnika jako miejsca nowych lokalizacji; stworzenie otoczenia w skali odpowiadającej potrzebom fizycznym i psychicznym człowieka, a przy tym kulturowo spójnego.

→ **Kierunek:** Dążenie do kreowania zabudowy o wysokości stosownej dla miasta średniej wielkości (do ~~czterech~~ pięciu kondygnacji), ze zwiększaniem wysokości jedynie w przypadku obiektów publicznych, mających stanowić dominanty widokowe w wybranych ważnych miejscach miasta; poddanie monotonnej, wielkokubaturowej zabudowy procesom humanizacji; eliminowanie, przede wszystkim poprzez jej przekształcanie brzydkiej, standardowej („przemysłowej”), bezstylowej w formie zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

4. **Cel:** Zaprojektowanie miasta i budynków tak, by stanowiły w przyszłości świadectwo kulturalnej i społecznej świadomości naszej epoki – celem dla polityki przestrzennej będzie więc powinność tworzenia przyszłego dziedzictwa kulturowego.

→ **Kierunek:** Podnoszenie technicznych standardów zabudowy, m. in. przez wyposażenie budynków w media komunalne; dążenie do tego, aby budynki odpowiadały potrzebom funkcji, trwały dłużej i w większym stopniu harmonizowały z otoczeniem; stworzenie systemu standardów zabudowy zapewniających trwałość kulturową i ostrożnie uwzględniających nowe – często efemeryczne - gusty .

5. **Cel:** Zapewnienie godnych warunków codziennej egzystencji mieszkańców miasta, w szczególności odpowiedniego społecznego i kulturowego środowiska życia, przede wszystkim zaś:

- spokojnego i pięknego otoczenia,
- możliwości odpoczynku nocnego,
- możliwości łatwych kontaktów społecznych,
- odpowiedniego kompleksu usług,
- możliwości życiowych aspiracji.

→ **Kierunek:** Utożsamianie interesu społecznego z dbałością o środowisko i dążenie do uzyskania jak najwyższej jakości tego środowiska – od skali kameralnej do skali całego miasta; kształtowanie hierarchicznej sieci centrów usługowych – od skupiających obiekty usługowe o znaczeniu ponadlokalnym, ogólno miejskim, dzielnicowym i osiedlowym (sieć ta powinna pozwolić na łatwy dostęp wszystkich mieszkańców Kraśnika do usług o odpowiednim standardzie).

6. **Cel:** Stworzenie osiedli nie tylko o funkcji mieszkaniowej, lecz takich, gdzie w każdym z nich będzie miejsce na usługi wszelkiego typu, w tym rzemiosło,

a w szczególności będzie się tam znajdował plac publiczny – forum do wzajemnych spotkań jako echo dawnego rynku, z usytuowanym na nim obiektem publicznym.

→ **Kierunek:** Dążenie do powstawania zrównoważonych osiedli, odrzucenia zasady sterowania funkcji w mieście, powodującej powstawanie pustyni mieszkaniowych - hamowanie procesu decentralizacji miasta, ucieczki miejsc pracy z centrum miasta, a tym samym separacji miejsc pracy i miejsc zamieszkania.

7. **Cel:** Zorganizowanie różnorodnych funkcji w mieście: mieszkań, miejsc wypoczynku, pracy, funkcji publicznych i religijnych w dobrze rozumianym hierarchicznym porządku z zapewnieniem wymogów bezpieczeństwa pożarowego, warunków sanitarnych i estetyki, szczególnie rozwiązań właściwych z punktu widzenia kontekstu kulturowego i lokalnego klimatu.

→ **Kierunek:** Aby można było uzyskać piękniejsze i lepiej zorganizowane miasto oraz lepsze budynki, polityka przestrzenna – publiczna będzie dążyć do zbudowania systemu oceny i kontroli zabudowy przez określenie zasad (powszechnie obowiązujących) kształtowania architektonicznych elementów przestrzeni publicznej, opracowania planów działania dotyczących rewaloryzacji terenów miejskich zdewastowanych przez architekturę blokowisk; władze samorządowe uważnie ocenią intensywność zabudowy i będą stosować zasadę przemieszczania i różnorodności funkcji, aby ograniczyć zależność od prywatnego transportu samochodowego; władze będą tworzyć lokalne przepisy prawa dla zapewnienia przejrzystych procedur dla tworzenia środowiska zbudowanego, staną się najlepszym inwestorem architektury wysokiej jakości i będą stosować kryterium kosztów docelowych i środowiskowych we współczesnych zamówieniach publicznych.

8. **Cel:** Zahamowanie lub przynajmniej ograniczenie dewastacji wszystkich składników środowiska przyrodniczego (wód, powietrza, gleby) - zmniejszenie ilości zanieczyszczeń stałych, płynnych, gazowych i hałasu, emitowanych do środowiska będzie warunkiem zarówno utrzymania należytej odporności i trwałości jego walorów, jak i zachowania, a tym bardziej poprawy warunków życia mieszkańców miasta.

→ **Kierunek:** Traktowanie zagadnień poprawy jakości wspólnej przestrzeni – otoczenia – jako nadrzędnych wobec kwestii stricte ekonomicznych, w tym w stosunku do efektywności inwestycji – zatem podporządkowanie wartościom społecznym, kulturowym i przyrodniczym m. in. polityki przemysłowej, uwzględnianie kosztów środowiskowych w rozstrzygnięciach o wynikach przetargów na inwestycje publiczne.

9. **Cel:** Głównymi celami rozwoju miasta w sferze ekologicznej są:
- ukształtowanie pożądanego, docelowego Systemu Przyrodniczego Miasta,
 - zwiększenie powierzchni terenów wchodzących w skład Systemu,
 - wzbogacenie przyrodnicze obszarów węzłowych i węzłów oraz ich osłona biologiczna,
 - zapewnienie kontaktu funkcjonalno – przestrzennego SPM z systemem ekologicznym gminy, a szczególnie terenów podmiejskich,
 - poprawa stanu sanitarnego silnie zantropogenizowanego środowiska,
 - zwiększenie odporności ekosystemów, szczególnie leśnych, na narastającą antropopresję,
 - zapewnienie ochrony prawnej obszarom/obiektom odznaczającym się dużymi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi,

- określenie najmniej kolizyjnych z SPM kierunków rozwoju przestrzennego miasta oraz zmniejszenie, w tym aspekcie kolizyjności już przyjętych rozwiązań, głównie przebudowy układu komunikacyjnego.

→ **Kierunek:** Dążenie do osiągnięcia pożądanej struktury SPM i jego optimum powierzchniowego oraz bezkolizyjnego funkcjonowania poszczególnych ogniw i podsystemów (biologicznego, klimatycznego i hydrologicznego); podjęcie kompleksowych działań ochronno – sanacyjnych w całej zlewni górnej Wyżnicy, tzn. również w obszarze Gminy Kraśnik; ochrona powierzchni ziemi poprzez likwidację dzikich wysypisk śmieci w wąwozach oraz rekultywację wyrobisk; poprawa warunków aerosanitarnych; weryfikacja zasięgu obszarów chronionych; traktowanie doliny Wyżnicy jako specjalnej strefy planistycznej o kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania Systemu Przyrodniczego Miasta.

1.2. Cele rozwoju miasta wytyczające główne kierunki ochrony krajobrazu kulturowego *¹

1. **Cel:** W związku z uznaniem, że odziedziczenie miasta historycznego jest wielkim uprzywilejowaniem - zahamowanie procesu pustoszenia go z ludzi, aktywności, rytuału i ducha.
→ **Kierunek:** Prowadzenie dynamicznej polityki rozwojowej dotyczącej Śródmieścia i jednocześnie nie stanowiącej zagrożenia dla dziedzictwa kulturowego; umożliwienie rozwoju tej dzielnicy i jej przetwarzania.
2. **Cel:** Wykreowanie zabudowy na obszarze objętym strefą ochrony konserwatorskiej w oparciu o twórczą kontynuację wzorów jakimi są obiekty znajdujące się w rejestrze i w ewidencji zabytków; stworzenie inspirowanej tymi wzorami współczesnej formy i detalu w nowych budynkach (przy zachowaniu historycznej sylwety pierzei ulicznej) z równoczesnym poszukiwaniem ich związków formalnych z lokalnym charakterem na zasadzie harmonii.
→ **Kierunek:** Nie będzie się dążyć do powierzchownego naśladownictwa nowych stylowych form. Odtworzeniu detali i formy będą podlegały obiekty znajdujące się w rejestrze i w ewidencji zabytków. Przyjmuje się metodę rewaloryzacji polegającą na odtworzeniu zabytkowego układu urbanistycznego, jego charakteru, nastrojowości oraz sylwety miasta lokacyjnego, a następnie wypełnienie jej współczesną architekturą, harmonijnie łączącą się z zabytkowym otoczeniem. Istotą tej metody (tzw. retrowersji) jest autentyzm historycznego planu i wprowadzanej architektury. Postulat zawarty w "Uzupełniającym Studium Historyczno - Urbanistycznym Starego Miasta w Kraśniku " Zespołu Dokumentacji Historycznej "Mansarda" - aby uzupełnienia zabudowy nawiązywały do eklektycznego stylu obiektów istniejących - modyfikuje się według wyżej opisanej metody. Do ewentualnej rekonstrukcji typuje się tylko jeden obiekt "Zajazd Skarbowy", z dopuszczeniem wykorzystania na funkcje administracji samorządowej.
3. **Cel:** Stworzenie architektury, która będzie posiadała elegancję proporcji, dawała radość wynikającą z dobrego wykonania, trwałość kulturową i znaczeniową, poprzez respekt dla dziedzictwa przeszłości, a także wiarę w kulturowy sens przyszłości.

¹ Idee i sformułowania zaczerpnięto z "EUROPA I ARCHITEKTURA JUTRA" Biała Księga - Rada Architektów Europy 1995, polskie wydanie SARP 1998, tłumaczenie Krzysztof Chwalibóg

→ **Kierunek:** Stosowanie ścisłej selekcji zamówień publicznych, organizowanie konkursów architektonicznych i urbanistycznych, stosowanie nakazów i wyznaczanie obowiązujących standardów - jakość architektury będzie przedmiotem szczególnej uwagi zarówno w sektorze mieszkalnictwa jak i planowania urbanistycznego.

4. **Cel:** Uzyskanie kulturowej spójności w architekturze i przeciwstawienie się konsumpcji nowych stylów budowania bliższych innym częściom świata (tzw. amerykanizacji) niż naszej narodowej i regionalnej tradycji; stworzenie historycznego centrum, które stanowiło będzie istotną kontynuację kulturowego dziedzictwa przeszłości, aby w świecie zdominowanym przez międzynarodowy styl architektury i technologii budowania centrum to stało się unikalnym poczuciem miejsca, pozwalającym na identyfikację miasta i pozwalającym odróżnić go od innych.

→ **Kierunek:** Stosowanie zakazów i nakazów w planie miejscowym odnośnie gabarytów, formy dachów, idei określających pożądane wystroje elewacji oraz treści architektoniczne. Uznając, że działania rewaloryzacyjne, odtwarzanie zabytkowej zabudowy oraz wprowadzanie nowych plomb i uzupełnień w zabytkowy krajobraz, a szczególnie przekładanie historycznego detalu na współczesny język architektoniczny, jest sztuką o bardzo wysokich wymaganiach - stosowanie bardzo ostrych kryteriów oceny projektów, zwłaszcza w zamówieniach publicznych.

5. **Cel:** Podniesienie społecznej świadomości o wartości i tożsamości miasta oraz zachowanie i uczenie szacunku dla własnej tożsamości regionalnej i regionalnych różnic, a zwłaszcza zwyczajów w sztuce budowania domów i miasta; wzmacnianie własnej specyfiki i odrębności przy zachowaniu jak najwyższych standardów i sprawności technicznej.

→ **Kierunek:** Wspieranie i promowanie wszelkich sposobów renowacji i konserwacji Starego Miasta, w szczególności stymulowanie właściwego zagospodarowania obiektów będących w złym stanie technicznym oraz promowanie lokalnych materiałów, w tym cegły kraśnickiej.

6. **Cel:** Podniesienie wartości wizualnej (estetycznej) i znaczeniowej historycznego centrum, by dziedzictwo kulturowe było dostrzegane zarówno przez mieszkańców jak i obcych, a historyczne centrum odrodziło się, służyło turystyce i codziennemu życiu. Rozwijanie Śródmieścia w sposób nie niszczący historycznej skali i pozwalający na zachowanie dotychczasowych codziennych funkcji i właściwego wyrazu, przy różnorodności funkcjonalnej.

→ **Kierunek:** Wspieranie i promowanie ekspansji na ten teren usług publicznych, usług turystyki, a szczególnie malowniczych zajazdów (rekonstrukcję), dopuszczanie różnorodnych i mieszanych funkcji, utrzymanie funkcji mieszkaniowej; dążenie do ochrony wizualnej Starego Miasta - nie tylko samych budynków, ale również jako całościowego krajobrazu kulturowego poprzez odpowiednią ekspozycję wzgórza Zamczyska i wzgórza staromiejskiego oraz zapobieganie spustoszeniu i degradacji Śródmieścia.

7. **Cel:** Zachowanie na terenie Śródmieścia odpowiedniej hierarchii przeszłości, by zamiast symboli obywatelskich i religijnych nie dominowały budynki komercyjne, bądź o funkcji ekonomicznej, które są pozbawione publicznego znaczenia; przywrócenie istotnej roli społecznej i kulturalnej budynkom, które kiedykolwiek takie funkcje pełniły.

→ **Kierunek:** Dążenie do wprowadzenia w znaczących zabytkach funkcji usług kultury; wykorzystywanie niezabudowanych terenów lub obiektów, przeznaczonych do przebudowy, do wprowadzenia funkcji administracji publicznej, bądź funkcji służących turystyce i promocji miasta.

8. **Cel:** Zachowanie dla teraźniejszości i przyszłości architektury historycznej ponownie użytkowanej; niedopuszczenie, by zabytki oraz wiele zwyczajnych, starych budynków stanowiących autentyczny wyraz lokalnej i regionalnej architektury ulegało niszczeniu i degradacji ze względu na problemy i procedury finansowe i normatywne.

→ **Kierunek:** Zwiększanie zakresu konserwacji i nowego wykorzystania zespołów zabytkowych, nie tylko aby promować kulturową ciągłość, ale również w celu oszczędnego gospodarowania zasobami (poprzez ograniczenie marnotrawstwa starej zabudowy i zwiększanie skali modernizacji i rewaloryzacji); promowanie odnawiania Starego Miasta (np. poprzez zwrócenie uwagi na pustostany, stosując instrumenty fiskalne, promocję dobrych projektów oraz poprzez zapewnienie infrastruktury fizycznej i społecznej).

9. **Cel:** Przeniesienie uwagi z budowania nowych dzielnic na renowację i ~~przebudowę~~ rewaloryzację historycznego centrum miasta, które zostało w wielu miejscach zdegradowane przez agresję anonimowych budynków funkcjonalistycznych; odtworzenie harmonii ze starą zabudową poprzez respekt dla tradycji w wyborze materiałów, budynków i wielkości funkcji; uzyskanie elegancji i wpisania w kulturę regionu.

→ **Kierunek:** Modernizowanie i przebudowywanie obiektów szkodliwych konserwatorsko, w tym głównie poprzez zmiany elewacji (rozbicie elewacji na segmenty imitujące dawne podziały parcelacyjne, wprowadzanie elementów wystroju architektonicznego w klimacie zabytkowego otoczenia); dążenie również do bardziej kompleksowej przebudowy tych obiektów, w tym zmiany formy dachów i brył obiektów. Władze miasta nie będą promować rozwiązań naruszających tkankę zabytkową lub wprowadzających prymitywne detale.

2. CELE ROZWOJU MIASTA WARUNKUJĄCE OSIĄGNIĘCIE CELÓW GŁÓWNYCH

2.1. Cele rozwoju systemu komunikacji i transportu

1. Wybór takiego układu komunikacyjnego, który byłby właściwie związany ze strukturą miejską, zgodny z oczekiwaniami władz miasta oraz jego mieszkańców, a jednocześnie nie spowodował przeludnienia, który zapewniałby poprawne rozmieszczenie struktury osiedleńczej, miejsc pracy oraz charakteru konsumpcji jako czynników powiązanych z systemem transportu.
- **Uzasadnienie:** W przypadku Kraśnika dotyczy to wyboru pomiędzy rozwojem miasta pasmowego a rozwojem trzech zwartych jednostek połączonych ze sobą układem ulic o wysokich parametrach. Każdy z tych wariantów niesie pewne pozytywne i negatywne skutki. Przy pasmowym układzie ulic równoległych występuje bezpośredni dostęp samochodu do ulic o wysokich parametrach technicznych a tym samym możliwości szybkiego przemieszczania oraz krótsze odległości dojść do przystanków komunikacji miejskiej. Jednocześnie

pogorszeniu ulega stan środowiska - większe uciążliwości związane z hałasem ulicznym, spalinami, wyższe zagrożenie bezpieczeństwa dla pieszych. W układzie zwartych jednostek odwrotnie - tworzą się znaczne enklawy spokoju, następuje wydzielenie części terenu bez dostępu samochodów (bez hałasu i spalin), kosztem dłuższych dojazdów do przystanków i dłuższych dojazdów.

2. Poprawa warunków życia mieszkańców przez opracowanie układów stwarzających warunki uniezależniające system transportu publicznego w mieście i na peryferiach od samochodu indywidualnego - jednocześnie przekształcenie peryferii (uporządkowanie i dogęszczenie istniejącej zabudowy) tak, by stało się bardziej ekonomicznie uzasadnione podłączenie ich do sieci komunikacji miejskiej (co jest jednoznaczne z podniesieniem standardu zamieszkiwania).
3. Uporządkowanie chaosu komercyjnej zabudowy, która obrasta dojazdy do miast i drogi główne, uniemożliwiając pełnienie im wyznaczonych funkcji.
4. Eliminacja ruchu ciężkiego łącznie z ograniczeniem ruchu indywidualnego w Śródmieściu - ze względu na zabytkową zabudowę i charakter historyczny tej części **miasta** oraz oczekiwania mieszkańców (stworzenie strefy ruchu uspokojonego).
5. Wypracowanie wysokiej estetyki ulic, znaków, reklam, sygnalizacji świetlnej itp., z zadbaniem o osiągnięcie regionalnego charakteru wszystkich elementów.
6. Zachowanie odpowiedniego poziomu obsługi (ustalonego przyjętymi standardami obsługi np. maksymalnym czasem dostępu do niektórych usług publicznych jak szkoła, przychodnia lekarska i inne).
7. Wyrównanie zaniedbań w rozbudowie systemów transportowych w stosunku do poziomu motoryzacji i ruchliwości mieszkańców, a także ich oczekiwań.
8. Stworzenie takich rozwiązań komunikacyjnych, które powodowałyby redukcję ilości długości dojazdów samochodami prywatnymi na rzecz komunikacji publicznej, rowerów, dojazdów pieszych;
9. Przeprowadzenie posunięć organizacyjnych w kluczowych miejscach miasta wprowadzających opłaty za parkowanie (np. w centrum Śródmieścia) lub ich redukcję (na obrzeżu Śródmieścia) oraz wyciszanie ruchu oparte na ograniczaniu prędkości i wydłużaniu dojazdów pieszych.
 - **Uzasadnienie:** rozwój komunikacji nie może zbytnio zachęcać do podróży po mieście środkami transportu indywidualnego, gdyż wywołuje ona negatywny wpływ na środowisko, powoduje wysoki poziom zagęszczenia ruchu, a tym samym utrudnia korzystanie z ulic.
10. Stworzenie miejsc parkingowych połączonych z łatwym dostępem do środków komunikacji publicznej kołowej, czy kolejowej, zachęcających do dogodnych podróży przesiadkowych.

2.2. Cele rozwoju systemów infrastruktury

2.2.1. Systemu zaopatrzenia w wodę

Podstawowym celem jest poprawa standardów zaopatrzenia miasta w wodę uwzględniająca:

- rozszerzenie zasięgu obsługi komunalnego systemu wodociągowego na obszarze zainwestowania miejskiego,

- rozbudowę i modernizację systemu warunkującą poprawę niezawodności dostawy wody w mieście,
- racjonalne zagospodarowanie udokumentowanych zasobów wód podziemnych poprzez stworzenie warunków dla właściwej ochrony jakości i ilości wód pobieranych z ujęć dla miasta,
- preferowanie polityki zmierzającej do racjonalnego wykorzystania wody dla celów przemysłowych poprzez eliminowanie technologii wodochłonnych, wprowadzanie instalacji zamkniętych obiegów wody lub wykorzystanie wody powierzchniowej w przypadku wystąpienia zapotrzebowania na wodę niższej jakości,
- dostosowanie zasad rozwoju systemu wodociągowego do strategii rozwoju funkcjonalno-przestrzennego miasta.

2.2.2. Systemu kanalizacji sanitarnej

Do wiodących celów w programie rozwoju systemu kanalizacji sanitarnej zalicza się:

- poprawę standardów odprowadzania ścieków sanitarnych na obszarze miasta poprzez rozszerzenie zasięgu obsługi miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej,
- eliminację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych, co pozwoli na wyeliminowanie stałego chlorowania wody w systemach wodociągowych na obszarze miasta,
- dostosowanie rozwoju systemu do uwarunkowań rozwoju funkcjonalno-przestrzennego miasta.

2.2.3. Systemu kanalizacji deszczowej

Do głównych celów rozwoju tego systemu zalicza się:

- poprawę warunków odprowadzania wód opadowych na obszarze zainwestowania miejskiego poprzez optymalne rozszerzenie zasięgu obsługi miejskiego systemu kanalizacji deszczowej,
- eliminację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla jakości wód podziemnych i powierzchniowych na obszarze miasta wynikających z zanieczyszczonych wód opadowych,
- dostosowanie rozwoju systemu do uwarunkowań rozwoju funkcjonalno-przestrzennego miasta

2.2.4. Systemu gazowniczego

Do wiodących celów rozwoju systemu zalicza się:

- poprawę standardów gospodarki cieplnej na obszarze zainwestowania miejskiego poprzez rozszerzenie zasięgu obsługi systemu gazowniczego i rozszerzenie zakresu wykorzystania gazu dla celów grzewczych,
- poprawę niezawodności pracy miejskiego systemu gazowniczego poprzez zrealizowanie na obszarze zainwestowania miejskiego zamkniętych pierścieniowych układów na sieciach głównych systemu średnioprężnego i niskoprężnego,
- poprawę warunków ochrony środowiska na obszarze miasta poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń spalin oraz ograniczenie uciążliwości transportu opału i odpadów paleniskowych,
- poprawę efektywności ekonomicznej w gospodarce cieplnej miasta.

2.2.5. Systemu ciepłowniczego

Do celów wiodących i warunkujących rozwój tego systemu zalicza się:

- poprawę standardów zaopatrzenia w ciepło na obszarze zainwestowania miejskiego poprzez optymalne rozszerzenie zasięgu obsługi miejskiego systemu ciepłowniczego,
- poprawę niezawodności pracy źródeł i układu przesyłowego,
- modernizację i rozbudowę systemu pozwalającą na wykorzystanie rezerw mocy cieplnej istniejących źródeł oraz poprawę efektywności techniczno-ekonomicznej dostawy ciepła do odbiorców,
- poprawę warunków ochrony środowiska w mieście poprzez:
 - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń spalin ze źródeł ciepła,
 - zmniejszenie uciążliwości od transportu opału i odpadów paleniskowych w mieście.

CZĘŚĆ III

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1.1 Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta w aspekcie ekologicznym

1. **Osiągnięcie pożądaney struktury SPM** i jego optimum powierzchniowego oraz bezkolizyjne funkcjonowanie poszczególnych ogniw i podsystemów (biologicznego, klimatycznego i hydrologicznego) wymagają:
 - neutralizacji /przebudowy/ tych geokompleksów tkwiących w SPM, które utrudniają jego funkcjonowanie /grunty orne i substandardowa zabudowa w obszarach węzłowych/,
 - zahamowania procesów degradujących tereny wchodzące w skład SPM, tj. powstrzymania zabudowywania dna doliny Wyżnicy oraz poprzez budowę oczyszczalni w górnym odcinku jej doliny,
 - rozwinięcia SPM poprzez kształtowanie nowych korytarzy i powiązań ekologicznych, głównie poprzez pasmowe zalesianie i zadrzewianie stromizn i słabszych gruntów oraz przerw pomiędzy jednostkami strukturalnymi miasta,
 - ekstensywnego zagospodarowania i użytkowania terenów wchodzących w skład i otoczenie SPM i wpływających na jego funkcjonowanie,
 - wzmocnienia funkcji zasilającej obszarów węzłowych, głównie drogą zwiększania retencji /budowa zbiornik Budzyń/.
2. **W skład obszarów tworzących projektowany System Przyrodniczy Miasta**, pokazany na rysunku studium, **mogą wchodzić**: tereny zieleni nieurządzonej, lasy, zagajniki, wody płynące i stojące, pola uprawne, nieużytki gospodarcze, ogrody działkowe, tereny zieleni urządzonej, tereny sportu i rekreacji, w szczególności o nawierzchni trawiastej (z dopuszczeniem obiektów towarzyszących), ogrody przydomowe i sady oraz w szczególnych przypadkach tereny o zabudowie ekstensywnej z ogrodami. **W dolinie Wyżnicy** posiadającej pierwszoplanowe znaczenie w SPM **należy utrzymać i przywrócić walory terenu otwartego - bez prawa zabudowy** oraz stopniowo likwidować istniejącą zabudowę w jej dnie. Warunkiem funkcjonowania SPM jest zachowanie jego ciągłości przestrzennej.
3. Odczuwalna **poprawa stanu sanitarnego miasta**, szczególnie hydrosfery, może być osiągnięta jedynie w wyniku kompleksowych działań ochronno – sanacyjnych w całej zlewni górnej Wyżnicy, tzn. również w obszarze Gminy Kraśnik. Oznacza to nie tylko budowę kanalizacji sanitarnej w granicach miasta i modernizacji głównego kolektora sanitarnego /celem likwidacji przecieków/, ale również budowę oczyszczalni wiejskich w Stróży i Słodkowie. Tylko bowiem rozwiązanie problemu gospodarki ściekowej w obszarze źródłiskowym Wyżnicy zapewni osiągnięcie przez rzekę, na odcinku od źródeł do oczyszczalni komunalnej, II-giej klasy czystości, co umożliwi rekreacyjne wykorzystanie zbiornika Budzyń.

Na terenie miasta Kraśnik kluczowym zadaniem jest ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 – Niecka Lubelska.

Ochrona wód podziemnych i wód powierzchniowych powinna polegać na:

- ochronie ujęć wód podziemnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- rozwijaniu zbiorczej sieci wodociągowej w takim stopniu, aby zapewnić dostęp do niej w miarę możliwości wszystkim obiektom i terenom zabudowanym i przeznaczonym pod zabudowę zgodnie z zapotrzebowaniem,
- rozwijaniu sieci kanalizacyjnej na terenach wyznaczonych do osadnictwa i istniejących terenów osadniczych, dopuszczenie odprowadzania ścieków do szczelnych szamb tylko jako rozwiązania tymczasowego,
- właściwym zabezpieczeniu technicznym różnego rodzaju istniejących obiektów, stanowiących potencjalne ogniska zanieczyszczeń,
- dostosowaniu lokalizacji terenów przeznaczonych dla zabudowy i nowych obiektów budowlanych do struktur hydrogeologicznych,
- kompleksowym rozwiązaniu odprowadzenia ścieków opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- likwidacji wszystkich nieczynnych studni i otworów stanowiących potencjalne drogi ułatwionej migracji zanieczyszczeń,
- ustaleniu ograniczeń w lokalizowaniu inwestycji mogących w sposób znaczący wpływać na wody podziemne,
- likwidacji funkcji i obiektów istniejących stanowiących zagrożenie dla wód podziemnych,
- utrzymaniu jak najwyższego poziomu retencji wód opadowych i roztopowych na terenach zabudowanych poprzez: odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek budowlanych w pierwszej kolejności do gruntu, utrzymanie maksymalnych powierzchni biologicznie czynnych w granicach działek budowlanych, minimalizowanie stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych, retencjonowania nadmiaru wód opadowych i roztopowych w lokalnych zbiornikach retencyjnych,
- podczyszczaniu wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- utrzymaniu ciągłości i drożności istniejących systemów melioracyjnych.

W celu utrzymania urządzeń wodnych, na terenie miasta Kraśnik:

- dopuszcza się regulację koryt rzek (rz. Wyżnica, Ciek Podlesianka),
- dopuszcza się budowę obiektów hydrotechnicznych na rzece Wyżnica,
- dopuszcza się prowadzenie prac konserwacyjnych na rzekach, w tym odmulenie ze złożeniem urobku na działkach przyległych do rzeki oraz remont urządzeń wodnych,
- zabrania się zabudowy działek w odległości mniejszej niż 4,0 m od granicy działek Skarbu Państwa stanowiących rzekę,
- zabrania się zalesiania i zadrzewiania gruntów przyległych do działek Skarbu Państwa stanowiących rzekę w odległości mniejszej niż 1,5 m od ich granic,
- nakazuje się właścicielom gruntów, na których znajdują się urządzenia melioracji szczegółowych ich utrzymania, jeżeli nie są objęte działalnością spółki wodnej,
- dopuszcza się inwestycje kolidujące z siecią drenarską pod warunkiem jej przebudowy na koszt inwestora,
- dopuszcza się odbudowę, modernizację lub wykonanie nowych urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na wniosek zainteresowanych osób,
- zabrania się niszczenia urządzeń wodnych.

4. ***Działania na rzecz ochrony powierzchni ziemi*** powinny koncentrować się na likwidacji dzikich wysypisk śmieci w wąwozach i na terenach przyległych oraz na rekultywacji zdegradowanych terenów eksploatacji lessów i kruszywa. Rekultywacja

pozwole również na pewne zwiększenie wskaźnika zieleni w mieście. Ochronę środowiska przed odpadami zapewni zmodernizowane i powiększone wysypisko komunalne w Wilczych Dołach.

Ochrona gleb przed degradacją powinna polegać na podejmowaniu tych samych działań w zakresie gospodarowania ściekami, wodami opadowymi i roztopowymi, nawozami i środkami ochrony roślin na terenach upraw rolnych, co przyjęto w stosunku do wód powierzchniowych i podziemnych, a ponadto:

- ochronie gleb najwyższych klas bonitacyjnych i gruntów organicznych przed nadmierną i nieuzasadnioną zabudową,
- ochronie trwałych użytków zielonych przed ich likwidacją.

5. **Poprawa warunków aerosanitarnych** miasta będzie osiągnięta drogą: systematycznej likwidacji kotłowni lokalnych z niskimi emitorami, fitomelioracji rolnych obrzeży miasta w celu zmniejszenia uciążliwości wywoływanych zapyleniem lessowym, zwiększania stopnia nasycenia zielenią urządzoną terenów zurbanizowanych.

Bezwzględne egzekwowanie zakazu palenia odpadów bezpośrednio na powierzchni ziemi poza urządzeniami przeznaczonymi do rozkładu termicznego.

Zadania z zakresu ochrony powietrza powinny obejmować ochronę przed zanieczyszczeniami chemicznymi i pyłami, ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz ochronę przed hałasem.

Ochrona przed emisją zanieczyszczeń chemicznych i pyłów powinna polegać na:

- ograniczeniu stosowania w indywidualnych i zbiorczych źródłach ciepła paliw wysokoemisyjnych, w szczególności takich jak: koks, miął, oleje ciężkie i przepracowane i zastępowanie ich paliwami niskoemisyjnymi jak: gaz, oleje opałowe oraz wszelkimi paliwami ekologicznymi i odnawialnymi źródłami energii ze szczególnym uwzględnieniem mikroinstalacji,
- stosowaniu urządzeń odpylających dla obiektów usługowych i produkcyjnych emitujących do atmosfery pyły,
- rozwoju sieci gazu ziemnego, w takim stopniu, aby zapewnić dostęp do celów grzewczych, w miarę możliwości, wszystkim obiektom budowlanym przeznaczonym na pobyt ludzi,
- stosowaniu w budownictwie rozwiązań technologicznych służących zabezpieczeniu przed nadmierną utratą ciepła z ogrzewanych budynków,
- realizacji, w miarę możliwości, wzdłuż dróg szpalerów drzew (gatunków liściastych) ograniczających rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń komunikacyjnych,
- ograniczeniu lokalizacji nowych obiektów i przedsięwzięć, w których zastosowane instalacje i technologie mogłyby powodować emisję pyłów i gazów w stopniu przekraczającym dopuszczone przepisami odrębnymi normy poza terenem działki, do której inwestor posiada tytuł prawny,
- kształtowaniu zabudowy miasta z uwzględnieniem warunków do właściwego przewietrzania terenu.

Ochrona przed emisją promieniowania elektromagnetycznego powinna polegać na:

- ograniczeniu w miarę możliwości budowy w strefach rozwoju zabudowy mieszkaniowej nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych, zwłaszcza niskiego i średniego napięcia i stopniowym ich zastępowaniu liniami kablowymi,

- ograniczeniu lokalizowania w strefach potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi,
- ograniczeniu lokalizacji w terenach przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej i związanej z pobytem ludzi, obiektów emitujących pola elektromagnetyczne o promieniowaniu przekraczającym dopuszczalne przepisami odrębnymi poziomy promieniowania,
- preferencji do lokalizowania obiektów radiolokacyjnych, radiokomunikacyjnych i radionadawczych poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę, oraz na terenach zabudowy produkcyjnej, usługowej, składów i magazynów .

Ochrona przed hałasem powinna polegać na:

- zapewnieniu określonych przepisami odrębnymi standardów akustycznych w środowisku,
- zapewnieniu dla poszczególnych rodzajów zagospodarowania terenu dopuszczalnych przepisami odrębnymi poziomów hałasu,
- lokalizowaniu nowej zabudowy wzdłuż dróg, przy zachowaniu minimalnych odległości określonych przepisami odrębnymi oraz z uwzględnieniem zasięgu oddziaływania tych dróg,
- stosowaniu rozwiązań technologicznych służących zabezpieczeniu przed przenikaniem hałasu do budynków przeznaczonych na pobyt ludzi zlokalizowanych w terenach, gdzie dopuszczalne poziomy hałasu są lub mogą być przekroczone,
- ograniczeniu lokalizacji nowych obiektów i przedsięwzięć, w których zastosowane instalacje i technologie mogłyby powodować emisję hałasu w stopniu przekraczającym dopuszczone przepisami odrębnymi normy poza terenem działki, do której inwestor posiada tytuł prawny,
- modernizacji dróg, w tym w szczególności na stosowaniu nawierzchni ograniczających emisję hałasu, zwiększeniu ich przepustowości,
- stosowaniu ekranów dźwiękochłonnych wzdłuż projektowanej drogi ekspresowej S19 oraz dróg krajowych nr 19 i 74 na odcinkach biegnących w sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy,
- stosowaniu technicznych środków uspokajania ruchu na drogach lokalnych, dojazdowych i wewnętrznych obsługujących osiedla mieszkaniowe.

6. Należy dokonać weryfikacji zasięgu obszarów chronionych i ***uznać dolinę rzeki Wyżnicy za specjalną strefę planistyczną***, ze względu na jej kluczowe znaczenie w Systemie Przyrodniczym Miasta.

1.2 Szczegółowe kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta w aspekcie ekologicznym

Kierunki rozwoju przestrzennego miasta powinny wynikać z uwarunkowań ochronnych, ekologicznych i fizjograficznych. W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego przyjmuje się następujące kierunki działań w dążeniu do zrównoważonego rozwoju miasta:

- ograniczenie ekspansji terytorialnej starego Kraśnika w kierunkach południowych ze względu na bardzo dobre gleby /które są podstawą produkcji żywności w gminie/, udokumentowane złoża surowców mineralnych i obszary prognostyczne ich występowania, trudne warunki naturalne dla budownictwa /morfometryczne rzeźby i geologiczno-inżynierskie podłoża/, a także rozgałęziony system wąwozów,

zapewniających ekologiczno - przestrzenną więź doliny Wyżnicy z wierzchowinowymi terenami rolnymi i leśnymi; dopuszczenie jedynie (na niewielkich wybranych obszarach) rozwoju budownictwa jednorodzinnego - do wysokości dwóch kondygnacji,

- ***bezwzględne wykluczenie doliny Wyżnicy /dna i stromego zbocza/ ze względów ekologiczno-klimatycznych spod wszelkiej zabudowy kubaturowej,***
- ***preferowanie w wyznaczaniu nowych terenów pod zabudowę obszarów położonych na pn.-wsch. i północ od doliny Wyżnicy,*** odznaczających się brakiem lub słabszymi barierami rozwoju o tym charakterze.

Rozwój starego Kraśnika będzie polegał przede wszystkim na:

- modernizacji substandardowej zabudowy,
- zajmowaniu pod cele mieszkaniowe lub usługowe zrehabilitowanych terenów poeksploatacyjnych /których prawny status powinien być uregulowany poprzez zdjęcie tych terenów z bilansu zasobów/, z równoczesnym zapewnieniem możliwości kształtowania Systemu Przyrodniczego Miasta, głównie poprzez zachowanie ciągłości przestrzennej terenów zieleni.

W kształtowaniu optymalnych, w sytuacji nasilonej presji urbanistycznej na środowisko, ekologicznych warunków rozwoju miasta, pierwszoplanowe znaczenie przypisuje się dolinie Wyżnicy. Pełnienie przez nią funkcji ekologiczno - klimatycznej, do której jest predysponowana, wymaga:

- ***utrzymania walorów terenu otwartego przez te odcinki doliny, które je zachowały /od młyna w starym Kraśniku do Budzyna i poniżej oczyszczalni ścieków/,***
- ***przywrócenia dolinie funkcji i walorów terenu otwartego tam, gdzie to konieczne i możliwe /dolina w śródmieściu i w jego pobliżu/,***
- ***podniesienia potencjału ekologicznego doliny.***

W kontekście rewitalizacji doliny uznaje się za pożądaną stopniową likwidację zabudowy w jej dnie z możliwością pozostawienia substandardowych obiektów do śmierci technicznej /pełnej amortyzacji/ i stopniowe przywracanie dolinie w tych fragmentach funkcji terenu otwartego. Z ideą tą nie stoi w sprzeczności funkcjonowanie w Kwiatkowicach w dnie doliny oczyszczalni, która docelowo powinna, po modernizacji, pełnić funkcję podoczyszczalni OSM. Rewitalizacja doliny będzie zmierzała do zwiększenia jej potencjału ekologicznego. Sprzyjać temu będzie restytucja użytków zielonych /umożliwią kształtowanie tzw. łąk rekreacyjnych/, kształtowanie wysokiej zieleni publicznej o strukturze ażurowej /umożliwiającej przewietrzanie/ oraz wzrost retencyjności doliny.

Realizację tego ostatniego postulatu zapewni w decydującym stopniu zbiornik Budzyń, a także kontynuacja budowy małych sadzawek /w terenie ekologicznym - refugiów/, ale skoordynowana, uwzględniająca aspekty ogólnospołeczne /dostępność doliny dla celów rekreacyjnych/, krajobrazowych i hydrologicznych.

Terenem o najbardziej sprzyjających urbanizacji warunkach naturalnych jest łagodny skłon wierzchowiny opadającej ku południowi pomiędzy dzielnicą Kraśnik Fabryczny a doliną Wyżnicy, na który zostanie ukierunkowany rozwój przestrzenny miasta. Wyjątkowo korzystny topoklimat /szczególnie warunki solarne/ predysponują go pod funkcje wymagające uprzywilejowanych warunków /mieszkalnictwo, usługi zdrowia, nauki, oświaty i kultury/.

Ochrona i rozwój Systemu Przyrodniczego Miasta /SPM/ wymaga przestrzegania czterech podstawowych ekologicznych zasad kształtowania przyrody w warunkach silnej antropopresji:

- *zasady ciągłości przyrody w czasie /kształtowanie zieleni publicznej na bazie istniejących formacji roślinnych/*,
- *zasady ciągłości przyrody w przestrzeni /tworzenie i ochrona terenów zieleni w powiązaniu ze sobą za pośrednictwem korytarzy ekologicznych/*,
- *zasady adekwatności między stworzonym układem przyrodniczym a siedliskiem, czyli środowiskiem antentycznym*,
- *zasady różnorodności układów przyrodniczych /jej przestrzeganie podnosi odporność środowiska na antropopresję/*.

Pierwszoplanowym kierunkiem ochrony środowiska przyrodniczego (który bezwzględnie i obiektywnie musi wskazywać studium, a przede wszystkim powinny sankcjonować go plany miejscowe) jest zachowanie ciągłości przestrzennej terenów zieleni.

W odniesieniu do Kraśnika wymóg ten będzie realizowany głównie poprzez poniższe działania ochronne i *tworzenie powiązań doliny Wyżnicy z nie zabudowanym otoczeniem miasta*:

- *prowadzenie niskimi estakadami przejść drogowych przecinających dolinę Wyżnicy* /dotyczy głównie projektowanego przedłużenia ul. Żytniej i obejścia Starego Miasta od wschodu z połączeniem do ul. Janowskiej / i likwidację przejść prowizorycznych,
- *zachowanie wolnych od zabudowy wylotów suchych dolin i wąwozów* /Pasieka, Suchynia, Budzyń, Kwiatkowice/,
- *pozostawienie przerw w pasmach zabudowy na obrzeżu doliny Wyżnicy* /Piaski, Kraśnik Fabryczny, Kol.Wyżnianka/,
- *udrożnienie doliny Wyżnicy w rejonie Śródmieścia* poprzez odgospodarowanie 50-metrowej szerokości pasa terenu wzdłuż koryta Wyżnicy i przeznaczenie go pod zieleń średnią i niską.

Szczególne znaczenie dla możliwości przestrzegania /z korzyścią dla stabilizującego wpływu SPM na równowagę ekologiczną ekosystemu miasta/ pozostałych trzech ekologicznych zasad kształtowania przyrody, posiada zachowanie stosunków wilgotnościowych w dolinie Wyżnicy. Pomimo przeprowadzonych melioracji osuszających /gruntów Piask i terenów w centrum miasta w 1956 r., a łąk w okolicach Kwiatkowic w 1965 r./, które w niektórych rejonach spowodowały obniżenie się zwierciadła wody gruntowej o kilkadziesiąt centymetrów, w dolinie w wielu miejscach utrzymują się trwałe podmokłości. Należy się spodziewać, że zbiornik w Budzynie będzie sprzyjać ich utrzymaniu i powiększeniu, tym niemniej wraz ze wzrostem odległości od akwenu i górą rzeki jego wpływ na hydrosferę doliny będzie malał, a szanse na trwałe skutki ewentualnych powtórnych melioracji będą rosły. Dlatego z całym naciskiem uznaje się konieczność zakazu modernizacji i rozbudowy sieci melioracyjnej.

Zachowanie stosunków wilgotnościowych w dolinie umożliwi:

- ochronę walorów florystycznych i faunistycznych najcenniejszych przyrodniczo fragmentów doliny,
- utrzymanie typowych dla podmokłych den doliny formacji roślinnych, na bazie których będzie kształtowana zieleń publiczna,
- ochronę naturalnych warunków siedliskowych, w których będą tworzone tereny zieleni /zgodność szaty roślinnej z siedliskiem zmniejsza koszty jej urządzenia, pielęgnacji/,
- kształtowanie i stymulowanie różnicowania się układów przyrodniczych w dolinie, prowadzącego do mozaikowego /leśno-łąkowo-wodnego/ użytkowania dna doliny z korzyścią dla walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny, odporności ekosystemów w niej funkcjonujących na zakłócenia.

Pomimo braku przekroczeń dopuszczalnych norm zanieczyszczenia powietrza, istnienia oczyszczalni ścieków o wystarczająco dużej /jak na potrzeby miasta/ przepustowości oraz wysypiska komunalnego o dogodnej /z punktu widzenia kosztów dowozów odpadów/ lokalizacji, stan sanitarny środowiska w obszarze zurbanizowanym i na obrzeżu terenów zainwestowanych uznaje się za wymagający intensywnych i kompleksowych działań sanacyjnych. Będą się one przekładać na:

- **dokończenie budowy dla całego miasta kanalizacji sanitarnej i deszczowej**, również w miejscowościach, przylegających od południa do obszaru administracyjnego miasta /Podlesie/ i położonych w zlewni chronionej górnej Wyżnicy /Pasięka, Słodków I-II-III, Stróża,
- **modernizację oczyszczalni FŁT**,
- **modernizację kanalizacji deszczowej** /głównie poprzez wyposażenie jej w separatory/ **i jej rozwój**; preferowane powinno być Stare Miasto, gdzie spływy wód deszczowych bywają najgwałtowniejsze,
- **dokończenie centralizacji źródeł ciepła** /możliwe maksymalne zgazyfikowanie miasta/,
- **odczuwalne zwiększenie powierzchni terenów zieleni**, co poprawi warunki aerosanitarne miasta,
- **likwidację "dzikich" wysypisk śmieci**, koncentrujących się w wąwozach i na obrzeżach doliny Wyżnicy,
- **rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych**, które zachęcają do składowania odpadów w tych miejscach.

Priorytetem jest kanalizacja sanitarna. Rozwiązaniem etapowym, choć kosztownym, w odniesieniu do terenów o zabudowie rozproszonej oraz położonych w bezpośrednim sąsiedztwie **projektowanego** zbiornika "Budzyń" może być likwidacja szamb i dowożenie nieczystości do oczyszczalni komunalnej. **Wykluczone będzie bezwzględnie kierowanie ścieków z oczyszczalni komunalnej i oczyszczalni FŁT do zbiornika Budzyń. Będzie on również chroniony przed dopływem ścieków deszczowych z obszaru miasta.**

Ponadto należy dokonać:

- **likwidacji dzikich przyłączy ścieków komunalnych do burzówki**
- **likwidacji wylotów rurociągów odprowadzających ścieki do Wyżnicy.**

Ochrona przyrody

Na terenie miasta Kraśnik zlokalizowany jest jeden użytek ekologiczny obejmujący cenną przyrodniczo i krajobrazowo część doliny rzeki Wyżnicy. Został on ustanowiony na podstawie Uchwały Nr XLIII/307/94 Rady Miejskiej w Kraśniku z dnia 28.03.1994 r. w sprawie uznania użytków ekologicznych w dolinie rzeki Wyżnicy. Na terenie nim objętym obowiązują zasady i ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

W mieście zlokalizowanych jest również 12 pomników przyrody, z czego na pomnik „Szwadron” składa się trójrzędowa aleja grabowa licząca 49 drzew. Pomniki przyrody na terenie miasta zostały utworzone następującymi rozporządzeniami Wojewody Lubelskiego:

- Rozporządzeniem Nr 13 Wojewody Lubelskiego z dnia 2 sierpnia 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody,

- Rozporządzeniem Nr 2 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody,
- Rozporządzeniem Nr 5 Wojewody Lubelskiego z dnia 10 lutego 1997 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.

Dla pomników przyrody obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu ich najbliższego otoczenia wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

Uznaje się za niezbędną weryfikację zasięgu i liczby obszarów chronionych tworzonych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Weryfikacja ta będzie zmierzać w kierunku:

- **korekty granic użytku ekologicznego ~~"Wyżnica-I"~~ obejmującego część doliny Wyżnicy** dla uzyskania większej integralności przestrzennej chronionego obszaru w strefie pogranicza miasta Kraśnika i gmin Kraśnik i Dzierzkowice,
- **ponownego ustanowienia użytku ekologicznego "Krasny"** w nieco zmienionych granicach /uchwała Rady Miejskiej z marca 1994 r. powołująca go została, podobnie jak uchwała Rady Gminy Kraśnik z maja 1994 r. ustanawiająca użytki ekologiczne "Łąki Słodkowskie" i "Strzelnica", uchylona z powodu uchybień prawnych/.

Nowe uregulowania prawne /ustawa o lasach z 1991 r. i towarzyszące jej rozporządzenie wykonawcze z 1992 r., m.in. o lasach ochronnych/, nieustanna presja urbanizacyjna, a także rosnące potrzeby rekreacyjne mieszkańców miasta stanowią okoliczności, które wymuszają ponowne **sprecyzowanie funkcji terenów leśnych** znajdujących się w granicach miasta i w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Wymóg ten dyktowany jest również szczególną rolą lasów /i to zarówno zwartych kompleksów jak i ich pozostałości/, obok doliny Wyżnicy, w Systemie Przyrodniczym Miasta.

Uznaje się, że weryfikacji wymaga zasięg i kategoria lasów ochronnych, państwowych i prywatnych, znajdujących się w obszarze administracyjnym miasta. O ile inicjatywa w tym względzie w odniesieniu do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa pozostaje w rękach Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, o tyle w przypadku lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa - w rękach właścicieli Zarządu Miasta /Gminy/. Z lasów prywatnych na status lasu wodochronnego zasługują niewielkie drzewostany olszowe w dolinie Wyżnicy w Budzynie rosnące na powierzchni 1,29 ha. Natomiast do kategorii lasu glebochronnego wytypowano drzewostany grądowe porastające wąwozy w dzielnicy Zarzecze na łącznej powierzchni 9.89 ha.

Dla określonych powierzchni lasu uznanego za ochronny mogą być ustalone szczególne sposoby prowadzenia gospodarki leśnej i polegające m.in. na ograniczeniu udostępniania lasu dla ludności.

Ochrony przed nadmierną antropopresją wymaga strefa ekotonalna lasu Kraśnik Fabryczny na odcinku od terenu stadionu sportowego do ul. Urzędowskiej. Ochrona ta będzie polegać na likwidacji tymczasowych obiektów budowlanych /głównie garaży/ usytuowanych w kilkudziesięciometrowej szerokości strefie od linii brzegowej lasu, a także, w miarę możliwości, na tworzeniu warunków do samorzutnego kształtowania się zbiorowisk krzewiastych i ziołoroślowych.

W zainteresowaniu rekreacyjnym mieszkańców miasta pozostają Lasy Rudnickie, położone na gruntach gminy Kraśnik, dlatego uważa się, iż fakt ten powinien znaleźć odzwierciedlenie:

- nadaniem im, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Kraśnik, funkcji parku leśnego,
- postulowaniem przywrócenia, drogą częściowej przebudowy, zgodności składu

gatunkowego drzewostanu z naturalnym siedliskiem dla zwiększenia odporności ekosystemu leśnego na penetrację rekreacyjną /obecnie są to głównie grądy dębowo-grabowe zdegradowane wskutek protegowania sosny i innych gatunków obcych siedlisk.

Na terenie miasta Kraśnik znajduje się fragment Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W jego granicach obowiązują ustalenia zawarte w Rozporządzeniu Nr 39 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 65, poz. 1224).

Na terenie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ustala się czynną ochronę ekosystemów, poprzez:

- 1) zachowanie oraz poprawę stosunków wodnych poprzez ograniczanie nadmiernego odpływu wód, gospodarowanie zasobami wodnymi w sposób uwzględniający potrzeby ekosystemów wodnych i wodno-błotnych, zachowanie naturalnego charakteru rzek, cieków wodnych, zbiorników wodnych i starorzeczy, ochronę funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, zachowanie lub przywracanie dobrego stanu ekologicznego wód;
- 2) zachowanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej właściwej dla danego typu ekosystemu, głównie poprzez zachowanie lub przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów;
- 3) uwzględnianie potrzeb ochrony przyrody w gospodarce człowieka, w tym w gospodarce rolnej, leśnej, wodnej, rybackiej i turystyce;
- 4) ochrona i kształtowanie zadrzewień, ze szczególnym uwzględnieniem zadrzewień nadwodnych i śródpolnych;
- 5) ochrona specyficznych cech krajobrazu, w tym dolin rzecznych, starorzeczy, naturalnych form rzeźby terenu (wydmy, doliny denudacyjne, wąwozy lessowe, kotły i studzienki erozyjne);
- 6) tworzenie i ochrona korytarzy ekologicznych, umożliwiających migrację gatunków;
- 7) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego w sposób umożliwiający zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz wartości kulturowych, w szczególności przez: ochronę otwartej przestrzeni przed nadmierną zabudową, zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych, kształtowanie zalesień w sposób optymalny dla ochrony różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych, ochronę punktów, osi i przedpoli widokowych, usuwanie lub przesłanianie antropogenicznych elementów dysharmonijnych w krajobrazie;
- 8) dążenie do odtworzenia starych odmian drzew owocowych i ras zwierząt hodowlanych;
- 9) dążenie do rewitalizacji zespołów zabudowy, w tym układów zabytkowych, propagowanie tradycyjnych cech architektury;
- 10) eliminowanie lub ograniczanie źródeł zagrożeń, w szczególności zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, poprzez usuwanie zanieczyszczeń antropogenicznych, kształtowanie prawidłowej gospodarki wodnościekowej, promowanie sposobów gospodarowania gruntami, ograniczających erozję gleb.

Na terenie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

1. zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor i legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
 - 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciw powodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
 - 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
1. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru.
 2. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt 3, nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody.
 3. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt 4, nie dotyczy terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
 4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1. pkt 8, nie dotyczy obiektów lokalizowanych w obszarach wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin lub w ciągach istniejącej zabudowy.

Zakazy odnoszące się do Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem

powszechnym;

- 3) realizacji inwestycji celu publicznego;
- 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Ochrona krajobrazu kulturowego

Krajobraz kulturowy to przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze. Ochrona środowiska kulturowego ma na celu zachowanie specyfiki i walorów krajobrazu kulturowego w taki sposób, aby przestrzeń historyczno-kulturowa była czytelna i rozpoznawalna na zewnątrz.

Najważniejszymi elementami krajobrazu kulturowego Kraśnika są:

- zabytkowy układ urbanistyczny o wyjątkowej jak na warunki Lubelszczyzny regularności z rynkiem jako głównym elementem kompozycji układu,
- obiekty i tereny wpisane do rejestru zabytków, m.in.: układ urbanistyczny miasta, zespół klasztorny kanoników regularnych, kościoły, cmentarze,
- kaplice i krzyże oraz mogiły z różnych okresów rozlokowane na całym obszarze miasta,
- liczne zabytki architektury i budownictwa, dobra kultury współczesnej, cmentarze,
- zabudowania mieszkalne noszące wyraźne cechy tradycyjnej architektury regionalnej.

Ochrona krajobrazu kulturowego Kraśnika powinna polegać na:

- ochronie historycznie ukształtowanego i zachowanego układu urbanistycznego Starego Miasta. Działania powinny być ukierunkowane w szczególności na:
 - zachowanie historycznie ukształtowanej siatki ulic i rynku,
 - uwzględnianie przy podziałach wtórnych nieruchomości przyległych do wymienionych ulic, historycznych zasad wydzielania nieruchomości i tradycyjnego sposobu rozmieszczania zabudowy na działkach budowlanych,
 - zachowanie ciągłości historycznie ukształtowanych linii zabudowy i wnętrza urbanistycznych,
 - utrzymanie istniejącej zabudowy historycznej i realizację nowej w nawiązaniu do tradycyjnej, w szczególności w zakresie: architektury budynków, gabarytów, kształtów dachów, kolorystyki pokryć dachowych i elewacji, detali architektonicznych;
- ochronie obiektów zabytkowych przed dewastacją poprzez ich utrzymanie w dobrym stanie technicznym i użytkowanie niezagrażające zachowanym wartościom kulturowym tych obiektów (np.: w przypadku zmiany sposobu użytkowania, prowadzonych remontach, przebudowach),
- wyeksponowaniu w przestrzeni i możliwie szerokim udostępnieniu obiektów będących zabytkami,
- ochronie i kształtowaniu otoczenia obiektów zabytkowych w sposób niezagrażający ich ekspozycji w przestrzeni, np. poprzez:
 - zakaz lokalizowania w bezpośrednim otoczeniu zabytku, na przedpolu widokowym, osi, otwarciu widokowym obiektów o wysokości lub

- gabarytach przesłaniających widok na zabytek oraz naziemnych i nadziemnych obiektów infrastruktury technicznej wpływających niekorzystnie na odbiór wizualny zabytku,
- zakaz lokalizacji w sąsiedztwie obiektów zabytkowych obiektów o „agresywnej” architekturze, zakłócających odbiór obiektu,
- zachowanie w miarę możliwości wokół zabytku przestrzeni niezabudowanej (o ile taka istnieje);
- ochronie i utrzymaniu istniejącej zabudowy historycznej o wyraźnych cechach tradycyjnej architektury regionalnej;
- ograniczeniu wprowadzania do przestrzeni miasta budynków o architekturze wywodzącej się z innych regionów kraju i świata;
- ochronie istniejących na terenie miasta: kapliczek i krzyży przydrożnych, miejsc pamięci, cmentarzy.

Kraśnik nie jest miastem uzdrowiskowym.

W przypadku likwidacji istniejącego obiektu lub obszaru ochrony przyrody, nakazy, zakazy i ograniczenia w stosunku do niego przestają obowiązywać.

W przypadku zmiany granic istniejących obszarów chronionych, powołania nowych form ochrony przyrody, nie wymienionych w niniejszym Studium, wszelkie nakazy, zakazy i ograniczenia dla nich obowiązujące na podstawie przepisów odrębnych należy stosować odpowiednio.

2. KIERUNKI ROZWOJU STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Ze względu na istniejące uwarunkowania i dla osiągnięcia przyjętych celów rozwoju ustala się następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnika:

2.1. Kierunki rozwoju struktury funkcjonalnej miasta

1. W celu poprawy jakości życia mieszkańców, wizerunku miasta – ładu przestrzennego oraz kształtowania Systemu Przyrodniczego Miasta przyjmuje się, że głównym kierunkiem rozwoju miasta Kraśnika będzie kształtowanie dwóch silnych organizmów miejskich w wyznaczonych strefach urbanizacji i strefy rekreacyjno – usługowej dla obu miast (oraz mieszkaniowej niskiej intensywności o dodatkowych funkcjach pensjonatowych) w Budzynie.
2. Nowe dzielnice mieszkaniowe – osiedla o intensywności zabudowy 0,3 – 0,5 powstaną w Kraśniku Lubelskim na północ od ul. Armii Krajowej, z centralnie zlokalizowanymi usługami (na wydzielonych działkach lub w parterach domów wielorodzinnych) i centralnym placem publicznym. W Kraśniku „Starym” na zabudowę mieszkaniową z usługami zostaną też przeznaczone tereny po wyeksploatowanej cegielni przy ul. Kościuszki.
3. Kierunkiem rozwoju Kraśnika Lubelskiego będzie wykształcenie centrum miasta przy Rynku i powiązanie go ulicą Lubelską (nasyconą usługami i obiektami

centrotwórczymi) z ośrodkiem przy Armii Krajowej – Lubelskiej – Struga i dalej na północ wzdłuż zielonego wąwozu do dzielnicy mieszkaniowej. Kierunkiem poprzecznym do osi – ul. Lubelskiej będzie ul. Urzędowska, gdzie koncentracja usług nastąpi poprzez wykorzystanie rezerw terenowych, a głównie poprzez zagospodarowanie usługami terenów obecnie zaniedbanych i wymianę obiektów w złym stanie technicznym, np. przy ul. Koszarowej (dot. terenu na osiedlu jednorodzinnych „Koszarowa”), gdzie zostaną dopuszczone usługi. Ośrodkiem usługowym „wspomagającym” w rozwoju Stare Miasto będzie w przyszłości teren po wyeksploatowanej cegielni przy ul. Cegielnianej (pomiędzy ul. Cegielnianą i Młyńską, gdzie dopuszczone zostaną usługi komercyjne, w tym typu giełdowo-targowego i inne, w zależności od potrzeb miasta).

4. W Kraśniku Lubelskim nowe inwestycje publiczne będą realizowane wzdłuż projektowanej osi usługowej oraz przy Rynku Starego Miasta (Ratusz, Starostwo Powiatowe). W rozwojowej dzielnicy mieszkaniowej przy ul. Armii Krajowej zostaną zlokalizowane też usługi publiczne (ponadlokalne), zapewniające wzrost poziomu życia mieszkańców – oświatowe (powiększenie terenu obecnego Liceum Ogólnokształcącego w celu pełnienia funkcji zespołu szkół, np. średnich i półwyższych wraz z internatami). Drugim terenem usług publicznych (w związku z pełnieniem przez miasto funkcji powiatowych) będzie obszar o pow. ok. 3,7 ha, położony na południu Kraśnika „Starego”. Będzie to rezerwa na usługi zdrowia i opieki społecznej (hospicjum, domy starców, noclegownia dla bezdomnych, szkoła życia dla dzieci defektywnych), które należą do grupy usług „niechcianych”, niedochodowych i obciążających budżet miasta, dlatego też umieszczenie ww. programu w przyszłych planach miejscowych uznaje się za obowiązkowe. W przypadku adaptacji innych, istniejących obiektów na powyższe cele - teren będzie można wykorzystać zamiennie na usługi oświaty lub inne usługi publiczne, w zależności od potrzeb miasta.
5. Nowymi terenami mieszkaniowymi staną się też tereny, zarezerwowane dotychczas na ośrodek usługowy w dzielnicy Piaski – poprzez dopuszczenie na tych terenach funkcji mieszkaniowych na wyższych kondygnacjach. Oprócz tego na wydzielonych działkach należy (w planach miejscowych) dopuścić lokalizację usług komercyjnych, w celu zapewnienia odpowiedniej jakości życia mieszkańców.
6. Nowymi terenami jednorodzinnymi w dzielnicy wschodniej będą przekształcone i uporządkowane tereny obecnej zabudowy zagrodowo – jednorodzinnej pomiędzy ul. Jagiellońską i Urzędowską. Budownictwo jednorodzinne na obecnie zainwestowanych obszarach będzie rozwijało się poprzez uzupełnienia na niezagospodarowanych działkach oraz wymianę budynków w złym stanie technicznym – również na obszarach pomiędzy ul. Janowską, Przemysławą i Armii Krajowej. Terenami rozwojowymi budownictwa jednorodzinnego zostaną tereny na północ od Al. Tysiąclecia i ul. Lubelskiej oraz tereny na południe od ciągu ulic Oboźna – Suchyńska (z wewnętrzną ulicą lokalną Bojanowską), jak również tereny za Starym Miastem, u wylotu na Kielce (pomiędzy ul. Kościuszki a projektowaną Żytnią).
7. W Kraśniku Fabrycznym kierunkiem rozwoju funkcji mieszkaniowych będą tereny zabudowy wyższej intensywności, położone na północ od ul. Granicznej, ze skoncentrowanym pasmem usług wzdłuż ulicy Kard. Wyszyńskiego. Terenami rozwojowymi budownictwa jednorodzinnego będą tereny po południowej stronie ulicy Granicznej.

8. Zostaną zachowane w całym mieście, wyznaczone w obowiązującym planie ogólnym, wszystkie tereny pod usługi publiczne (szkoły, przedszkola, usługi zdrowia, sport, zieleń publiczną).
9. Tereny rekreacji i wypoczynku dla obu Kraśników znajdują się na południe od dzielnicy Budzyń, gdzie zrealizowano zbiornik retencyjny. Wokół zbiornika następować powinien dalszy rozwój wielofunkcyjnego ośrodka rekreacyjnego. W granicach miasta, w dzielnicy Budzyń planuje się rozwój funkcji mieszkaniowo – pensjonatowych oraz obsługi turystyki (hotele, gastronomia, handel).
10. Terenami wypoczynku i spotkań mieszkańców będą również tereny parku jordanowskiego w dolinie Wyżnicy, projektowane na zachód od parku błonia rekreacyjne, centralny park Kraśnika Lubelskiego – wąwóz położony na północ od ul. Armii Krajowej, jak również las „Kraśnik Fabryczny”.
11. W celu zapewnienia odpowiedniego rozwoju gospodarczego powstaną nowe tereny przemysłowe lub usługowo – składowe („aktywizacji działalności gospodarczych”) położone obok projektowanej drogi ekspresowej, na płu – wsch. od ul. Obwodowej. Tereny te oraz istniejąca dzielnica przemysłowa przy ul. Kolejowej i Obwodowej, z powodu bardzo dobrej lokalizacji (najlepszego dostępu komunikacyjnego) będą traktowane jako „rozwojowe” – strategiczne dla miasta.
12. W Kraśniku Fabrycznym terenem działalności gospodarczych będzie obszar położony na północ od oczyszczalni ścieków - pomiędzy ul. Graniczną a Al. Młodości, natomiast nowymi terenami przemysłowymi będą obszary położone obok oczyszczalni ścieków. Terenem strategicznym dla rozwoju funkcji turystycznych będzie teren w Budzynie przy ul. Urzędowskiej.
13. Kierunkiem rozwoju istniejących dzielnic przemysłowych będzie maksymalne wykorzystanie istniejących rezerw terenowych na zainwestowanych obszarach, głównie pomiędzy ul. Obwodową i Kolejową oraz na obszarze dotychczasowej FŁT.
W istniejących małych przedsiębiorstwach, usytuowanych w różnych miejscach w mieście, wokół obiektów uciążliwych należy tworzyć pasma zieleni izolacyjnej.
14. Wskazane w studium przeznaczenie terenów wskazuje korzystne dla rozwoju miasta lokalizacje funkcji podstawowych i nie wyklucza lokalizowania innych funkcji - uzupełniających i wzbogacających program użytkowy dzielnic i osiedli lub funkcji zamiennych nie kolidujących w uwarunkowaniach przedstawionych w części I jak też nie powodującymi kolizji z przyjętymi celami oraz głównymi kierunkami rozwoju miasta zawartymi w części II.

2.2. Kierunki i zasady kształtowania przestrzeni miejskiej

1. Za priorytetowy kierunek zagospodarowania przestrzennego uznaje się wypracowanie zwartej struktury miejskiej i przeciwdziałanie rozproszonemu zabudowy m. in. poprzez następujące działania:
 - zdelimitowanie obszaru miasta na tereny przeznaczone do urbanizacji i tereny przedmieść (suburbii),
 - ograniczenie inwestowania poza przebiegiem **przyszłej** obwodnicy oraz na innych terenach położonych z dala od centrum,
 - wykorzystanie do maksimum terenów w obrębie istniejącego zainwestowania – głównie pomiędzy ulicą Urzędowską i Jagiellońską oraz Piłsudskiego i Dąbrowskiej - poprzez eliminację zabudowy zdegradowanej i zagrodowej,
 - wykorzystanie pod przyszły rozwój miasta terenów położonych na północ od ulicy Armii Krajowej,

- ograniczenie inwestowania na obszarach położonych na północ od Alei Tysiąclecia wyłącznie do terenów objętych opracowanym planem szczegółowym – do czasu wyczerpania wszystkich rezerw w obszarze przeznaczonym do urbanizacji,
 - uporządkowanie przypadkowo ustawionych względem siebie domów, budynków gospodarczych i zagród poprzez stosowanie wypełnień w postaci plomb, parawanów zieleni i innych rozwiązań mogących przyczynić się do zwiększenia ładunku przestrzennego;
2. Kierunkiem zagospodarowania przestrzennego w granicach obszaru wskazanego do urbanizacji będzie dążenie do stworzenia krajobrazu miejskiego:
- dążenie do uzyskania zwartości zabudowy miejskiej o wyrazistej formie,
 - wykorzystywanie w miarę możliwości terenów wzdłuż głównych ulic miejskich (Lubelska, Urzędowska) na zabudowę o charakterze zwartym i typowo miejskim: budownictwo wielorodzinne z usługami w parterach o wysokości właściwej dla krajobrazu średniej wielkości miasta,
 - przy ulicach będących głównymi osiami kompozycyjnymi miasta: Lubelskiej i Urzędowskiej oraz innych istotnych dla odbioru miasta (np. Św. Faustyny) wytworzenie wnętrza urbanistycznych (placów i skwerów, poszerzeń ulic, wnęk), dominant i akcentów,
 - w dzielnicach mieszkaniowych podkreślanie i kreowanie miejsc „tożsamości” ważnych dla miejscowej tradycji, będących dla mieszkańców wizytówkami ich dzielnicy (poprzez szczególnie atrakcyjnie opracowane obiekty małej architektury),
 - lokalizowanie interesujących obiektów na zamknięciach ulic i w miejscach eksponowanych (np. na zamknięciu ulicy Lubelskiej, przy Zakładzie Energetycznym, na rogu ul. Lubelskiej i Przemysłowej),
 - w Kraśniku Fabrycznym, przy zarysowujących się osiach poprzecznych, również tworzenie wnętrza (placów publicznych) otoczonych usługami komercyjnymi i w miarę potrzeby publicznymi, szczególnie przy przyszłej głównej drodze wjazdowej z gminy – ulicy Wyszyńskiego,
 - wybranie precyzyjnie miejsc pod lokalizację „monumentów” – obiektów publicznych (tych, które mają za zadanie być akcentami, dominantami, „rzeźbami w przestrzeni” i posiadać właściwą swą roli architekturę) oraz obiektów tzw. „miejskiej tkanki łącznej” (które mają za zadanie wpasować się w otoczenie, nie przemawiać językiem agresji form i kolorów oraz współtworzyć harmonię miasta),
 - wyznaczenie obszarów pod zabudowę wielorodzinną mieszkaniową, w tym komunalną, kierując się zasadą tworzenia właściwej sylwety miasta oraz zasadą wzmocnienia i podkreślenia głównych osi komunikacyjnych,
 - opracowanie w planach miejscowych i egzekwowanie ścisłych rygorów odnośnie sposobu rozwiązywania fasad, regulacji wysokości i innych gabarytów, kształtowania dachów, kolorystyki, materiałów wykończeniowych dla obiektów wyżej wspomnianej „miejskiej tkanki łącznej” (zabudowy wielorodzinnej i jednorodzinnej oraz przemysłowo – składowej),
 - zakazanie budowy obiektów o charakterze przemysłowym (warsztatów, hurtowni, obiektów handlowych) np. z blachy i szkła na terenach osiedli mieszkaniowych i w zabudowie śródmiejskiej,

- rewitalizacja obszarów wyznaczonych na rysunku Studium zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Miasta Kraśnik na lata 2007-2015 (lub jego aktualizacjami) poprzez podniesienie szans na wszechstronny rozwój lokalny rozumiany jako względnie trwałe i systematyczny proces zmian w układzie lokalnym, w wyniku którego zwiększa się suma szans indywidualnego rozwoju poszczególnych mieszkańców.
3. Wydobycie, podkreślenie i wykorzystanie - do tworzenia kompozycji miasta przyszłości - wartości dziedzictwa kulturowego i zasobów środowiska przyrodniczego, w tym szczególnie wzgórza staromiejskiego i zamkowego, doliny rzeki Wyżnicy oraz lasu w Kraśniku Fabrycznym, poprzez następujące działania:
- oczyszczenie doliny z substandardowej zabudowy, a w pierwszej kolejności z zabudowy położonej w sąsiedztwie ważnych ze względów krajobrazowych części doliny (zabudowa slumsowa przy ul. Parkowej i przy Oboźnej obok parku),
 - przebudowanie przedpoła starego miasta w okolicy dworca autobusowego poprzez usunięcie budynków w złym stanie technicznym i zaniedbanych (mur przy rzece w okolicy ul. Lubelskiej), nie zezwalanie na nowe inwestycje przy korycie rzeki oraz poprzez przywracanie dolinie jej naturalnego krajobrazu (łąk i ewentualnie zieleni urządzonej, służącej celom ekologicznym i estetycznym oraz wypoczynkowi mieszkańców),
 - wyeksponowanie wzgórza starego miasta oraz wzgórza zamkowego poprzez usunięcie zbędnych zadrzewień, a szczególnie krzaków, zarośli i chwastów; prowadzenie inwestycji, które uporządkowałyby i podkreśliły teren, w tym celu zostanie opracowany program porządkowania i rewaloryzacji wzgórz (głównie skarp i ich zagospodarowania odpowiednią zielenią),
 - wszelkie inwestycje liniowe, mogące stać się barierami ekologicznymi w dolinie prowadzone będą w sposób zapewniający ochronę przyrody (np. drogi budowane na niskich estakadach),
 - ucztylnienie i przebudowanie ciągów pieszych w Kraśniku Fabrycznym poprzez likwidację śmietników, garaży i stacji trafo znajdujących się na ich drodze i przeniesienie tych obiektów w inne miejsca,
 - „odgospodarowanie” strefy ekotonalnej lasu na szerokości co najmniej 30 metrów i udrożnienie przejść prowadzących do lasu (w tym szczególnie ulicy Garażowej ulicy będącej przedłużeniem ul. Konopnickiej) oraz wypracowanie innych istotnych powiązań z lasem, aby las stał się elementem znaczącym w strukturze przestrzennej Kraśnika Fabrycznego, był łatwo dostępny i stanowił zamknięcia widokowe ulic i ciągów pieszych biegnących w jego stronę.
4. Należy przeciwdziałać nadmiernemu rozdrabnianiu własności w dzielnicy przemysłowej przy ul. Obwodowej jak również absurdalnemu rozdrabnianiu własności pól oraz anarchii w lokalizowaniu zabudowy, jej przypadkowemu rozrzucaniu, braku dbałości o jej grupowanie i porządkowanie (poprzez zamieszczenie w planie miejscowym zapisu o bezwzględnym zakazie lokalizowania wszelkiej zabudowy na terenach śródpolnych).

2.3. Potrzeba zmiany granic administracyjnych miasta i zmiana granic administracyjnych miasta

Uwarunkowania kulturowe, ekologiczne i funkcjonalne wskazują, że powinno się dążyć do zmiany (poszerzenia) granic administracyjnych miasta. Analiza rozwoju osadnictwa na

brzegach Wyżnicy pozwala stwierdzić, że osady Suchynia oraz Podlesie, Góry i Pasięka historycznie i funkcjonalnie są związane z miastem i wyraźnie ciągną ku niemu (część z tych miejscowości stanowiła historyczne dzielnice miasta np. wymienione na mapie kwatermistrzowskiej z ok. 1830 r. Przedmieście Podlesie).

Potrzeba korekty granic administracyjnych miasta wynika również ze względów ekologicznych i quasi – ekologicznych, szczególnie w strefie doliny Wyżnicy pomiędzy Bojanówką a ulicą Nadstawną. Obecnie, granica na tym odcinku przebiega korytem Wyżnicy tj. wzdłuż osi doliny. Przesunięcie granicy w kierunku południowo – zachodnim i oparcie jej, co **najmniej** o północno – wschodni skraj zabudowy Suchynii umożliwi:

- osiągnięcie większej integralności przyrodniczo – przestrzennej użytku ekologicznego „Dolina Wyżnicy” (gdyby granice użytku objęły całe dno doliny prawnie chroniony byłby pełny zestaw siedlisk i zbiorowisk roślinnych typowych dla fizjocenozy doliny),
- kompleksowe spójne zagospodarowanie rekreacyjne południowych obrzeży **projektowanego** zbiornika „Budzyń” (utrzymanie obecnych granic sprawi, że zbiornik będzie znajdował się na terenie dwóch gmin i poza granicami administracyjnymi miasta).

Podobne względy (zwiększenie integralności użytku, łatwość egzekwowania rygorów i zasad użytkowania terenów użytku w obrębie jednej jednostki administracyjnej, tj. w mieście) przemawiają za przesunięciem granicy miasta w rejonie Pasięki – od koryta rzeki do podnóża zbocza doliny (najwłaściwsze byłoby włączenie całej Pasięki w granice miasta).

Względy funkcjonalne przemawiające za poszerzeniem granic miasta to:

- sprawniejszy miejski układ komunikacyjny – szczególnie w aspekcie połączeń drogowych Kraśnika Fabrycznego i Lubelskiego (oparty o projektowaną ulicę przedłużenie Wyszyńskiego, odcinek ul. Suchyńskiej, ulicę Nadstawną),
- możliwość odpowiedniego kształtowania systemów infrastruktury sanitarnej, szczególnie systemu kanalizacji sanitarnej - tak istotnego ze względów na ochronę czystości wód Wyżnicy oraz **projektowanego** zbiornika „Budzyń”,
- łatwiejsze kształtowanie przestrzeni na zboczu – skłonie doliny na południu od Kraśnika Fabrycznego, ważnego ze względu na położenia w strefie ekspozycji miasta, (przemawia to za dążeniem do włączenia w granice miasta również tego obszaru jak też z oczywistych względów cmentarza komunalnego dla Kraśnika Fabrycznego)
- włączenie do miasta, oprócz doliny rzeki, terenów wsi położonych na południe od niej, tj. na drugim jej brzegu, pozwoli na zlokalizowanie tam ośrodków rekreacyjnych, wypoczynkowych i sportowych oraz na uzyskanie nowego profilu gospodarczego tych wsi – turystycznego i agroturystycznego,
- ważnym powodem przyłączenia do miasta wsi: Podlesie, Góry i Pasięka jest możliwość utworzenia z dzielnicy Śródmieście faktycznego centrum Kraśnika – również geograficznie; dotychczas dzielnica ta, wraz ze starym miastem, znajdowała się na uboczu organizmu miejskiego, przy jego zewnętrznych granicach (bardzo duże znaczenie będzie tu miało położenie nacisku na zagospodarowanie przestrzenne tych wsi, tak, aby „Śródmieście otoczone było terenami o odpowiednim zainwestowaniu).

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2008 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania miejscowości statusu miasta (Dz. U. Nr 137, poz. 860), z dniem 1 stycznia 2009 r. nieruchomość o powierzchni 23,4832 ha w obrębie geodezyjnym Budzyń, znajduje się w granicach administracyjnych miasta Kraśnik. W związku z powyższym nastąpiła korekta granic administracyjnych miasta i dla ww. obszaru zostały zawarte ustalenia w niniejszym dokumencie.

2.4. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów

Głównym kierunkiem działania w planach miejscowych związanym z istniejącą zabudową powinny być działania renowacyjne w stosunku do starej zabudowy w złym stanie technicznym. Działania te mają na celu modernizację i renowację istniejącej zabudowy, rozumiane jako:

- przeprowadzenie niezbędnych rozbiórek i wyburzeń obiektów w bardzo złym stanie technicznym,
- odbudowę lub przebudowę budynków nadających się do renowacji,
- zmniejszanie energochłonności budynków związane z poprawą ich stanu technicznego,
- podniesienie standardów wyposażenia w instalacje i urządzenia oraz poprawę ich stanu technicznego,
- poprawę jakości otoczenia budynków i zagospodarowania nieruchomości.

Na terenie miasta następujące tereny zostały wyłączone spod zabudowy:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny położone w strefie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych, w których zabrania się realizacji wszelkiej zabudowy, za wyjątkiem obiektów związanych z ujmowaniem wód.

Ponadto ograniczenia w realizacji zabudowy obowiązują dla terenów:

- położonych w strefach potencjalnego oddziaływania napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia o szerokości strefy po 20 m mierząc od osi linii oraz napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia o szerokości strefy po 7,5 m mierząc od osi linii, w których zabrania się:
 - realizacji wszelkiej nowej zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi,
 - zalesiania i zadrzewiania terenu, za wyjątkiem szkółek leśnych, oraz innych szkółek i plantacji nie zagrażających trwałości linii,
 - lokalizacji naziemnych i nadziemnych obiektów i budowli w sposób zagrażający trwałości linii,
- położonych w strefach sanitarnych od czynnych cmentarzy o szerokości 50 m, w których zabrania się:
 - realizacji zabudowy mieszkaniowej,
 - realizacji obiektów związanych ze zbiorowym żywieniem ludzi,
 - realizacji obiektów związanych z produkcją artykułów żywnościowych i przechowywaniem żywności,
 - realizacji ujęć wód,
- położonych w strefach sanitarnych od czynnych cmentarzy o szerokości 150 m, w których zabrania się:
 - realizacji zabudowy mieszkaniowej na terenach niepodłączonych do zbiorczej sieci wodociągowej,
 - realizacji obiektów związanych ze zbiorowym żywieniem ludzi niepodłączonych do zbiorczej sieci wodociągowej,
 - realizacji obiektów związanych z produkcją artykułów żywnościowych i przechowywaniem żywności niepodłączonych do zbiorczej sieci wodociągowej,
 - realizacji ujęć wód,
- położonych w strefie ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych,
- położonych w strefach kontrolowanych od istniejących gazociągów wysokiego ciśnienia o szerokości:
 - dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego – 15,0 m od osi gazociągu wysokiego ciśnienia DN 100 oraz 50,0 m od gazociągu wysokiego ciśnienia DN700,
 - dla obiektów zakładów przemysłowych – 15,0 m od osi gazociągu wysokiego ciśnienia DN 100 oraz 37,5 m od gazociągu wysokiego ciśnienia DN700,

- dla budynków mieszkalnych zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej – 15,0 m od osi gazociągu wysokiego ciśnienia DN 100 oraz 25,0 m od gazociągu wysokiego ciśnienia DN700,
- dla wolno stojących budynków niemieszkalnych (stodół, szop, garaży) – 15,0 m od osi gazociągu wysokiego ciśnienia DN 100 oraz 15,0 m od gazociągu wysokiego ciśnienia DN700,
- położonych w pasach eksploatacyjnych od istniejących gazociągów wysokiego ciśnienia o szerokości 3,0 m od osi gazociągu, w których nie należy prowadzić działalności mogącej mieć negatywny wpływ na integralność sieci gazowej wysokiego ciśnienia, w tym w szczególności sadzić drzew i krzewów.
- położonych w strefach kontrolowanych od istniejących gazociągów niskiego i średniego ciśnienia – o szerokości 1,0 m od osi gazociągu, dla których:
 - zabrania się wznoszenia budynków mieszkalnych i gospodarczych,
 - bez zgody operatora nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji,
 - występują ograniczenia co do nasadzeń, składowania materiałów oraz urządzania parkingów,
 - w przypadku ewentualnej kolizji projektowanego zamierzenia inwestycyjnego z istniejącymi gazociągami istnieje możliwość ich przebudowania.

Na terenach stref ochrony bezpośredniej i pośredniej ochrony ujęć wód podziemnych obowiązują ograniczenia zawarte w:

- Rozporządzeniu Nr 11/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 2 października 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej na osiedlu „Kolejowe” przy ul. 3 Maja w Kraśniku (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dn. 07.11.2013 r., poz. 4496),
- Rozporządzeniu Nr 13/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 22 października 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnego ujęcia wody podziemnej „Głęboka” w Kraśniku (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dn. 13.11.2013 r., poz. 4552),
- Rozporządzeniu Nr 18/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 17 października 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej na osiedlu „Kolejowe” przy ul. 3 Maja w Kraśniku (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dn. 30.11.2014 r., poz. 3409),
- Rozporządzeniu Nr 19/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 6 października 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnego ujęcia wody podziemnej „Głęboka” w Kraśniku (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dn. 13.10.2014 r., poz. 3233),
- Rozporządzeniu Nr 23/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 28 listopada 2014 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęć wód podziemnych: komunalnego przy ul. Żwirki i Wigury oraz Fabryki Łożysk Tocznych w Kraśniku (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dn. 02.12.2013 r., poz. 4025).

W zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego w Studium zakłada się przystosowanie sieci wodociągowej do pełnienia warunków przeciwpożarowych, zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia wodnego do zewnętrznego gaszenia pożarów oraz zapewnienie dróg pożarowych dla nowo projektowanych obiektów – zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu dróg pożarowych i przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę.

Dla wszelkich obiektów o wysokości równej lub wyższej niż 50 m n. p. t. przed wydaniem pozwolenia na ich realizację obowiązuje nakaz zgłaszania inwestycji odpowiednim organom wojskowym i cywilnym w zakresie ruchu lotniczego – Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenie miasta Kraśnik zakazuje się lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych – zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.

Na rysunku studium wskazane zostały tereny do zainwestowania pod różne funkcje użytkowania terenu. Są to głównie tereny zabudowy dużej intensywności oraz średniej i niskiej intensywności, służącej głównie zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych społeczeństwa, a w przeprowadzonych zmianach z zachowaniem tych samych form zagospodarowania oznaczone odpowiednio symbolami MW i MN. W terenach zabudowy mieszkaniowej – w celu zwiększenia ładunku przestrzennego i zachowania harmonii krajobrazu architektonicznego terenów zainwestowanych – ustala się warunki kształtowania zabudowy i zieleni, wielkości działek, udziału powierzchni działki biologicznie czynnej, oraz warunków dotyczących zasad i stopnia nieuciążliwości obiektów służących działalności wytwórczej i usługowej. Istotną potrzebą jest konieczność wyposażenia terenu w urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej (szczególnie gospodarki wodno-ściekowej). Rozwój i przekształcenia zabudowy winny odbywać się w szczególności w zgodzie z zasadami ochrony zabytkowej i kulturowej materii gminy oraz ochrony krajobrazu zapisanymi ustaleniami niniejszego studium.

Tereny zabudowy mieszkaniowej ~~dużej intensywności~~ **wielorodzinnej** (~~a także tereny zabudowy wielorodzinnej~~ oznaczone symbolem MW) – stanowią strefy lokalizacji osiedli mieszkaniowych w zabudowie wielorodzinnej. W terenach tych, oprócz podstawowej funkcji mieszkaniowej dopuszcza się uzupełnianie funkcją usługową – w formie lokalizacji obiektów usługowych (zarówno komercyjnych jak i publicznych) wolnostojących, jak również usług wbudowanych w parterach budynków mieszkalnych. W obrębie zabudowy mieszkaniowej ~~dużej intensywności~~ **wielorodzinnej** obowiązuje wydzielanie i kształtowanie terenów zieleni ogólnodostępnej, urządzenie placów zabaw i placów sportowych – mających zapewnić dobre warunki zamieszkania i wypoczynku.

Szczegółowe wskaźniki dotyczące powierzchni i gabarytów zabudowy i działek, odnoszące się do poszczególnych rodzajów zagospodarowania będą ustalane na etapie sporządzania planów miejscowych.

W wyznaczonych na rysunku studium terenach ~~zainwestowania zabudowa mieszkaniowa średniej i niskiej intensywności, w tym zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej~~, oznaczonych symbolami MN, MN₂, MN* – z podstawową funkcją zabudowy mieszkaniowej, postuluje się przyjmowanie następujących zasad i wskaźników dotyczących parametrów działek budowlanych:

- minimalna powierzchnia działek w zabudowie wolnostojącej - 600 m²,
- minimalna powierzchnia działek w zabudowie bliźniaczej – 450 m²,
- minimalna powierzchnia działek w zabudowie szeregowej – 300 m²,
- szerokość minimalna działek ustalana powinna być indywidualnie w planach miejscowych,
- zabudowa nie powinna przekraczać wysokości dwóch kondygnacji, w celu zachowania harmonii z terenami sąsiednimi, dopuszcza się ustalenie w planach miejscowych innych wysokości zabudowy, zgodnych z lokalnymi uwarunkowaniami poszczególnych terenów. Niezbędne jest ponadto estetyczne zagospodarowanie terenów wokół budynków, zwłaszcza przy pomocy kształtującej krajobraz zieleni wysokiej i średniej. Powierzchnia przeznaczona pod zabudowę nie powinna przekraczać 50% powierzchni działki, przy zachowaniu 25% biologicznie czynnej na każdej nieruchomości,
- dopuszcza się lokalizację budynków usług i handlu w terenach zabudowy mieszkaniowej; dla lokalizacji kiosków i małych sklepów dopuszcza się wykorzystanie na ten cel również działek, o powierzchniach i rozmiarach mniejszych niż ~~wymienione w pkt. 1 i 2~~ **przyjęte dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej**,

- dopuszcza się lokalizację funkcji z zakresu rzemiosła **usługowego** i produkcji pod warunkiem nie powodowania uciążliwości dla sąsiednich terenów,
- dopuszcza się wydzielanie terenów placów publicznych, dla lokalizowania ogólnodostępnej zieleni urządzonej oraz urządzania placów gier i zabaw dla dzieci.
Dla terenów zabudowy zagrodowej:
- minimalna powierzchnie działek przeznaczanych pod zabudowę zagrodowa ustala się na 2000 m², przy szerokości minimalnej wynoszącej 25 metrów,
- w terenach zabudowy zagrodowej dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej – jako perspektywiczny sposób zagospodarowania terenów zabudowy zagrodowej na terenie miasta przyjmuje się funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług,
- dopuszcza się lokalizację terenów urządzeń infrastruktury technicznej,
- zabudowa nie powinna przekraczać wysokości dwóch kondygnacji, jednak w celu zachowania harmonii z terenami sąsiednimi, dopuszcza się ustalenie w planach miejscowych innych parametrów zabudowy, zgodnych z lokalnymi uwarunkowaniami poszczególnych terenów. Niezbędne jest ponadto estetyczne zagospodarowanie terenów wokół budynków, zwłaszcza przy pomocy kształtującej krajobraz zieleni wysokiej i średniej,
- zakłada się zachowanie nie mniej niż 30% powierzchni biologicznie czynnej na działce i możliwość zabudowy nie więcej niż 40% powierzchni działki dla zabudowy zagrodowej

Od powyższych wielkości można stosować odstępstwa, jeżeli znajdzie to uzasadnienie w projektach planów miejscowych i nie wpłynie negatywnie na jakość urbanizowanej przestrzeni. Dopuszcza się tolerancje do 15% dla parametrów powierzchni działek i ich szerokości.

Na **terenie zabudowy mieszanej** oznaczonym symbolem **MM*** ustala się

- przeznaczenie: zabudowa mieszana z zasadą wymienności funkcji (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna i usług nieuciążliwych),
- poszczególne funkcje mogą być realizowane w zależności od potrzeb i niezależnie od siebie,
- dopuszcza się wydzielanie terenu pod następujące funkcje: drogi publiczne i niepubliczne, dojścia i dojazdy, inne tereny komunikacji, parkingi samochodowe, place publiczne, zieleń urządzoną i naturalną, wody powierzchniowe, miejsca przeznaczone do sportu i rekreacji, tereny infrastruktury technicznej, inne obiekty niezbędne do prawidłowego funkcjonowania miasta,
- maksymalna wysokość zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej – 15 m, dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 11 m,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna dla działki budowlanej przeznaczonej na cele zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej – 25%, zaś dla działki budowlanej przeznaczonej na cele zabudowy usługowej - 15% (dla zabudowy usług publicznych - 25%),
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej - 600 m², bliźniaczej - 450 m², szeregowej - 300 m², dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - 1500 m², dla zabudowy usługowej - 800 m²,
- maksymalna powierzchnia zabudowy działki budowlanej – do 70% powierzchni działki.

W terenach przeznaczonych pod usługi, oznaczonych na rysunku studium symbolem U, U₁, U₂, U₃, U₄, U₅, U₆, U* - ustala się zasadę wymienności funkcji z zakresu usług publicznych i komercyjnych. Warunkiem możliwości wprowadzenia funkcji usług komercyjnych w terenach usług publicznych jest nie powodowanie uciążliwości oraz nie obniżanie standardu świadczonych usług publicznych dla terenów już wykorzystywanych na cele usług publicznych. Dopuszcza się natomiast możliwość pełnego wykorzystania terenów usług komercyjnych pod usługi publiczne. W obrębie terenów oznaczonych symbolem UC, UC₁, UC₂, dopuszcza się lokalizowanie wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m².

Na ~~terenie oznaczonym symbolem~~ na terenach oznaczonych symbolami: U, MN, U, MN* ustala się zasadę wymienności funkcji z zakresu zabudowy usługowej (w tym zabudowy usług publicznych) oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla których przyjmuje się wyżej opisane wskaźniki i zasady zagospodarowania dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) lub usługowej (U), w zależności od funkcji realizowanej na tym terenie.

Jako strefy aktywizacji gospodarczej miasta wyznaczone są tereny przemysłu, ~~terenów działalności gospodarczych (rzemiosła, składów)~~ rzemiosła, składów i baz, oznaczone na rysunku studium ~~symbolem~~ symbolami: P, P* wraz z urządzeniami infrastruktury technicznej, a także obszary oznaczone jako tereny działalności produkcyjnej oraz składów. Szczegółowy program oraz zasady zagospodarowania obszarów zostaną ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się wprowadzenie w miejscowym planie zagospodarowania terenów zieleni izolacyjnej średniej i wysokiej urządzonej w sposób umożliwiający zapobieganiu rozprzestrzeniania się hałasu, wibracji i zanieczyszczeń, co zabezpieczy dobre warunki zamieszkania na przyległych terenach mieszkaniowych.

Tereny aktywizacji gospodarczej miasta powinny być przeznaczane pod:

- zakłady przemysłowe i produkcyjne,
- bazy i zaplecza techniczno-budowlane oraz składy, magazyny i hurtownie,
- obiekty rzemiosła produkcyjnego i usług.

Jako uzupełnienie tych funkcji dopuszcza się lokalizowanie urządzeń obsługi komunikacji – stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, baz transportowych, salonów samochodowych, itp. Wskazane jest wyodrębnianie terenów zieleni izolacyjnej od przylegających terenów zabudowy mieszkaniowej, a także od innych funkcji wymagających wyższych standardów w zakresie środowiska. Zabudowa mieszkaniowa możliwa wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach dla osób nadzorujących procesy produkcyjne – jeśli stosowana technologia produkcji wymaga stałego nadzoru technologa.

Ustala się, że tereny obsługi komunikacji, będą przeznaczone pod bazy transportowe, dworce PKS, stacje paliw, stacje obsługi, zakłady naprawy pojazdów, salony samochodowe. W obrębie tych terenów dopuszcza się lokalizowanie wszelkich usług związanych z obsługą komunikacji, w tym gastronomii, handlu oraz innych usług. Teren obsługi komunikacji lotniczej przy Al. Tysiąclecia przeznacza się pod lokalizację lądowiska dla śmigłowców medycznych.

~~Dla terenu zieleni parkowej z usługami sportu i rekreacji, oznaczonego na rysunku Studium symbolem ZP/U₁, postuluje się przyjęcie funkcji podstawowej – zieleni parkowej z terenami usług sportu, turystyki, rekreacji, wraz z niezbędnym zapleczem techniczno-sanitarnym. Wysokość realizowanych budynków usługowych może wynosić maksymalnie 12 m. Ponadto dopuszcza się realizację ciągów pieszych i rowerowych, oświetlania, elementów małej architektury parkowej, placów publicznych, wód powierzchniowych, infrastruktury technicznej i innych obiektów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tego terenu.~~

Dla terenu usług sportu i rekreacji, oznaczonego na rysunku Studium symbolem US/UT₁ postuluje się przyjęcie funkcji podstawowej – zieleni parkowej z terenami usług sportu, turystyki, rekreacji, hotelarstwa, obiektów gastronomicznych wraz z niezbędnym zapleczem

techniczno-sanitarnym. Wysokość realizowanych budynków może wynosić maksymalnie 12 m. Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej powinien wynosić 10%. Ponadto dopuszcza się realizację ciągów pieszych i rowerowych, dojazdów i dojazdów, innych terenów komunikacji, oświetlania, elementów małej architektury parkowej, placów publicznych, wód powierzchniowych, infrastruktury technicznej i innych obiektów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tego terenu.

Dla terenu usług sportu i rekreacji, oznaczonego na rysunku Studium symbolem US/UT₂ postuluje się przyjęcie funkcji podstawowej – usług sportu i rekreacji, w tym obiektów budowlanych oraz terenowych urządzeń sportu i rekreacji konnej, boisk i urządzeń sportowych wraz z niezbędnym zapleczem techniczno-sanitarnym, budowli służących obsłudze ruchu rekreacyjnego i turystycznego. Dopuszcza się realizację zabudowy usługowej związanej z obsługą terenów sportowo-rekreacyjnych oraz usług handlu i obiektów gastronomicznych. Wysokość realizowanych budynków może wynosić maksymalnie 15 m. Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej powinien wynosić 20%. Ponadto dopuszcza się realizację ciągów pieszych, rowerowych i konnych, dojazdów i dojazdów, innych terenów komunikacji, oświetlania, pomników, elementów małej architektury parkowej, wód powierzchniowych, infrastruktury technicznej i innych obiektów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tego terenu.

Dla terenów zieleni parkowej, oznaczonych na rysunku Studium symbolami ZP i ZP₁ postuluje się przyjęcie funkcji podstawowej – zieleni w postaci parków i zieleńców. Jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz terenów o funkcji usługowej, związanej z funkcją podstawową (gastronomia, szatnie, zaplecze techniczne, wypożyczalnia sprzętu sportowego itp.). Ponadto dopuszcza się realizację ciągów pieszych i rowerowych, oświetlania, pomników, elementów małej architektury parkowej w postaci altan, trejaży, miejsc do grillowania, placów publicznych, wód powierzchniowych, infrastruktury technicznej i innych obiektów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tych terenów.

Dla terenów wód otwartych, oznaczonych na rysunku Studium symbolami WS₁, WS₂ postuluje się przyjęcie funkcji podstawowej – zbiorników wodnych z możliwością wykorzystania w turystyce i rekreacji. Na terenach tych dopuszcza się realizację urządzeń sportowo-rekreacyjnych, kąpielisk, pomostów, moł, przystani na łodzie i inny sprzęt wodny.

Na **terenie ogródków działkowych** oznaczonym symbolem **ZD*** ustala się:

- przeznaczenie: teren ogródków działkowych,
- dopuszcza się wydzielanie terenu pod następujące funkcje: dojazdy, inne tereny komunikacji, parkingi samochodowe, zieleń urządzona i naturalna, wody powierzchniowe, miejsca przeznaczone do sportu i rekreacji, tereny infrastruktury technicznej, inne obiekty niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gminy,
- dopuszcza się realizację pomieszczeń administracyjnych, socjalnych i gospodarczych przeznaczonych do zaspokajania wspólnych potrzeb użytkowników ogródków działkowych.

Na **terenie lasów i zadrzewień** oznaczonym symbolem **ZL*** ustala się:

- zakłada się zagospodarowanie terenów lasów z uwzględnieniem przepisów odrębnych i właściwych planów urządzania lasu, dopuszcza się zalesianie użytków rolnych, w szczególności gruntów ornych V i VI klasy bonitacyjnej, przy czym w przypadku trwałych użytków zielonych zalesienia należy ograniczyć do wyrównania granicy polno-leśnej,
- przy realizacji zalesień należy uwzględniać warunki siedliskowe,

- ewentualne trasy turystyczne, piesze i rowerowe należy prowadzić na obrzeżach lasów lub z wykorzystaniem istniejących dróg leśnych.

Wyznaczone funkcje dla wyżej wymienionych terenów oznaczają preferowany rodzaj zabudowy na danym terenie, dopuszcza się jednak całkowitą wymiennność funkcji ustalanych w planach miejscowych sposobów zagospodarowania, w ramach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej oraz zabudowy związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą – nieuciążliwych usług i rzemiosła. Dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego stosowanie rozwiązań przestrzennych, w ramach wyznaczonej funkcji, z zastosowaniem zieleni towarzyszącej (izolacyjnej, ozdobnej, parkowej) w formie zieleni publicznej jak i prywatnej.

Zagospodarowanie terenów winno następować w jak najwyższych standardach architektonicznych, z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony wartości kulturowych, ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Zagospodarowanie terenów określone w niniejszym studium nie może powodować przekroczeń standardów jakości środowiska.

Na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” granice poszczególnych stref urbanizacji zostały wyznaczone orientacyjnie. Ich ostateczny zasięg podlega uszczegółowieniu, w zależności od warunków lokalnych, podziałów geodezyjnych oraz sposobu zagospodarowania i użytkowania, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Przyjęte parametry i wskaźniki w poszczególnych strefach rozwoju zabudowy mają charakter orientacyjny i uśredniony, a tym samym podlegają uszczegółowieniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Dla istniejącej zabudowy i zagospodarowania terenu dopuszcza się utrzymanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przeznaczenia terenu, wskaźników i architektury budynków według stanu istniejącego lub wynikających z obowiązujących planów miejscowych.

Dopuszcza się realizację urządzeń infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, służącej bezpieczeństwu publicznemu i bezpieczeństwu państwa na wszystkich terenach, w zależności od potrzeb i w sposób minimalnie kolidujący z istniejącymi uwarunkowaniami i zagospodarowaniem terenu oraz na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

3. OCHRONA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Ogólne założenia systemu ochrony dóbr kultury krajobrazu kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (~~t.j. Dz.U. 2003-Nr 80 poz. 717 z późn. zm.~~ 2017 poz. 1073) – w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się wymogi ochrony krajobrazu kulturowego, stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Definicje zabytku oraz krajobrazu kulturowego zostały zawarte w art. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z ~~2003 r. Nr 162 poz. 1580 z późn. zm.~~ 2014 poz. 1446 ze zm.):

- **zabytek** - nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- **krajobraz kulturowy** - przestrzeń historycznie ukształtowaną w wyniku działalności człowieka, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze.

Zgodnie z definicją zawartą w przywołanej wyżej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym **dobrami kultury współczesnej** są niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

W niniejszym studium, za **dziedzictwo kulturowe** uznaje się wartość (materialną lub niematerialną), przekazaną przez przodków (zarówno cenną nieruchomość, budynek, lub przedmiot, jak i wartość historyczną, kulturową lub duchową), którą aktualnie żyjące pokolenie jest moralnie zobowiązane przekazać swoim następcom. Takie rozumienie dziedzictwa jest zgodne z Konwencją o ochronie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przyjętą przez zgromadzenie generalne UNESCO w 1972 roku.

W I części *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnik*, zawierającej uwarunkowania, został zdiagnozowany stan dziedzictwa kulturowego, w niniejszym rozdziale określone zostają wymogi ochrony zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W miarę konieczności zostały także w niniejszym rozdziale zweryfikowane wykazy zabytków wskazanych do objęcia formami ochrony wskazanymi w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z ~~2003 r. Nr 162 poz. 1580 z późn. zm.~~ 2014 poz. 1446 ze zm.), z uwagi na zmiany w zakresie obowiązujących uregulowań prawnych - aktualnie czynna ochrona zabytków odnosi się do zabytków ujętych w *GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW*, tj.: wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych, innych zabytków nieruchomych niewpisanych do rejestru ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, oraz zabytków nieruchomych niewpisanych do rejestru zaproponowanych przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z ~~2003 r. Nr 162 poz. 1580 z późn. zm.~~ 2014 poz. 1446 ze zm.) oraz ustawą z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 nr 75 poz. 474) - ochrona zabytków polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska

W/w działania podejmowane są w odniesieniu do zabytków nieruchomych (wymienionych w art. 6 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami), będących w szczególności:

- krajobrazami kulturowymi,
- układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
- dziełami architektury i budownictwa,
- dziełami budownictwa obronnego,
- obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
- cmentarzami,
- parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
- miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji

oraz zabytków archeologicznych, będących w szczególności:

- pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
- cmentarzyskami,
- kurhanami,
- relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Formy ochrony ww. zabytków są następujące:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 2) uznanie za pomnik historii;
- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem **nie została ustalona forma ochrony zabytków polegająca na uznaniu za pomnik historii i nie utworzono parku kulturowego.**

Zabytki wpisane do rejestru zostały wymienione w **Obwieszczeniu ~~Nr 1/2013~~ Nr 1/2017 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dn. 05.02.2013 r. w sprawie wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego** (Dz. Urz. Woj. Lub. poz. 535). Są to:

Lp.	Lokalizacja	Opis	Nr ewidencyjny
1.		– układ urbanistyczny miasta Kraśnika w obrębie d. obwarowań miejskich, wzgórza zamkowego i rejonu kościoła szpitalnego wraz z sylwetą miasta i skalą jego zabudowy, w gran. wg zał. planu	A/641
2.	ul. Bożnicza 6, 6a/ ul. Ogrodowa	– bożnica (później dom kahalny), w gran. działki	A/565
3.	ul. Ogrodowa	– d. bożnica, w gran. parceli	A/565
4.	ul. Kościuszki 4/ Klasztorna 1	– zespół d. kościoła i klasztoru kanoników regularnych: kościół paraf. pw. Wniebowzięcia NMP z wystrojem architektonicznym i wyposażeniem w zabytki ruchome, d. klasztor z wystrojem architektonicznym i dekoracją sgraffitową oraz zabytkowymi ruchomościami, kaplica pw. św. Jacka (d. kostnica), dzwonnica, cmentarz kościelny z zadrzewieniem i żelaznym ogrodzeniem z bramkami, dziedziniec klasztorny otoczony murem z bramą wjazdową, d. zabudowania gospodarcze (wzdłuż ogrodzenia dziedzińca klasztornego od wewnątrz)	A/482
5.	ul. Lipowa 4	– cmentarz z I wojny świat., na działce wskazanej w decyzji, w gran. wg zał. wyrys	A/1059
6.	ul. Narutowicza 29	– d. szpital przykościelny tzw. dworek modrzewiowy, z działką, w gran. wg zał. planu	A/1105
7.	ul. Narutowicza 31	– kościół poszpitalny pw. św. Ducha z wyposażeniem wnętrza, otaczający drzewostan i kamienne nagrobki w gran. cmentarza kościelnego (4 zabytkowe nagrobki), ogrodzenie cmentarza (wg postanowienia), wzgórze na którym usytuowany jest kościół	A/545

~~Ww. zabytki ujęte są w Gminnej ewidencji zabytków miasta Kraśnik (karty adresowe zostały założone dla poszczególnych obiektów).~~

W odniesieniu do zabytków wpisanych do rejestru, zgodnie z art. 36 ust. 1 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, obowiązuje uzyskanie pozwolenia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków m.in. na:

- prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych,
- wykonanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku,
- prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru,
- prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru,

- prowadzenie badań archeologicznych,
- dokonanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru,
- zmianę przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposób korzystania z tego zabytku,
- umieszczenie urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów,
- podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru.

Pozwolenie wydawane jest w formie decyzji administracyjnej i może zostać poprzedzone wydaniem zaleceń konserwatorskich zgodnie z odpowiednimi przepisami szczegółowymi (art. 27 oraz art. 36 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Zabytki niewpisane do rejestru ujęte są w *Gminnej ewidencji zabytków miasta Kraśnik* (karty adresowe zostały założone dla poszczególnych obiektów) i obejmują zarówno obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, jak i wskazane przez Burmistrza Miasta Kraśnik do ujęcia w GEZ. Są to:

zabytki architektury i budownictwa:

- dom mieszkalny (kamienica), Kraśnik ul Kościuszki 6/8
- dom mieszkalny (kamienica), Kraśnik, ul. Kościuszki 7
- dom mieszkalny (kamienica), Kraśnik, ul. Kościuszki 11
- dom mieszkalny (kamienica), Kraśnik, ul. Kościuszki 26
- dom mieszkalny (kamienica), Kraśnik, ul. Narutowicza 20
- dom mieszkalny (kamienica), Kraśnik, ul. Narutowicza 34
- dom mieszkalny (kamienica), Kraśnik, l. Narutowicza 36
- dom mieszkalny (kamienica), Kraśnik, ul. Narutowicza 38
- kapliczka z figurą św. Floriana, zbieg ulic Piłsudskiego i Strażackiej
- zajazd, ob. budynek mieszkalno-usługowy, Pl. Wolności 11/13

cmmentarze:

- najstarszy cmentarz żydowski, Kraśnik, ul. Podwalna
- cmentarz żydowski, Kraśnik, ul. Ogrodowa/Strażacka
- cmentarz parafialny, Kraśnik,
- cmentarz wojenny, Kraśnik Fabryczny

miejsca pamięci narodowej:

- głaz pamiątkowy poświęcony 100 rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki, Kraśnik
- pomnik-krzyż pośw. pamięci poległych powstańców styczniowych, Kraśnik
- pomnik poświęcony pamięci ofiar hitlerowskiego terroru, Kraśnik,
- pomnik na zbiorowej mogile żołnierzy Armii Radzieckiej, Kraśnik
- pomnik ku czci poległych żołnierzy 24 Pułku Ułanów, Kraśnik

dobry kultura współczesnej (zaproponowane do ujęcia w GEZ przez Burmistrza Miasta Kraśnik):

- układ urbanistyczny Kraśnika Fabrycznego
- budynek Archiwum Państwowego, Kraśnik Fabryczny, ul. Niepodległości 41
- budynek Domu Kultury, Kraśnik Fabryczny, ul. Niepodległości 44

Ujęcie w GEZ układu urbanistycznego najstarszej części Kraśnika Fabrycznego jako wyodrębniającej się charakterem (stylem socrealistycznym obiektów publicznych oraz

wielko kubaturowych budynków mieszkalnych) wypełnia postulat zagwarantowania jego ochrony zawarty w poprzednich edycjach Studium.

W stosunku do obiektów budowlanych będących w Gminnej Ewidencji Zabytków, kierunki działań ochronnych powinny polegać odpowiednio na:

- ochronie przed rozbiórką i likwidacją obiektu, chyba że względy bezpieczeństwa publicznego stanowią o konieczności rozbiórki obiektu;
- utrzymaniu obiektu w dobrym stanie technicznym lub przywracaniu obiektu do właściwego stanu technicznego, o ile jest to możliwe technicznie i uzasadnione ekonomicznie;
- ograniczeniu zmiany gabarytów obiektów, rozbudowy i nadbudowy;
- zachowaniu historycznych elementów dekoracyjnych;
- ograniczeniu wymiany tradycyjnych pokryć dachowych (o ile zostały zachowane) na pokrycia nienawiązujące do historycznej wartości obiektu;
- ograniczeniu istotnych zmian kształtu dachu;
- ograniczeniu zamurowywania okien i wymiany stolarki okiennej na nową o innych wymiarach i bez nawiązania do dotychczasowych podziałów okien;
- ograniczeniu tynkowania i malowania części elewacji budynku w sposób wyróżniający ją z całości budynku;
- ograniczeniu likwidacji wystroju elewacji, ograniczeniu wybijania otworów w ścianach zewnętrznych bez nawiązania do kompozycji budynku i mocowania reklam zasłaniających wystroj.

Dopuszcza się zmiany adaptacyjne obiektów budowlanych będących w Gminnej Ewidencji Zabytków na zasadach określonych przez właściwe miejscowe służby ochrony zabytków.

W stosunku do cmentarzy i miejsc pamięci narodowej będących w Gminnej Ewidencji Zabytków, kierunki ochrony powinny polegać odpowiednio na:

- dla cmentarzy czynnych – utrzymaniu kompozycji przestrzennej cmentarzy, a w szczególności: alei, podziału na kwatery, ochronie historycznych mogił, pomników, krzyży, ogrodzeń i bram, zieleni cmentarnej,
- dla cmentarzy nieczynnych z zachowanymi śladami ich istnienia – utrzymaniu jako obszaru o funkcji estetyczno-kulturowej i skupiska zieleni wysokiej, uporządkowaniu terenu w zakresie zieleni i ciągów komunikacyjnych, renowacji i ochronie zachowanych zabytkowych pomników, krzyży, nagrobków, ogrodzeń.

W odniesieniu do zabytków niewpisanych do rejestru, ujętych w GEZ, obowiązują następujące ustalenia:

W przypadku prowadzenia prac polegających na budowie (m.in. odbudowie, rozbudowie i nadbudowie) lub rozbiórce zabytków niewpisanych do rejestru, ale ujętych w gminnej ewidencji zabytków – wymagane jest uzgodnienie ww. prac z wojewódzkim konserwatorem zabytków (art. 39 ust. 3 ustawy z dn. 7 lipca 1994 r. prawo budowlane, ~~tekst jednolity Dz. U. Nr 89/1994 poz. 414 z późn. zm.~~ Dz. U. z 2016 poz. 290 ze zm. oraz art. 7 i 8.3. ustawy z dn. 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zmianie niektórych innych ustaw).

W stosunku do **stanowisk archeologicznych** ujętych w GEZ (wskazanych w części graficznej niniejszego Studium dotyczącej wartości kulturowych i krajobrazowych - stan zaktualizowany na 2013 r. oraz w tabeli nr 1) obowiązują ustalenia:

- prace ziemne prowadzone w obrębie wyznaczonych stanowisk archeologicznych wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru. Na badania te należy uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- planowane w obrębie stanowisk archeologicznych duże zamierzenia inwestycyjne m.in. związane z budową nowych budynków i inwestycji liniowych (drogi, sieci, melioracje, infrastruktura techniczna), którym towarzyszą prace ziemne i przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu – wymagają wcześniejszego uzgodnienia w celu uzyskania zaleceń konserwatorskich dla ww. typów inwestycji.

Na obszarze całego obszaru objętego Studium obowiązujący jest przepis art. 32 ust. 1 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, osoby prowadzące roboty budowlane lub ziemne, które odkryły przedmiot, co, do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:

- 1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot,
- 2) zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia,
- 3) niezwłocznie zawiadomić o tym Lubelskiego wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe Burmistrza Miasta Kraśnik.

Jednocześnie, poszukiwanie zabytków archeologicznych przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych – wymaga pozwolenia LWKZ (cyt. wyżej art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Tabela nr 1. Zabytki archeologiczne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) miasta Kraśnik

AZP 83-77

Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 11, nr stanowiska w miejscowości 7
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 12, nr stanowiska w miejscowości 8
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 13, nr stanowiska w miejscowości 9
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 14, nr stanowiska w miejscowości 10
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 15, nr stanowiska w miejscowości 11
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 25, nr stanowiska w miejscowości 38
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 26, nr stanowiska w miejscowości 39
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 27, nr stanowiska w miejscowości 40
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 52, nr stanowiska w miejscowości 41
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 53, nr stanowiska w miejscowości 42

Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 54, nr stanowiska w miejscowości 43
Kraśnik	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 55, nr stanowiska w miejscowości 44
Wyżnianka kolonia	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 23, nr stanowiska w miejscowości 11
Wyżnianka kolonia	AZP 83-77 nr stanowiska na obszarze 24, nr stanowiska w miejscowości 12

AZP 83-78

Kraśnik	AZP 83-78 nr stanowiska na obszarze 1, nr stanowiska w miejscowości 45
Kraśnik	AZP 83-78 nr stanowiska na obszarze 2, nr stanowiska w miejscowości 46
Kraśnik	AZP 83-78 nr stanowiska na obszarze 3, nr stanowiska w miejscowości 47
Kraśnik	AZP 83-78 nr stanowiska na obszarze 4, nr stanowiska w miejscowości 48

AZP 84-77

Kraśnik	AZP 84-77 nr stanowiska na obszarze 27, nr stanowiska w miejscowości 35
Kraśnik	AZP 84-77 nr stanowiska na obszarze 28, nr stanowiska w miejscowości 36
Kraśnik	AZP 84-77 nr stanowiska na obszarze 29, nr stanowiska w miejscowości 37

AZP 84-78

Kraśnik-Bojanówka	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 9, nr stanowiska w miejscowości 1
Kraśnik-Bojanówka	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 11, nr stanowiska w miejscowości 2
Kraśnik-Bojanówka	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 12, nr stanowiska w miejscowości 3
Kraśnik-Bojanówka	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 22, nr stanowiska w miejscowości 4
Kraśnik-Bojanówka	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 43, nr stanowiska w miejscowości 5
Kraśnik-Budzyń	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 30, nr stanowiska w miejscowości 4
Kraśnik-Budzyń	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 31, nr stanowiska w miejscowości 1
Kraśnik-Budzyń	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 32, nr stanowiska w miejscowości 2
Kraśnik-Budzyń	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 44, nr stanowiska w miejscowości 3
Kraśnik-Kwiatkowice	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 66, nr stanowiska w miejscowości 2
Kraśnik-Kwiatkowice	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 67, nr stanowiska w miejscowości 3

Kraśnik-Kwiatkowice	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 68, nr stanowiska w miejscowości 1
Kraśnik-Ośrodek	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 1, nr stanowiska w miejscowości 1
Kraśnik-Ośrodek	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 7, nr stanowiska w miejscowości 2
Kraśnik-Ośrodek	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 8, nr stanowiska w miejscowości 3
Kraśnik-Ośrodek	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 10, nr stanowiska w miejscowości 4
Kraśnik-Ośrodek	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 23, nr stanowiska w miejscowości 5
Kraśnik-Ośrodek	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 62, nr stanowiska w miejscowości 6
Kraśnik-Ośrodek	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 63, nr stanowiska w miejscowości 7
Kraśnik-Ośrodek	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 64, nr stanowiska w miejscowości 8
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 2, nr stanowiska w miejscowości 1
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 28, nr stanowiska w miejscowości 2
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 29, nr stanowiska w miejscowości 3
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 56, nr stanowiska w miejscowości 4
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 57, nr stanowiska w miejscowości 5
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 58, nr stanowiska w miejscowości 6
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 59, nr stanowiska w miejscowości 7
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 60, nr stanowiska w miejscowości 8
Kraśnik-Piaski	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 61, nr stanowiska w miejscowości 9
Kraśnik-Podlesie	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 39, nr stanowiska w miejscowości 2
Kraśnik-Podlesie	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 65, nr stanowiska w miejscowości 10
Kraśnik-Wschód	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 33, nr stanowiska w miejscowości 1
Kraśnik-Wschód	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 34, nr stanowiska w miejscowości 2
Kraśnik-Wschód	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 35, nr stanowiska w miejscowości 3
Kraśnik-Wschód	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 45, nr stanowiska w miejscowości 5
Kraśnik-Zarzecz I	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 40, nr stanowiska w miejscowości 1

Ośrodek Wyżnica	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 15, nr stanowiska w miejscowości 2
Ośrodek Wyżnica	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 16, nr stanowiska w miejscowości 3
Ośrodek Wyżnica	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 52, nr stanowiska w miejscowości 9
Ośrodek Wyżnica	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 53, nr stanowiska w miejscowości 3
Ośrodek Wyżnica	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 54, nr stanowiska w miejscowości 4
Ośrodek Wyżnica	AZP 84-78 nr stanowiska na obszarze 69, nr stanowiska w miejscowości 11

3.2. Główne kierunki rozwoju miasta w aspekcie ochrony wartości kulturowych

1. Stworzenie warunków do aktywizacji obszaru Starego Miasta poprzez wsparcie go ośrodkami satelitarnymi zabudowy jednorodzinnej, położonymi na jego obrzeżu: tereny przy Widerlika, Rzeczyckiej i uliczkach sąsiednich oraz przy Kościuszki i Cegielnianej, Obożnej i Suchyńskiej (inwestowanie w infrastrukturę i sieć uliczną spowoduje napływ inwestorów chętnych do zamieszkania na tych terenach lub prowadzenia usług); przeznaczenie wyeksploatowanych cegielni wokół Śródmieścia na ośrodki usługowe lub zabudowę mieszkaniową z usługami w parterach.
2. Podjęcie wszelkich wysiłków i działań w kierunku wyeliminowania ruchu tranzytowego ze strefy ochrony konserwatorskiej poprzez "przerzucenie go" tymczasowo na inne obejście, np. ul. Żytnią, które miasto będzie w stanie zrealizować w dającym się określić przedziale czasowym, a w przyszłości na obwodnicę; w perspektywie poczynienie starań o eliminację zupełną ruchu, nawet osobowego (z wyjątkiem dostawczego i samochodów mieszkańców dzielnicy) z obszaru miasta w liniach dawnych murów obronnych; proponuje się z tego obszaru uczynić strefę tzw. "uspokojonego ruchu" - ruch osobowy ("obcy") oraz komunikacja miejska powinny odbywać się ulicami Strażacką i Piłsudskiego,
3. Zaktywizowanie centrum Starego Miasta poprzez wprowadzenie na jego teren funkcji publicznych i służących rozwojowi turystyki - szczególnie istotne byłoby podniesienie znaczenia centrum poprzez zlokalizowanie przy Rynku Ratusza i Starostwa Powiatowego oraz rewaloryzacja lub rekonstrukcja zajazdów.
4. Uporządkowanie i odbudowanie najatrakcyjniejszych widokowo i romantycznych uliczek Starego Miasta: Bagno, Bożniczej, Podwalnej, Niecałej i Zgoda, Wałowej z malowniczym przejściem bramowym, Wąskiej. Znaczne poprawienie nastroju i estetyki na tych uliczkach nastąpi już po likwidacji kiosków i ruder (m. in. kioski na rogu Bożniczej i Strażackiej) oraz remoncie lub budowie nawierzchni i elementów małej architektury (szczególnie lamp oświetleniowych).
5. Objęcie strefą ochrony planistycznej zespołów architektury drewnianej w Budzynie, głównie przy ul. Nadstawnej i przeznaczenie ich do rewitalizacji. W planie miejscowym - przy ul. Nadstawnej oraz na obszarze pomiędzy ul. Budzyńską a Urzędowską - należy dopuścić nowe budynki wyłącznie parterowe, z poddaszem mieszkalnym, o horyzontalnej bryle, z drewnianym wystrojem

elewacji. Przez uchwały „okołoplanowe” należy prowadzić politykę zachęt (ulgi, kredyty) do wykorzystania istniejącej zabudowy drewnianej dla rekreacji, wypoczynku, rozrywki i jako pensjonaty oraz stworzyć dotacje np. dla obiektów regionalnej architektury drewnianej o wysokich wartościach artystycznych, przeniesionej do Budzynia z rejonu kraśnickiego. Należy promować relokacje takich obiektów na wybrany w planie miejscowym teren - jako najbardziej pożądanej formy zabudowy obok istniejących drewnianych chałup. Polityka taka oparta na kreowaniu niespotykanych i oryginalnych rozwiązań może przyciągnąć bogatych turystów i koneserów sztuki ludowej.

6. Przekształcenie terenów zdegradowanych i obcej klimatowi zabytkowemu zabudowy wielko kubaturowej, zgodnie z zaleceniami Studium Historyczno - Urbanistycznego Z.D.H. "Mansarda" 1994 (przytoczonymi w następnym rozdziale).
7. Zastosowanie wszelkich instrumentów polityki przestrzennej w celu zaktywizowania obszaru Śródmieścia, w tym szczególnie miasta w strefie ochrony konserwatorskiej:
 - podejmowanie uchwał "około planowych", w których zarząd Miasta proponuje zobowiązania dotyczące np.:
 - promocji ofert terenowych i finansowych,
 - partycypacji w kosztach remontów obiektów zabytkowych,
 - preferencji w inwestowaniu i modernizowaniu infrastruktury technicznej sieci oraz dofinansowania kosztów wykonywania przyłączy mediów,
 - możliwości podejmowania wspólnych inwestycji z inwestorami prywatnymi i właścicielami nieruchomości, ew. w nadzorze organizacyjnym miasta.
 - wyznaczenie obszarów rehabilitacji zabudowy, obszarów zorganizowanej działalności inwestycyjnej, upoważniających miasto do odpowiedniej polityki w zakresie tworzenia zasobu gruntów komunalnych oraz polityki inwestycyjnej,
 - jako uchwałę "okołoplanową" proponuje się stworzyć "statut" wymagań i zobowiązań miasta dotyczący polityki przestrzennej w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej, w którym Rada Miejska określi swoje możliwości wykorzystania fiskalnych instrumentów służących sterowaniu doborem pożądanych funkcji terenu, w tym zachęt, promocji i kar dla działań związanych z przywracaniem odpowiednich wartości konserwatorskich oraz walorów estetycznych, obejmujących:
 - ulgi podatkowe dla działalności wskazanych w planie jako podstawowe (lub szczególnie pożądane, np. odtwarzanie i modernizacja zajazdów, wprowadzanie funkcji gastronomicznych przy Rynku),
 - pełne zwolnienia od podatków dla inwestorów podejmujących inwestycje budowlane na tym obszarze związane z konserwacją obiektów zabytkowych,
 - okresowe zwolnienia z opłat podatkowych dla inwestorów podejmujących inwestycje na tym obszarze zgodnie z założeniami planu,
 - ustalenie nagród za wzorowe prowadzenie realizacji związanych z rewaloryzacją zespołu,
 - ustalenie kar za naruszanie warunków konserwatorskich, urbanistycznych i architektonicznych przy realizacji zatwierdzonych projektów,

8. Kierowanie się zawsze zasadą dostosowywania funkcji do zabytku - wprowadzenie innej funkcji (np. usługi kultury) do dworku modrzewiowego oraz przeanalizowanie sposobu wykorzystania pod kątem funkcji całej substancji zabytkowej,
9. Podjęcie działań promocyjnych dzielnicy oraz działań oświatowych - uświadamiających mieszkańców o wartościach kulturowych Starego Miasta oraz potrzebach jego rehabilitacji i aktywizacji,
10. Dążenie do wykreowania przestrzeni publicznych: wewnątrz urbanistycznych, skwerów, zieleńców na obszarze przylegającym do strefy ochrony konserwatorskiej (szczególnie widzi się takie możliwości w obszarze doliny ulicy Szewskiej oraz w dolinie rzeki Wyżnicy przy Krańcowej i u wlotu w Śródmieście ulicy Lubelskiej).
11. Na obszarze najstarszej części układu urbanistycznego Kraśnika Fabrycznego, ujętego w GEZ, należy zachować klimat istniejącej zabudowy, natomiast przebudowy i nadbudowy należy prowadzić „systemowo” (nie „wrywkowo”), dążąc do ujednoliconego charakteru pierzei ulicznych i kwartałów zabudowy.

3.3. Szczegółowe kierunki zagospodarowania miasta w granicy dawnych murów obronnych, wzgórza "Zamczysko" i dawnego Przedzamcza wynikające z wniosków konserwatorskich

(na podstawie "Uzupełniającego studium historyczno - urbanistycznego Starego Miasta w Kraśniku" - Zespół Dokumentacji Historycznej s. C. "Mansarda" 1994).

1. Zachować istniejącą siatkę ulic, bez wyrównywania ich szerokości i z zachowaniem promieni skrętu zbliżonych do kąta prostego oraz ujednolicić ich nawierzchnię brukiem lub kostką kamienną. Do zadań priorytetowych należy: zadbanie o dostępność ulicy Ratuszowej, zachowanie szerokości ulicy Tęczyńskich, zachowanie ul. Wąskiej z odtworzeniem wąziutkiego zbiegu tej ulicy z ulicą Szkolną przez odpowiednią zabudowę, zachowanie uliczki od d. bramy Lubelskiej w kierunku d. baszty "Baba".
2. Odtworzyć regularny i wyjątkowy na Lubelszczyźnie szachownicowy układ ulic i bloków, a w szczególności dokonać rekompozycji ulic historycznych wybiegających prostopadle z naroży Rynku.
3. Uczytelnić linię dawnych murów obronnych i parkanów wzdłuż ulic: Wierzbowa, Strażacka, Lubelska, Podwalna i Okopowa poprzez zachowanie wzdłuż nich ukształtowania zielonej skarpy, którą należy traktować jako zabytkową i strefę ekspozycyjną (utrzymywać ją w stanie zadarnienia, bez upraw i ogrodzeń oraz zlikwidować na niej zabudowę). Należy zminimalizować skutki karygodnego wzniesienia budynku wielko kubaturowego w miąższości wału przy ul. Ogrodowej przez obsypanie jego przyziemia ziemią, z przeznaczeniem go do likwidacji po czasie amortyzacji.
4. W miejscach dawnych baszt, furt i bram postuluje się wydobycie badaniami archeologicznymi reliktywów murowych i ich wyeksponowanie (wskazuje się miejsce po dawnej baszcie "Baba" jako najbardziej dogodne).
5. Nowo wytyczane parcele w obrębie dawnych murów obronnych powinny mieć szerokość 8-11 m i długość 30 - 50 m oraz nawiązywać swym kształtem do działek historycznych.

6. Zabudowę należy kształtować jako zwartą przy Rynku i głównych ulicach, w sposób analogiczny do XIX wiecznej, z budynkami mieszkalnymi w części frontowej oraz gospodarczymi w głębi ogrodu.
7. Należy utrzymać historyczną skalę zabudowy nieprzekraczającą trzech kondygnacji, z zakazem wprowadzania wokół Rynku budowli obcych klimatem architektonicznym zabytkowej zabudowie (wzorując się na historycznej pierzei północno - zachodniej, którą należy bezwzględnie zachować jako parterową). W strefie pozarynkowej należy wykluczyć zabudowę powyżej trzech kondygnacji. Należy utrzymać nastrojowość niewielkiego miasta. Nowa zabudowa powinna być parterowa lub wyższa wąsko frontowa (możliwość wprowadzenia podcieni wokół Rynku).
8. Postuluje się zrewaloryzowanie dwóch klasycystycznych zajazdów przy ul. Rynek 10 (wraz z dawnymi stajniami przy ul. Klasztornej 2) i przy ul. Rynek 12 oraz zrekonstruowanie "Zajazdu Skarbowego" na terenie niezabudowanego placu przy Domu handlowym dla podkreślenia kolorytu miasta.
9. W nowych obiektach należy dążyć do harmonii z substancją zabytkową, charakteryzującą się zwartą kalenicową zabudową czynszową z lat międzywojennych z eklektycznym skromnym detalem (profilowane gzymsy, nadproża, dekoracyjne szczyty, boniowania, przekrycie otworów łukiem odcinkowym ze stolarką ościeżnicową ze ślemieniem). Należy stosować gładkie, malowane tynki, balkony z metalowym, ażurowymi balustradami o geometrycznych motywach oraz stosować tradycyjne w formie dachy, z pokryciem blachą ocynkowaną w arkuszach.
10. Należy przebudować zunifikowaną pod względem architektonicznym zabudowę mieszkaniowo- usługową (Dom Handlowy, Poczta, budynek mieszkalny przy ul. Narutowicza i usługowy przy ul. Ogrodowej), rozbijając przynajmniej pod względem architektonicznym nazbyt szerokie fasady (dopuszcza się możliwość wprowadzenia podcieni).
11. Dopuszcza się na tyłach działek budynki gospodarczo-usługowe, a nawet mieszkalne nie przekraczające 1 kondygnacji, kryte dachami o tradycyjnych formach.
12. Nie należy nasycać miasta w obrębie murów obronnych zielenią - szczególnie wysoką.
13. **Płyta Rynku.** Wielkość i kształt Rynku uznaje się za nienaruszalne; zakazuje się wszelkiej zabudowy na płycie Rynku - również nowych pomników, a szczególnie kiosków; Należy kontynuować rewaloryzację płyty rynku w nawiązaniu do już zrealizowanych rozwiązań.
14. **Zespół kościoła i klasztoru.** Należy zakazać wszelkiej zabudowy na stoku północnym zbocza staromiejskiego z zakazem prowadzenia na nim dróg, wprowadzania zieleni wysokiej, szklarni i upraw oraz zakazem ogrodzeń; za właściwe można uznać obsadzenie podnóża niskimi kłębiastymi krzewami o charakterze niestrzyżonego żywopłotu np. dziką różą lub klematisem; w części architektonicznej zespołu klasztornego należy uporządkować nawierzchnię brukiem z kostki kamiennej.
15. **Wzgórze Zamkowe. Wzgórze jako wpisane do rejestru zabytków chronione jest z mocy prawa. Należy bezwzględnie zakazać wszelkiej zabudowy,** prowadzenie jakichkolwiek prac ziemnych, w tym budowy dróg, wznoszenia ogrodzeń, prowadzenia upraw rolnych, warzywniczych i szklarniowych; współczesne nasadzenia drzew należy usunąć jak również zlikwidować próby

zieleni komponowanej. Wzgórze nie może mieć charakteru rekreacyjnego, lecz turystyczny z punktami widokowymi i stanowiskiem badawczym do badań architektoniczno - archeologicznych (które może być udostępnione dla zwiedzających). Postuluje się odtworzenie wzdłuż południowej skarpy wzgórza parkanu obronnego z wrotami, z doprowadzoną do nich kładką w miejsce mostu zwodzonego oraz podobnej kładki z zamku dolnego do górnego. Należy przywrócić dawny kształt wzgórza poprzez zlikwidowanie obecnego ostrego wcięcia w części południowej; z pozostałych stron nie należy grodzić trwale, a jedynie żywopłotem niestrzyżonym z głogu lub tarniny. Należy chronić wzgórze wraz z fosami - szczególnie zagrożoną fosą zachodnią.

16. Zabudowa slumsowa przy ul. Łąkowej i Oboźnej, leżąca w strefie ekspozycji Zamczyska zalecana jest do wymiany (sanacji) na tradycyjną (do wysokości 2 kondygnacji, w tym poddasze użytkowe) z zakazem dogęszczania.
17. Przedzamcze (amfiteatr i tereny sąsiednie). Dojazd do terenu dawnego zamku (ul. Festiwalową) należy wybrukować kostką kamienną; pożądana jest mała zielona skarpa po zachodniej stronie dojazdu; dopuszcza się poprowadzenie wzdłuż południowego boku Zamczyska ciągu komunikacyjnego ku ul. Mleczarskiej. Zaleca się przestrzeganie wielkości działek przy tym ciągu bez dalszych podziałów.
18. Zabudowa przy ul. Kościuszki i Wierzbowej. Należy utrzymać charakter małomiasteczkowej architektury nie przekraczającej trzech kondygnacji (w tym poddasze użytkowe); uzupełnienia zabudowy powinny harmonizować z eklektycznym stylem obiektów istniejących; zaleca się odtworzyć pierwotną dekorację kamienicy przy ul. Kościuszki 24.

3.4. Szczegółowe kierunki rozwoju obszaru strefy ochrony konserwatorskiej oraz terenów innych - nie objętych studium historyczno - urbanistycznym Z. D. H. "Mansarda"

1. Należy zrewaloryzować obszar Śródmieścia pomiędzy ulicami Narutowicza, Strażacką i Wałową, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagospodarowanie pieszo - jezdnej ulicy Wałowej prowadzącej do przejścia bramowego przy ul. Narutowicza 36 (interesujący obiekt wpisany do ewidencji zabytków). Od strony ul. Wałowej przy bramie zabytkowej kamienicy znajduje się bardzo malownicze miejsce (mimo lokalizacji śmietnika) - zakątek godny uwagi (z biegnącej na skarpie ulicy Wałowej rozciąga się widok na dolinę ulicy Szewskiej) i działań porządkujących oraz nowych inwestycji (zagospodarowania małą architekturą, wybrukowania ulicy Wałowej kostką, efektownego oświetlenia). Zabudowę w kwartale przy ulicy Narutowicza należy przeznaczyć do rehabilitacji, szczególnie należy poddać zabiegom konserwatorskim obiekty o nr 34, 36, 38 i ~~46~~ wpisane do ujęte w gminnej ewidencji zabytków.
2. Zabudowę mieszkaniową (obecnie zdegradowaną) po zachodniej stronie ulicy Wałowej (na skarpie nad ulicą) wskazuje się do sanacji, z możliwością dopuszczenia usług, szczególnie handlu i gastronomii. Natomiast należy zlikwidować slumsową zabudowę zlokalizowaną poniżej nawierzchni ulicy, po jej południowo - wschodniej stronie i teren ten przeznaczyć na zieleni.
3. Należy zagospodarować zielenią niską zakole strumyka Podlesianki płynącego w ulicy Szewskiej u podnóża ulicy Wałowej. Wysoka zielen jest niepożądana, gdyż przysłoni walory "skarpy nad Wałową" i piętrzącej się na niej zabudowy. Wskazuje się na celowość utrzymywania w całej dolinie ulicy Szewskiej zieleni niskiej

(z zachowaniem istniejących drzew), aby uczynić i wyeksponować ogromną skarpę biegnącą wzdłuż południowo - wschodniej strony rzeczki Podlesianki. Dopuszcza się nasadzenia zieleni średniej i pojedynczych egzemplarzy zieleni wysokiej przy samym korycie strumyka, dla podkreślenia jego przebiegu. Korytarz zieleni ogólnodostępnej wzdłuż strumyka powinien mieć przynajmniej po 10 m szerokości po obu stronach jego koryta.

4. Zaleca się likwidację zdegradowanej zabudowy stanowiącej zamknięcie widokowe ul. Narutowicza (na jej skrócie obok wzgórza Kościoła św. Ducha), zlokalizowanej pomiędzy ul. Szewską, a strumykiem i przeznaczenie tego terenu na zieleń. Usytuowany w tym miejscu skwer będzie powiązaniem ekologicznym oraz funkcjonalnym doliny ul. Szewskiej i zieleni wysokiej usytuowanej u podnóża kościoła św. Ducha.
5. Zabudowę usytuowaną na skarpie nad ulicą Szewską i u podnóża skarpy wzdłuż tej ulicy należy przeznaczyć do wymiany z zakazem jej dogęszczania. Zabudowa ta powinna mieć wysokość do dwóch kondygnacji, w tym obowiązkowo poddasze (ew.) mieszkalne i być wzorowana na tradycyjnej zabudowie drewnianej Kraśnika, co najmniej w zakresie zewnętrznego wystroju architektonicznego.
6. Zabudowę w kwartale wokół kościoła św. Ducha, przy ul. Lubelskiej należy przeznaczyć do wymiany. Zabudowa ta usytuowana poniżej poziomu jezdni ul. Lubelskiej nie spełnia wymogów sanitarnych zamieszkiwania i jest w złym stanie technicznym. Przy lokalizowaniu tam nowych obiektów należy zadbać o ich harmonię przestrzenną ze wspomnianym zabytkiem. Wskazuje się na możliwość bardziej intensywnego wykorzystania nieruchomości za dworkiem modrzewiowym.
7. W kwartale pomiędzy Grodzką, Lubelską, Narutowicza i Krańcową należy przeznaczyć do likwidacji substandardową zabudowę mieszkaniową w dolinie rzeki od strony ulicy Krańcowej, poszerzając wzdłuż rzeki pas terenu wolny od zabudowy do wysokości przedłużenia ulicy Grodzkiej. Teren ten powinno przeznaczyć się na zieleń publiczną. Wewnątrz kwartału postuluje się zlokalizowanie małego kompleksu zabudowy mieszkaniowej komunalnej dla mieszkańców slumsów przeznaczonych do likwidacji.
8. Wzdłuż ulicy Lubelskiej należy dążyć do sytuowania zabudowy w postaci zwartych kamieniczek, z wystrojem nawiązującym do cech lokalnej zabudowy tego typu.
9. Teren cmentarza z I Wojny Światowej przy ul. Lipowej (dz. nr ew. 314/2 314/6) wpisanego do rejestru zabytków, należy oznakować umieszczając stosowną tablicę informacyjną oraz ~~ogrodzić~~ wykonać nowe ogrodzenie w formie nawiązującej do stosowanych w okresie zakładania cmentarzy wojennych, usunąć drzewa owocowe i zakłócające osiową kompozycję cmentarza lub niszczące mogiły ziemne. Zaleca się położenie kamienia upamiętniającego poległych lub zastosowanie innej formy podkreślającej powagę i szacunek dla miejsca.
10. Teren cmentarza z I Wojny Światowej, założonego w 1915 r., wpisanego do ewidencji zabytków (położonego w Kraśniku Fabrycznym, ok. 300 m od ujęcia wody, ok. 500m na zach. od obiektów sportowych i w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły podstawowej przy Al. Niepodległości) należy ogrodzić, oznakować, uporządkować oraz odnowić i zabezpieczyć zdewastowane płyty nagrobne.
11. Wszystkim kapliczkom przydrożnym pozostającym na tle istniejącej, nieraz pozbawionej walorów estetycznych lub zdewastowanej zabudowy (albo przytłaczającej kubaturą i nieodpowiednim klimatem architektonicznym), należy

stworzyć odpowiednie warunki ekspozycji. W tym celu należy przede wszystkim zastosować środki w postaci tła ze zwartej zieleni iglastej średniej wysokości lub innej zimozielonej; w szczególności taki zielony parawan powinien być tłem dla białej figury Matki Boskiej usytuowanej na rogu ul. Urzędowskiej i Nadstawnej.

4. SFERA SPOŁECZNO - GOSPODARCZA

Program zagospodarowania miasta

▪ Szkoły podstawowe

Z uwagi na względne nasycenie bazą szkół podstawowych (poniżej 30 uczniów przypadających na 1 salę lekcyjną w każdej z części miasta), nie jest zapewne celowe nadmierne rozwijanie nowego zagospodarowania w tej dziedzinie. Jeśli zatem Rada i Zarząd nie przewidują restytucji (w innym niż dotychczas miejscu) któregoś z istniejących obiektów, wydaje się całkowicie wystarczające zarezerwowanie dla rozwoju do roku 2020:

- 2 terenów dla nowych obiektów szkół podstawowych o wysokim standardzie (ok. 20 uczniów na 1 salę lekcyjną), uwzględniających zatem - przykładowo - po 1 boisku do piłki nożnej, po 2 boiska do koszykówki (siatkówki) i po 3 korty tenisowe. Tereny te powinny zatem mieć co najmniej po 2 ha powierzchni (nie licząc powierzchni przyszkolnych parkingów);
- rezerw terenu przy istniejących obiektach - zwłaszcza w starej części miasta - które powinny w przyszłości pozwolić na poprawę ich standardów użytkowych (choć wydaje się, że ewentualne wydzielanie organizacyjne i techniczne gimnazjów, obejmujących m.in. obecne klasy 7 i 8 szkół podstawowych, spowoduje jednoczesną poprawę warunków funkcjonowania szkół podstawowych - „przerzucając” potrzeby na szkoły ponadpodstawowe).

Wydaje się jednocześnie, że nie zachodzi potrzeba radykalnego podnoszenia poziomu dostępności do szkół podstawowych. Stąd też nowe obiekty powinny zostać rozmieszczone po 1 w każdej z części miasta (ich lokalizacja szczegółowa w miarę postępu motoryzacji może nie mieć istotnego znaczenia - zwłaszcza, jeśli będą to naprawdę obiekty o wysokim standardzie, „elitarnie”, niekoniecznie zatem realizowane i utrzymywane przez Miasto).

▪ Przedszkola

Podobnie, jak w przypadku szkół podstawowych, także zapotrzebowanie na usługi oświaty przedszkolnej wydaje się być w Kraśniku stosunkowo dobrze zaspokojone. Zatem, w sytuacji spodziewanego zahamowania wzrostu (a nawet ewentualnego spadku) liczby dzieci w wieku przedszkolnym, a także biorąc pod uwagę możliwości innego niż przedszkola systemu wspomagania rodzin z takimi dziećmi, wydaje się wystarczające zarezerwowanie 2 terenów (po 1 w każdej z części miasta), o powierzchni po ok. 1 ha każdy.

Tereny te powinny pozwalać na powstawanie obiektów o wysokim standardzie, w szczególności o dużych (otwartych) terenach rekreacyjnych.

▪ Szkoły ponadpodstawowe

Zasadniczym uwarunkowaniem potrzeb związanych z bazą szkół ponadpodstawowych jest (całkowicie obecnie nieprzewidywalna, co do swoich kierunków i charakteru) reforma systemu kształcenia ponadobowiązkowego. Równie ważnym czynnikiem mogą być nie tylko potrzeby, ale także ambicje miasta i powiatu, dotyczące potencjału szkolnictwa. Zatem celowe może być pozostawienie możliwości swobodnego kształtowania kierunków rozwoju tego segmentu szkolnictwa, który jest miastotwórczy - czyli średniego i wyższego. Może to powodować potrzebę zarezerwowania, co najmniej:

- 4-5 ha w Starym Kraśniku (lub jego sąsiedztwie) dla kompleksu szkół (budynków dydaktycznych, internatów, terenów sportowych i rekreacyjnych), z dodatkowym terenem na parking.

Lokalizacja terenu lub terenów (np. oddzielnego dla szkół średnich i wyższych) w pobliżu starej części miasta powinna wspierać (naturalną i istniejącą) funkcję ponadlokalną historycznego Kraśnika.

***—Mieszkalnictwo**

~~Do roku 2020 można oczekiwać ok. 7.000 osób przyrostu ludności Kraśnika. Przy generalnym założeniu, że oznaczać to będzie ok. 2.000 nowych gospodarstw domowych, należy przyjąć potrzebę zarezerwowania:~~

~~—ok. 200-220 ha nowych (tj. dotychczas nie zagospodarowanych) terenów mieszkaniowych (przy założeniu średniej powierzchni działki budowlanej ok. 1000 m² brutto, tj. łącznie z występującymi wewnątrz kwartałów zabudowy terenami o innych funkcjach – zwłaszcza komunikacyjnej).~~

~~Ponadto celowe byłoby uwzględnienie pewnej powierzchni (szacunkowo ok. 40 ha) dla poprawy warunków zamieszkania obecnej ludności. Struktura nowej zabudowy mieszkaniowej (budownictwo jedno- i wielorodzinne) zależy przede wszystkim od zapatrywań samorządu na kształt i wizerunek miasta, a także możliwości jego uzbrojenia w infrastrukturę techniczną. itp.~~

~~Celowe byłoby także ustalenie sekwencji (kolejności) zabudowywania poszczególnych terenów – z rozpoczęciem od terenów już obecnie ekstensywnie zabudowanych (i podnoszeniem ich atrakcyjności poprzez intensywne uzbrajanie, wykupywanie, scalanie i podział itd.~~

▪ Przemysł

Obecna powierzchnia rezerw przemysłowych to, zgodnie z deklaracjami kierownictw przedsiębiorstw oraz obowiązującymi planami miejscowymi - ok. 30 ha. Do powierzchni tej należy doliczyć kilkanaście hektarów możliwych do wygospodarowania na obszarze zajmowanym przez Fabrykę Łożysk Tocznych. Wziąć należy również pod uwagę wielkie rezerwy terenów na przemysł, leżące w sąsiedztwie miasta, lecz w granicach administracyjnych gminy Kraśnik. Z tych względów powiększenie powierzchni rezerw obszarów przemysłowych nie wydaje się bezwzględnie konieczne - a jeśli samorząd uzna je za celowe, to najlepiej zapewne byłoby powiększać przede wszystkim już istniejące strefy (FŁT, ul. Obwodowa, rejon dworca kolejowego). Kluczowe dla rozwoju przemysłu powinno być natomiast wyposażenie stref przemysłowych w odpowiednią infrastrukturę techniczną oraz tworzenie warunków finansowych stymulujących rozwój przedsiębiorczości. Celowe także byłoby stymulowanie właściwej formy wizualnej (kształt obiektów, ogrodzenia, zieleń wysoka i średnia) nowej i starej zabudowy przemysłowej.

▪ Starostwo

Powstanie powiatu oznacza konieczność funkcjonowania starostwa, zatrudniającego szacunkowo ok. 100 osób (łącznie z administracjami zespolonymi nie wymagającymi szczególnych warunków lokalowych). Należałoby przewidzieć miejsce na ten obiekt w centrum starej dzielnicy (o powierzchni ok. 1 ha).

▪ Usługi komercyjne

Wewnątrz wyznaczanych w planach obszarów mieszkaniowych konieczne jest stworzenie kilku rezerw terenu dla kompleksów usług komercyjnych (niewbudowanych). Tego typu kompleksy usługowe, zlokalizowane na styku kwartałów lub przy głównych drogach, mogą mieć powierzchnię (akceptowalną społecznie) 0,5 - 4,0 ha, a ponadto parkingi. Obsługa komunikacyjna takich terenów nie powinna odbywać się z dróg krajowych.

▪ Usługi publiczne

Miasto i powiat kraśnicki będą musiały wykonywać wiele zadań ustrojowych, wymagających (niekiedy) zagospodarowywania terenów. Trudno obecnie określić sposób zaspokajania w przyszłości potrzeb związanych z np. opieką nad małymi dziećmi, osobami w podeszłym wieku, sierotami itd. Zatem celowe byłoby pozostawienie „otwartej” programowo rezerwy (rezerw) terenu o powierzchni ok. 4 - 5 ha.

▪ **Polityka przestrzenna**

Kształtowanie funkcji, których tworzenie będzie opierało się na sumie indywidualnych decyzji, wymagać będzie odpowiedniej - zależnej od celów lokalnej polityki społeczno-ekonomicznej. W szczególności w sferze usług powinno być stymulowane tworzenie obiektów o charakterze egzogenicznym (tj. nie opartych na popycie wewnętrznym), natomiast w przedsiębiorczości konieczne jest preferowanie branż (gałęzi) nie powiązanych kooperacyjnie z obecnie funkcjonującymi przedsiębiorstwami (tzw. horyzontalna dywersyfikacja przedsiębiorczości).

5. KIERUNKI ROZWOJU UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO

5.1. Podstawowe założenia koncepcji rozwoju układu komunikacyjnego

Przy dzisiejszym wciąż wzrastającym wskaźniku motoryzacji i z tym związanym zapotrzebowaniem na sieć i przewozy, nie jest i nie będzie możliwe pełne pokrycie popytu na usługi komunikacyjne - w tym przede wszystkim zapewnienia pełnego swobodnego użytkowania samochodów osobowych. Obecnie ograniczenia takie występują już w miastach powyżej 30 tys. mieszkańców i wynikają bądź z przeciążenia istniejącej sieci ulicznej, bądź z braku dostatecznej ilości miejsc parkingowych. Raporty krajowe i zagraniczne dowodzą, iż infrastruktura drogowa z reguły nie nadąża za wzrostem ruchu, potrzebami społecznymi i rozwojem gospodarczym. Dlatego również, iż system komunikacyjny skazany jest na funkcjonowanie i rozbudowę wśród licznych ograniczeń wynikających z konieczności kompromisu na styku bilansowanych korzyści i strat społecznych.

Podstawowy problem polega na sprzeczności między pojemnością obszaru a możliwością zajęcia powierzchni pod komunikację oraz komfortem ekologicznym miejsc zamieszkania, a właściwą dostępnością obszaru i sprawną obsługą. Należy więc przyjąć taką strategię rozwoju układu komunikacyjnego miasta, aby zapewnić jak najsprawniejsze bezpieczne, ekonomiczne i nieuciążliwe dla środowiska przemieszczanie się osób oraz towarów.

W docelowej koncepcji rozwoju układu komunikacyjnego miasta przyjęto następujące założenia:

1. Jako podstawę rozważań przyjmuję się strukturę zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnika w zasadzie zakładaną w planie ogólnym dotychczas obowiązującym, lecz z obniżeniem intensywności zabudowy obszarów, na których przewiduje się rozwój budownictwa mieszkaniowego w rejonie ulic Długiej i Świerkowej oraz w części północno-wschodniej miasta tj. w rejonie Kwiatkowskiej i Wojskowej oraz przy ulicy Janowskiej między ulicą Przemysłową a granicą miasta - także z ograniczeniem obszarów zabudowy jednorodzinnej.
2. Zakłada się budowę drogi ekspresowej Nr 19 relacji Białystok – Lublin – Rzeszów przebiegającej wzdłuż wschodniej granicy miasta.
3. W zakresie komunikacji miejskiej (ponieważ komunikacją autobusową można sterować w drodze bieżącego zarządzania w znacznie krótszym horyzoncie czasowym niż układem ulicznym) ograniczono się do sformułowania wniosków co do sposobu kształtowania układu ulicznego, który zapewni możliwość sprawnego funkcjonowania miejskiej komunikacji zbiorowej.
4. Sugerowany w studium układ ulic lokalnych ma za zadanie wskazać potrzebę wprowadzenia na dany obszar ulicy umożliwiającej funkcjonowanie komunikacji publicznej. Sprecyzowanie i uszczegółowienie przebiegu ulic lokalnych pozostawia się do ustalenia w planach miejscowych.
5. W komunikacji rowerowej proponuje się przebiegi głównych ciągów rowerowych.
6. W zakresie układu parkingowego określono wskaźniki i ogólne zasady lokalizacji.
7. Ze względu na fakt, iż nie są zgłaszane potrzeby rozwoju przestrzennego układu kolejowego przyjmuje się ustalenia z dotychczasowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.2. Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego miasta

1. Dla dróg krajowych Nr 19 i 74 zakłada się:
 - przekrój jedno jezdniowy w klasie GP o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 30 m z niezbędnymi poszerzeniami w szczególności w rejonie skrzyżowań,
 - dopuszczalne jest przyjmowanie innych szerokości dróg, w szczególności w sytuacjach podyktowanych skomplikowanymi warunkami terenowymi, własnościowymi lub istniejącym stanem zagospodarowania terenu albo koniecznością zapewnienia prawidłowego funkcjonowania drogi,
 - zakazuje się realizacji nowych zjazdów z dróg krajowych,
 - w przypadku, gdy nie ma fizycznej możliwości budowy dróg dojazdowych, dopuszcza się obsługę komunikacyjną nieruchomości przyległych do drogi krajowej GP poprzez obecne zjazdy, po uzyskaniu zgody i na warunkach zarządcy drogi w sytuacji, gdy zmianie ulegnie sposób zagospodarowania tych nieruchomości,
 - prowadzenie infrastruktury technicznej (kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna, gazowa, itp.) niezwiązanej z funkcjonowaniem drogi poza pasem drogowym. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się ich lokalizację w pasie drogowym za zgodą i na warunkach podanych przez zarządcę drogi krajowej odrębnym trybem.
2. W obszarze miasta Kraśnika dla drogi ekspresowej Nr 19 relacji Białystok - Lublin-Janów Lubelski - Rzeszów wzdłuż wschodniej granicy miasta przewiduje się:
 - nowy przebieg w klasie S (ekspresowa) ~~w nawiązaniu do ustalonego i uzgodnionego z zarządcą drogi o~~ minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 40 m,
 - zakazuje się realizacji zjazdów z drogi ekspresowej,
 - obsługa komunikacyjna terenów przylegających do planowanej drogi ekspresowej S19 może odbywać się poprzez drogi gminne usytuowane w pasie drogowym drogi ekspresowej lub poza nim.
3. W rozwiązaniu układu komunikacyjnego miasta zakłada się maksymalną adaptację istniejącego i wyznaczonego w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego miasta układu ulicznego. Dla drogi wojewódzkiej Nr 833 zakłada się nowy przebieg wzdłuż torów kolejowych. Ponadto w zakresie drogi wojewódzkiej proponuje się:
 - utrzymanie istniejących granic pasa drogowego jako drogi głównej w jej dotychczasowym przebiegu o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 25 m z niezbędnymi poszerzeniami w szczególności w rejonie skrzyżowań,
 - dopuszczalne jest przyjmowanie innych szerokości pasa drogowego, w szczególności w sytuacjach podyktowanych skomplikowanymi warunkami terenowymi, własnościowymi lub istniejącym stanem zagospodarowania terenu albo koniecznością zapewnienia prawidłowego funkcjonowania drogi,
 - ograniczenie nowych indywidualnych zjazdów na nieruchomości położone wzdłuż pasa drogowego do niezbędnego minimum,
 - w miarę możliwości rozdzielenie ruchu kołowego i pieszo-rowerowego,
 - dostępność poszczególnych terenów do drogi wojewódzkiej Nr 833 należy zapewnić wewnętrznymi układami komunikacyjnymi, połączonymi z tymi drogami poprzez drogi niższej kategorii, a w przypadku ich braku bezpośrednio z drogi wojewódzkiej, za pomocą istniejących lub projektowanych zjazdów z tej drogi,

- dopuszcza się przebudowę włączeń do dróg wojewódzkich (skrzyżowań i zjazdów) na warunkach określonych przez zarządcę dróg. Przy lokalizacji nowych, bezpośrednich włączeń (skrzyżowań i zjazdów publicznych) do dróg wojewódzkich oraz przebudowie istniejących włączeń, należy uwzględnić rozwiązania techniczne, pozwalające zapewnić bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom ruchu drogowego, takie jak np. rozbudowa drogi wojewódzkiej o dodatkowe pasy ruchu dla relacji skrajnych (lewoskręty czy pasy włączenia i wyłączenia pojazdów), zmiana lokalizacji zjazdów przy równoczesnej likwidacji zjazdów istniejących, rezerwacja terenu w granicach obszaru planu w celu budowy dróg wewnętrznych równoległych do pasa drogowego o funkcji zbiorczo–rozprowadzającej ruch i innych,
- podziały geodezyjne działek posiadających dostępność do drogi wojewódzkiej za pośrednictwem istniejących zjazdów, nie powinny generować nowych, bezpośrednich zjazdów na tą drogę,
- lokalizację infrastruktury technicznej, nie związanej z funkcjonowaniem dróg (jak np.: kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna, gazowa itp.), należy przewidzieć poza pasem drogowym. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się ich lokalizację w pasie drogowym za zgodą i na warunkach podanych przez zarządcę drogi wojewódzkiej odrębnym trybem.

W zakresie dróg powiatowych:

- drogi powiatowe należy projektować jako drogi klasy zbiorczej i lokalnej o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających odpowiednio 20 m i 12 m. W wyjątkowych przypadkach, w szczególności na terenach objętych ochroną konserwatorską można je projektować jako drogi klasy dojazdowej – o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 10 m,
- dopuszczalne jest przyjmowanie innych klas technicznych lub innych szerokości dróg, w szczególności w sytuacjach podyktowanych skomplikowanymi warunkami terenowymi, własnościowymi lub istniejącym stanem zagospodarowania terenu albo koniecznością zapewnienia ich prawidłowego funkcjonowania,
- ograniczenie nowych indywidualnych zjazdów na nieruchomości położone wzdłuż pasa drogowego dróg powiatowych klasy zbiorczej do niezbędnego minimum,
- w miarę możliwości rozdzielenie ruchu kołowego i pieszo–rowerowego, w szczególności w granicach obszarów zabudowanych.

W zakresie dróg gminnych:

- przewiduje się modernizację dróg gminnych, mającą na celu polepszenie stanu technicznego dróg, w szczególności w zakresie szerokości pasa jezdni i stanu technicznego nawierzchni jezdni,
 - dostosowanie dróg gminnych do klasy lokalnej lub dojazdowej o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających odpowiednio 12 m i 10 m,
 - dopuszczalne jest przyjmowanie innych klas technicznych lub innych szerokości dróg, w szczególności w sytuacjach podyktowanych skomplikowanymi warunkami terenowymi, własnościowymi lub istniejącym stanem zagospodarowania terenu albo koniecznością zapewnienia ich prawidłowego funkcjonowania,
 - sukcesywne uzupełnianie istniejącej siatki dróg gminnych o nowe odcinki dróg lub nowe drogi, w miejscach i sytuacjach podyktowanych potrzebami, w szczególności w strefach rozwoju zabudowy,
 - w miarę możliwości dążenie do rozdzielenia ruchu kołowego i pieszo–rowerowego.
4. Przyjmuje się dochodzenie do docelowego wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta poprzez **przebudowę istniejącego układu z jednoczesną etapową jego rozbudową** o elementy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania, przy czym

zakłada się maksymalne wykorzystanie istniejącego układu uliczno - drogowego i usprawnienie skrzyżowań. W pierwszym najbliższym etapie poprawę sprawności układu można uzyskać poprzez uruchomienie ciągu drogi powiatowej Nr 22562 do Popkowic (obecnie brak niewielkiego odcinka poza granicą miasta) oraz poszerzenia jezdni i linii rozgraniczających ul. Budzyńskiej w granicach miasta. Byłoby to bezpośrednie powiązanie drogi krajowej Nr 19 z Kraśnikiem Fabrycznym i drogą powiatową Nr 22520 do Dzierzkowic z ominięciem przeciążonego ruchem odcinka ulicy Urzędowskiej oraz Lubelskiej.

5. **Rozbudowy jezdni i pasów ulicznych** wymagają ulice układu podstawowego miasta:
 - ulice: Urzędowska, Lubelska, Janowska, Słowackiego, Niepodległości w zakresie poszerzenia jezdni z dotychczasowych 9 metrów na 12 ewentualnie 11 (z trzech pasów ruchu na cztery o szerokości 2,75 - 3,0 m.) ze względu na bezpieczeństwo oraz dla zwiększenia przepustowości ulicy,
 - ulice: Budzyńska, Nadstawna, Oboźna, Podleska, Suchyńska z 6,0 - 6,5 do 7,0 m. dla zwiększenia przepustowości, bezpieczeństwa oraz ze względu na poruszanie się tymi ulicami autobusów zwłaszcza komunikacji miejskiej, przy proponowanej zwiększonej ich częstotliwości kursowania.
6. **Potrzeba usprawnienia skrzyżowań** wystąpi przy zbiegu ulic 1000-lecia i Lubelskiej dla zwiększenia przepustowości i bezpieczeństwa oraz skrzyżowania Budzyńska, Nadstawna, Urzędowska. Radykalną poprawę i usprawnienie całego układu miejskiego w obszarze Śródmieścia i Starego Miasta uzyska się poprzez realizację odcinka obejścia Śródmieścia ulicami nowoprojektowaną Żytnią, zrealizowaną ul. Św. Faustyny oraz odcinkiem Al. 1000-lecia. W ten sposób będzie ograniczony ruch na ulicach Śródmieścia, a przede wszystkim części ul. Lubelskiej, Narutowicza, Pl. Wolności, odcinka Kościuszki, gdzie wyeliminowany zostanie lub ograniczony ruch pojazdów, zwłaszcza ciężarowych. Z drugiej strony z części ruchu miejskiego ociążona będzie także ulica Urzędowska na odcinku od Lubelskiej do ul. Św. Faustyny (odcinek najbardziej przeciążony w stanie istniejącym). Dotychczasowy układ komunikacyjny w obowiązującym dotychczas planie zagospodarowania przestrzennego wymaga wnikliwej analizy w zakresie rezerw terenowych pod rozwiązania docelowe. Należy także uczynić i uprościć układ komunikacyjny i skrzyżowania.
7. Na obszarze miasta zakłada się **ograniczenie w użytkowaniu samochodów osobowych**:
 - na obszarze Starego Miasta objętego strefą ochrony konserwatorskiej, gdzie przewiduje się eliminację wjazdów pojazdów ciężarowych nie związanych z funkcjonowaniem tej części, zgodnie z postulatami mieszkańców (według badań ankietowych) oraz zaleceniami konserwatora.
Przy prowadzeniu prac remontowych jezdni należy w miarę możliwości odtwarzać stan historyczny ulic.
 - na terenie Kraśnika Fabrycznego przewiduje się ograniczenia wykorzystania samochodów indywidualnych przy dojeździe do istniejących tam usług sportowo - rekreacyjnych kulturalnych. Przyczyną ograniczeń jest zbyt mała liczba miejsc parkingowych. Należy przy tym zapewnić możliwość dogodnego dojazdu środkami komunikacji miejskiej.
8. Dla skali miasta, jakim jest Kraśnik w docelowym układzie przestrzennym należy przyjmować **wskaźniki miejsc parkingowych** w wysokości zbliżonej do górnych

parametrów normatywnych - dotyczy to usług o znaczeniu ogólnomiejskim, a także terenów rekreacji i sportu oraz miejsc pracy. Dla obszarów Starego Miasta zakłada się zorganizowanie parkingów strategicznych poza strefą konserwatorską w celu ograniczenia ruchu w tej strefie. Lokalizacja parkingów będzie przedstawiona w opracowywanym obecnie w szczegółowym planie zagospodarowania przestrzennego Śródmieścia. Rewizji pod kątem zabezpieczenia normatywnych miejsc parkingowych wymagają niemal wszystkie plany szczegółowe (terenów zabudowy jednorodzinnej) oraz terenów lokalizacji usług, miejsc pracy, terenów sportu i rekreacji. W projektowaniu parkingów osiedlowych w zabudowie wielorodzinnej - dla potrzeb nocnego garażowania (samochodów mieszkańców tych osiedli) - przyjmuje się liczbę dostosowaną do liczby mieszkańców i wskaźnika motoryzacji. W zabudowie jednorodzinnej parkowanie pojazdów zakłada się na terenie posesji wg potrzeb. Dla usług zakłada się parkowanie na terenie lokalizacji przy założeniu 1 miejsce parkingowe na 20 m² powierzchni użytkowej oraz 40% zatrudnionych.

9. Zwłaszcza w najbliższym horyzoncie czasowym, w związku z dużymi opóźnieniami realizacyjnymi układu ulicznego wynikającymi z braku środków na ich finansowanie, należało by położyć szczególny nacisk na **wzmocnienie i usprawnienie komunikacji miejskiej** w dojazdach do pracy, usług oraz do ośrodków kultury i sportu. Aby zapewnić wymagany standard podróży (tj. czasu i komfortu jazdy) należy zwiększyć częstotliwość kursowania, pokrycie liniami MPK większej liczby ulic, poprawiając niezawodność kursowania. Usprawnienie winno iść w parze ze zwiększeniem procesów urbanizacyjnych na terenach obecnie źle wykorzystanych (zabudowanych ekstensywnie i posiadających rezerwy) i uporządkowaniem zabudowy mieszkaniowej (dążąc do nie otwierania nowych terenów budowlanych do czasu „dogęszczania” już istniejących). Zakłada się wprowadzenie komunikacji miejskiej w obszar dużych jednostek mieszkaniowych ulicami w kategorii „L”, tak by dojeżdża do przystanków nie przekraczały 500 metrów.
10. Należy wprowadzić, zwłaszcza w nowych nie zrealizowanych jeszcze osiedlach mieszkaniowych, odpowiednie rozmieszczenie generatorów ruchu tak, by **zmniejszyć transportochłonność** układu. W poszczególnych obszarach urbanistycznych należy wprowadzić różne formy użytkowania - od funkcji mieszkaniowej poprzez usługową, miejsca pracy (zakłady nieuciążliwe) do terenów sportu i wypoczynku - obniżając tym samym wielkość ruchu indywidualnego. Dotyczy to zwłaszcza osiedli zabudowy jednorodzinnej „Al. 1000-lecia”, „Przemysłowa” (w nieznacznej części zrealizowanych) oraz na terenach nieposiadających obecnie planów zagospodarowania przestrzennego w skalach szczegółowych. Zapis o konieczności wprowadzenia różnych form użytkowania oraz zabezpieczenia normatywnej liczby miejsc parkingowych winien być podany w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta.
11. Ze względu na rozległość przestrzenną miasta odpowiadającą zasięgowi podróży codziennych rowerem (również częściowo pieszych) - ten środek lokomocji można by wykorzystać w większym stopniu niż dotychczas w dojeździe do miejsc pracy oraz centrum. Zakłada się, więc stworzenie takiego **systemu dróg rowerowych i ciągów pieszych**, by stanowiły one skróty do miejsc pracy i usług, zarówno wzdłuż istniejących i projektowanych ulic jak również w postaci wydzielonych samodzielnych dróg rowerowych czy pieszych. Podobnie systemem tym należy objąć tereny o walorach krajobrazowo-turystycznych miasta i okolic, co stworzy szansę na rozwój usług turystycznych.

12. Na terenach kolejowych (oznaczonych na rysunku Studium symbolem KK) przewiduje się podstawowe przeznaczenie gruntów pod trasy linii kolejowych, tereny dworców kolejowych oraz tereny związane z kolejowym przeładunkiem towarów. Ponadto dopuszcza się lokalizację: urządzeń lokalnej infrastruktury technicznej, urządzeń związanych z eksploatacją torów kolejowych i zabezpieczenia ruchu pociągów, urządzeń komunikacyjnych. Dopuszcza się możliwość rozbudowy linii kolejowej nr 68 wraz z elektryfikacją.

Na rysunku studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” przedstawiono podstawowy układ drogowy miasta Kraśnik. Układ ten powinien być uzupełniony o drogi niezbędne do prawidłowej obsługi komunikacyjnej, w szczególności w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Przedstawione na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” przebiegi dróg mają charakter orientacyjny i mogą być korygowane oraz uszczegóławiane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dopuszczalne jest przyjmowanie zmienionych przebiegów dróg, zwłaszcza w sytuacjach podyktowanych skomplikowanymi warunkami terenowymi, własnościowymi lub stanem zagospodarowania.

6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

6.1. Kierunki rozwoju systemów inżynierii sanitarnej

6.1.1. System wodociągowy

W programie rozwoju zakłada się, że podstawową funkcję w zaopatrzeniu miasta w wodę spełniał będzie komunalny system wodociągowy, który zabezpieczał będzie dostawę wody na całym obszarze zainwestowania miejskiego. Lokalne systemy wodociągowe funkcjonujące na terenach większych zakładów przemysłowych pozostaną jako systemy uzupełniające, zabezpieczające obsługę tych zakładów lub przejmą funkcję systemów rezerwowych.

W grupie zadań zmierzających do rozszerzenia zasięgu obsługi miejskiego systemu wodociągowego przewiduje się:

- dalszą rozbudowę układu sieci rozdzielczej ~~w celu zabezpieczenia dostawy wody dla peryferyjnej zabudowy siedliskowej na terenie miasta,~~
- sukcesywną budowę zamkniętego układu magistralnych sieci wodociągowych i sieci rozdzielczych niezbędnych dla zabezpieczenia dostawy wody dla nowych osiedli planowanych do realizacji w północnej, wschodniej i południowo-zachodniej części obszaru miasta.

Dla poprawy niezawodności funkcjonowania systemu wodociągowego przewiduje się jego modernizację uwzględniającą:

- konsekwentną przebudowę sieci starych (w szczególności azbestocementowych),
- wprowadzenie automatycznej kontroli wydajności i wysokości tłoczenia urządzeń źródłowych sterowanej zdalną kontrolą ciśnienia w najniekorzystniejszych punktach sieci,
- zabezpieczenie niezbędnych rezerw wydajności głównych źródeł z docelową ~~przebudową stacji wodociągowej przy ul. Żwirki i Wigury oraz~~ realizacją we wschodniej części miasta strefowej stacji wodociągowej zabezpieczającej wymagane ciśnienia w sieci przewidzianej dla obsługi północno-wschodniej części miasta,
- utworzenie na obszarze zainwestowania zamkniętych układów w sieci magistralnej wiążącej główne źródła komunalnego systemu wodociągowego,
- ~~budowę terenowego zbiornika wody wraz z rezerwowym układem zasilania na SW 3-go Maja.~~

W celu poprawy warunków ochrony jakości eksploatowanych zasobów wód dla miasta zakłada się potrzebę:

- wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i sąsiadujących gmin ustaleń dotyczących warunków zagospodarowania i użytkowania terenów w obrębie ustanowionych stref ochronnych ujęć oraz warunków ochrony stanu czystości wód rzeki Wyżnicy.
- podpisania porozumień pomiędzy miastem i gminami regulujących wzajemne zobowiązania wynikające z warunków eksploatacji i ochrony wykorzystywanych zasobów wód oraz zasad realizacji i eksploatacji inwestycji wspólnych.

Planowana rozbudowa i modernizacja systemu wodociągowego na obszarze miasta, uwzględniająca racjonalne wykorzystanie lokalnych zasobów wód podziemnych

i powierzchniowych oraz wzajemnie uzgodniona polityka pomiędzy miastem i gminami ustalająca zasady ochrony czystości wód umożliwi:

- poprawę standardów zaopatrzenia w wodę na obszarze miasta i przyległych wsi,
- zabezpieczenie dalszego rozwoju miasta skoordynowanego z rozwojem sąsiadujących gmin,
- poprawę warunków sanitarnych i zdrowotnych na obszarze miasta i pobliskich gmin.

Zakłada się ponadto potrzebę przystosowania sieci wodociągowej do warunków przeciwpożarowych oraz odpowiedniego zaopatrzenia wodnego do zewnętrznego gaszenia pożarów, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi.

6.1.2. System kanalizacji sanitarnej

Aktualnie na obszarze miasta występuje duża dysproporcja pomiędzy stanem zaawansowania rozwoju komunalnego systemu wodociągowego (92 % obsługi ludności) a stanem rozwoju systemu kanalizacji sanitarnej (82 % obsługi ludności). Dla umożliwienia poprawy stanu sanitarnego miasta oraz ograniczenia zagrożeń dla naturalnego środowiska zachodzi potrzeba przyspieszenia rozwoju systemu kanalizacji sanitarnej w mieście.

W pierwszej kolejności należy dążyć do rozbudowy zasięgu istniejącego układu przesyłowego i zabezpieczenia możliwości odprowadzania ścieków z terenów zainwestowania dotychczas nieskanalizowanych, a następnie realizacji kolektorów i sieci niezbędnych dla zabezpieczenia obsługi planowanego obszaru zainwestowania.

W tym celu przewiduje się:

- ~~– przedłużenie w kierunku wschodnim aż do granic miasta istniejącego kolektora sanitarnego przebiegającego wzdłuż ulicy Janowskiej,~~
- rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej dla rejonów: „Budzyń”, „Piaski i Zarzecze II”, „Bojanówka”, „Ośrodek”, „Stacja Kolejowa”, „Zarzecze I”,
- ~~– realizację odgałęzienia od tego kolektora~~ realizację kolektora sanitarnego od ul. Kwiatkowickiej przebiegającego w kierunku północnym wzdłuż ul. Przemysłowej do dzielnicy przemysłowo-składowej usytuowanej w rejonie ulicy Obwodowej oraz sieci kanalizacyjnej z przepompownią obsługującą obszar zainwestowania w rejonie ul. Kolejowej (północno-wschodnia część obszaru miasta),
- budowę kolektora „D” stanowiącego odgałęzienie od istniejącego kolektora „A” w ul. Jagiellońskiej, przebiegającego w kierunku południowym poza rzekę Wyżnicę, który zabezpieczy obsługę obszaru zainwestowania w rejonie ul. Suchyńskiej ~~oraz ulic Żytniej i Cegielnianej, do granic miasta,~~
- przedłużenie istniejącego kolektora sanitarnego w ul. Kościuszki wzdłuż ul. Młyńskiej i Cegielnianej do granic miasta,
- budowę ~~kanalów i kolektora „E” przebiegających~~ kolektora przebiegającego wzdłuż Al. Tysiąclecia niezbędnych dla obsługi obszaru planowanego pod zainwestowanie w tej części miasta,
- budowę brakujących odcinków kanalizacji sanitarnej przy ul. Urzędowskiej,
- budowę kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic Krasińskiego i Chłodnej (tereny przewidziane pod zainwestowanie w zachodniej i południowej części Dzielnicy Fabrycznej),
- dokończenie modernizacji komunalnej oczyszczalni ścieków.
- przebudowę lub rozbudowę i modernizację istniejącego kolektora sanitarnego na odcinku od ul. Lubelskiej do komunalnej oczyszczalni ścieków,

Do czasu uzbrojenia terenów budowlanych na terenie miasta w zbiorczą sieć kanalizacji sanitarnej, dopuszcza się możliwość odprowadzania ścieków do indywidualnych zbiorników bezodpływowych (jako rozwiązanie tymczasowe) lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Gospodarowanie ściekami na terenach przemysłowych powinno się odbywać zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązującymi w zakresie ochrony środowiska oraz zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

6.1.3. System kanalizacji deszczowej

Dla osiągnięcia zakładanych celów przewiduje się następujące działania:

- rozbudowę zasięgu obsługi istniejących układów sieciowych kanalizacji deszczowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowych warunków odprowadzania i podczyszczania wód deszczowych na obszarze zainwestowania miejskiego,
- rozwiązania wymaga odprowadzanie ścieków deszczowych z os. Wyspiańskiego wraz z oczyszczalnią tych ścieków przed wprowadzeniem do rzeki Wyżnicy,
- budowę nowych układów sieci kanalizacji deszczowej niezbędnych dla obsługi nowych terenów planowanych pod zainwestowanie miejskie oraz prawy warunków odwodnienia obszaru starego miasta,
- budowę urządzeń do oczyszczania wód deszczowych przewidzianych do realizacji na istniejących i planowanych kanałach deszczowych,
- dla działek budowlanych zagospodarowywanie wód opadowych i roztopowych powinno odbywać się w pierwszej kolejności w granicach działki budowlanej poprzez infiltrację do gruntu z możliwością retencjonowania nadmiaru wód opadowych i roztopowych w otwartych lub zamkniętych zbiornikach,
- do czasu wybudowania zbiorczej sieci kanalizacji deszczowej na terenie poszczególnych części miasta dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów: utwardzonych dróg publicznych i placów publicznych powierzchniowym systemem odprowadzania tych wód lub poprzez infiltrację do gruntu,
- podczyszczanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązującymi w zakresie ochrony środowiska oraz zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
- gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi na terenach przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązującymi w zakresie ochrony środowiska oraz zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

6.1.4. System gazowniczy

Dla koncepcji rozwoju systemu gazowniczego przyjmuje się założenie, że system ten powinien być preferowany do zabezpieczenia potrzeb cieplnych na cele przygotowania posiłków na całym obszarze miasta, przygotowania ciepłej wody użytkowej i ogrzewania pomieszczeń na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz pokrycia takiego zapotrzebowania ciepła na terenach zabudowy wielorodzinnej położonej poza zasięgiem optymalnego funkcjonowania systemu ciepłowniczego, to jest w południowej części miasta. W celu poszerzenia zasięgu obsługi systemu sieci średnioprężnej i poprawy niezawodności jej funkcjonowania na obszarze miasta przewiduje się dalszą rozbudowę głównych ciągów przesyłowych tego systemu pozwalającą na zamknięcie ich w układ

pierścieniowy gwarantujący większą niezawodność pracy tego układu. Rozbudowę sieci niskoprężnej przewiduje się na terenach przeznaczonych pod budownictwo wielorodzinne. Obiekty terenowe należy lokalizować zgodnie z przepisami szczegółowymi (Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie) w odległości podanej w poniższej tabeli (połowa zmniejszonej szerokości strefy kontrolowanej).

Rodzaj obiektów terenowych	Gazociąg wysokiego ciśnienia DN700	Gazociąg wysokiego ciśnienia DN100
Budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego	50 m	15 m
Budynki mieszkalne zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej	25 m	15 m
Wolno stojące budynki niemieszkalne (stodoły, szopy, garaże)	15 m	15 m
Obiekty zakładów przemysłowych	37,5 m	15 m

Przewiduje się, w zależności od potrzeb, budowę, przebudowę, rozbudowę oraz modernizację istniejącej sieci gazowej na terenie miasta. Dopuszcza się lokalizację projektowanych sieci i przyłączy gazowych poza wyznaczonymi liniami zabudowy na każdym terenie, pod warunkiem uzyskania zgody do dysponowania terenem od zarządcy lub właściciela nieruchomości. Dopuszcza się prowadzenie sieci gazowych niskiego i średniego ciśnienia w pasach drogowych poza działkami prywatnymi.

Budowa infrastruktury podziemnej oraz elementów zagospodarowania terenu winny być wykonane w sposób bezkolizyjny w stosunku do istniejącej infrastruktury gazowniczej ze szczególnym uwzględnieniem Rozporządzenia Ministra Gospodarki (lub innego właściwego) w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe”, obowiązującego w okresie wykonania przedmiotowego gazociągu oraz zapisów wycofanej normy PN-91/M-34501 „Gazociągi i instalacje gazownicze. Skrzyżowania gazociągów z przeszkodami terenowymi. Wymagania.” lub normy ją zastępującej.

Należy zachować ograniczenie praw własności właścicieli gruntów nad gazociągami tj. w pasie nad gazociągiem (w strefie kontrolowanej) – związane z zagwarantowaniem dostępności do gazociągu dla służb eksploatacyjnych operatora sieci gazowych.

6.1.5. System ciepłowniczy

Dla poprawy efektywności pracy systemu ciepłowniczego przewiduje się :

- możliwość dalszej rozbudowy układu przesyłowego (w zakresie uzasadnionym pod względem techniczno-ekonomicznym) pozwalającą na sukcesywne eliminowanie uciążliwych kotłowni lokalnych opalanych węglem oraz przebudowę ich na węzły ciepłownicze,
- modernizację sieci uwzględniającą zastosowanie rur preizolowanych,
- modernizację i automatyzację węzłów ciepłowniczych,
- modernizację istniejącej ciepłowni centralnej,
- preferuje się ten system dla obsługi skoncentrowanych zespołów zabudowy wielorodzinnej i przemysłowej,
- dla zabudowy, nie włączonej do centralnego systemu ciepłowniczego – zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych lub zbiorowych źródeł ciepła, w stopniu zgodnym z zapotrzebowaniem,

- stosowanie niskoemisyjnych urządzeń do wytwarzania energii cieplnej lub technologii ograniczających emisję zanieczyszczeń,
- preferencje dla paliw ekologicznych i odnawialnych źródeł energii.

6.1.6. Gospodarka odpadami

- Promocja selektywnej zbiórki odpadów w miejscach ich powstawania.
- Zwiększenie gospodarczego wykorzystania odpadów przemysłowych z jednoczesnym zmniejszeniem ich ilości w wyniku wprowadzania technologii małoodpadowych i bezodpadowych.
- Wykorzystanie odpadów do likwidacji wyrobisk poeksploatacyjnych.
- Nadzór nad gospodarką odpadami niebezpiecznymi.

6.2. Kierunki rozwoju systemu infrastruktury technicznej w zakresie branży elektrycznej i telekomunikacyjnej

W zakresie branży elektrycznej dostrzega się pilną potrzebę działania w kierunku modernizacji istniejącego w Kraśniku układu zasilania miasta, po stronie linii i GPZ 110kV. W Kraśniku zlokalizowany jest jeden GPZ 110/30/15kV w Budzynie - bardzo odległy od drugiego końca miasta. Wyprowadzenie mocy na drugi kraniec miasta np. w rejon dworca PKP wymagałoby budowy kilkukilometrowych linii kablowych o dużych przekrojach. Dla zbudowania pewnego i niezawodnego układu zasilania miasta liniami 110kV i punktami zasilania konieczna jest budowa dalszych stacji 110/15kV i linii zasilających te stacje, gdyż obecny układ zasilania miasta stanowi istotną barierę w dalszym jego rozwoju. Przebudowa układu zasilania miasta, napięciem 110kV znajdzie się na jednym z pierwszych miejsc.

- **Kierunkiem rozwoju systemu będzie rozbudowa sieci.** Istniejąca sieć elektroenergetyczna 110kV wymaga rozbudowy dla podniesienia pewności zasilania miasta. Analogicznie po wybudowaniu nowych GPZ będzie możliwość przebudowy sieci napowietrznej SN, szczególnie pod kątem likwidacji wielu odcinków sieci 15kV wchodzących do miasta, bądź okalających miasto, gdyż staną się już niepotrzebne. Ułatwi to wykorzystanie terenów na cele budowlane. Będzie się dążyć do tego aby przebudowa sieci 110kV polegała na wybudowaniu GPZ 110/15kV Zarzecze wraz z linią dwutorową 110kV wpiętą w linię 110kV Budzyna - Bychawa. Drugim niezbędnym GPZ 110/15kV będzie GPZ Kraśnik Fabryczny wraz z linią dwutorową 110kV wpiętą w linię Budzyna – Zaklików. Trzecim GPZ będzie GPZ 110/15kV zlokalizowany w rejonie ul. Suchyńskiej (tzw. RS Kraśnik II). Wybudowanie tego GPZ pozwoli na likwidację kilku linii napowietrznych 15kV w rejonie ul. Suchyńskiej oraz biegnących przez miasto. Przewiduje się przebudowę linii wysokiego napięcia Budzyna – Annopol w istniejących strefach. **Stacje transformatorowe winny być realizowane na gruncie o uregulowanym stosunku prawnym w miejscu określonym m.in. wymogami technicznymi, z dostępem do drogi i możliwością dojazdu sprzętu ciężkiego, w odległości minimum 1,5 m od granicy sąsiedniej działki przy ścianach stacji bez otworów drzwiowych i wentylacyjnych.**
- **Będzie się dążyć do podniesienia standardu zaspokojenia potrzeb.** Z badań w studium, wynika, że centra obciążenia energią elektryczną będą występowały jak niżej:
 - centrum Kraśnika – „Starego”,
 - Kraśnik Fabryczny,

- ul. Urzędowska,
- ul. Lubelska i Kolejowa (rejon dzielnicy przemysłowej),
- rejon dworca PKP.

Przy założeniu budowy nowych GPZ jakie wymieniono wyżej zostaną spełnione wymagania w zakresie dostawy energii elektrycznej odbiorcom na terenie całego miasta, a mianowicie :

- zostanie zapewniona bardzo duża niezawodność układu zasilającego,
- zostanie zapewniona możliwość dostarczania mocy i energii elektrycznej na linii 15kV do dowolnego punktu odbiorczego w mieście,
- będzie zapewniona bardzo duża elastyczność układu zasilania,
- będzie zapewniona możliwość likwidacji prawie wszystkich sieci napowietrznych SN w mieście,
- w układzie zasilania 15kV będą występowały najmniejsze straty.

Dla uzyskania lepszych standardów w zakresie elektroenergetyki będzie się dążyć do przestrzegania także niżej wymienionych działań:

- zagospodarowania terenu należy wykonać w sposób niekolidujący z istniejącymi urządzeniami elektroenergetycznymi,
- skracania ciągów kablowych linii SN 15kV, tak aby w jednym ciągu znajdowało się 6-8 stacji transformatorowych.
- preferowania budowy stacji transformatorowych SN/NN jako wewnętrznych (prefabrykowanych –małogabarytowych),
- kablowania linii niskiego napięcia i linii oświetlenia drogowego,
- preferowania ewentualnej przebudowy linii napowietrznych niskiego napięcia na przewody izolowane - wykorzystując do tego wszelkie remonty sieci
- wyprowadzania linii napowietrznych SN 15kV na tereny sąsiednich gmin, z nowo budowanych GPZ, co pozwoli na likwidację sieci SN 15kV biegnących z Budzyna przez miasto na tereny tych gmin,
- wyegzekwowania przebudowy kilku stacji transformatorowych, szpecących miasto z uwagi na ich architekturę i lokalizację oraz nieestetyczny wygląd; są to stacje w Kraśniku Fabrycznym, głównie w osiedlu wielorodzinnym położonym na południe od ul. Krasieńskiego,
- usunięcie kolizji istniejących urządzeń elektroenergetycznych z planowanym zagospodarowaniem terenu jak również wykonanie potrzebnych obostrzeń oraz ochrony przeciwporażeniowej odbywać się będzie kosztem i staraniem Inwestora projektowanej zabudowy według odpowiedniego porozumienia lub umowy zawartej z właścicielem sieci elektroenergetycznej,
- przyłączenie do sieci elektroenergetycznej planowanych obiektów lub zwiększenie mocy elektrycznej do istniejących, nastąpi zgodnie z ustawą Prawo energetyczne gdy spełnione będą warunki techniczne i ekonomiczne przyłączenia oraz dostarczania energii elektrycznej na podstawie stosownej umowy z właścicielem sieci po zrealizowaniu określonych przez niego warunków przyłączenia.
- dopuszcza się możliwość budowy linii średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych 15/0,4 kV nie wyznaczonych na rysunku Studium,
- lokalizację elektroenergetycznych linii kablowych wraz ze złączami należy przewidywać w zarezerwowanych pasach technologicznych,
- wzdłuż linii elektroenergetycznych wyznacza się pasy technologiczne (strefy ochronne) o szerokości:

- dla linii WN (110 kV)-pas 40,0m (po 20,0 m od osi linii),
- dla linii SN (15 kV) - pas 15,0m (po 7,5 m od osi linii),
- dla linii NN (0,4 kV) - pas 1,0m (po 0,5 m od osi linii).
- w strefach ochronnych:
 - nie wolno sadzić drzew oraz składować wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych,
 - należy zapewnić dostęp dla służb eksploatacyjnych,
 - dopuszcza się zabudowę pod warunkiem spełnienia wymagań obowiązujących przepisów i uzgodnienia z właścicielem sieci.
- lokalizacja budynku musi spełniać zapisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. nr 192, poz. 1882 i 1883).
- przy zadrzewieniach na terenie planowanej zabudowy, należy zachować wymagane przepisami odległości gałęzi i drzew od urządzeń linii elektroenergetycznych,
- realizacja (rezerwacja terenu i budowa) urządzeń elektroenergetycznych do połączenia urządzeń wytwórczych z siecią przedsiębiorstwa energetycznego leży w gestii inwestora tych urządzeń.

Zakłada się rozwój infrastruktury elektroenergetycznej w oparciu o źródła odnawialne. W granicach miasta wyznacza się tereny, na których ustala się możliwość lokowania farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.

Realizacja tych inwestycji powinna w zależności od potrzeb uwzględniać:

- strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie i użytkowaniu,
- realizację inwestycji oraz prowadzenie prac remontowych i konserwacyjnych w oparciu o czyste i bezpieczne dla środowiska technologie,
- zastosowanie przy realizacji inwestycji nowoczesnych technologii,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno - ściekowej i odpadami,

W obszarach zabudowy produkcyjnej z możliwością lokowania farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW dopuszcza się obiekty zaplecza technicznego i administracyjno – socjalnego.

Na jednolitym rysunku Studium wskazano teren przemysłu, rzemiosła, składów i baz, oznaczony symbolem P*, na którym dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500kW wraz ze strefą ochronną.

W zakresie telekomunikacji przewiduje się:

- rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całego miasta zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów przepisów odrębnych,
- rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w mieście, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych i rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego

dostępu do Internetu, urządzanie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto na całym obszarze miasta Kraśnik dopuszcza się, w zależności od potrzeb, wyznaczanie terenów oraz lokalizację wszelkich niezbędnych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej służących prawidłowemu funkcjonowaniu miasta.

7. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI

- W uwarunkowaniach regionalnych rejon kraśnicko – urzędowski jest przewidywany do rozwoju wypoczynku świątecznego dla mieszkańców Kraśnika (Las Rudki, Słodków, Zwierzyniec). Kraśnik winien więc pełnić rolę ośrodka usługowo – turystycznego dla tego rejonu. W związku z tym będzie się stwarzać możliwości lokalizacji instytucji i obiektów obsługujących ruch turystyczny (m. in. miejsca noclegowe, informacja turystyczna, usługi łączności, ochrony zdrowia, gastronomii, handlu, administracyjno – finansowe). Zostanie stworzony program zagospodarowania rekreacyjnego obejmującego możliwość różnych form wypoczynku, m. in. pobytowego, świątecznego i codziennego z wykorzystaniem walorów kulturowych samego Kraśnika oraz naturalnych predyspozycji obszarów rekreacyjnych z istniejącymi i możliwymi do realizacji zbiornikami wodnymi.
- W związku z zamiarem budowy zbiornika wodnego będzie się dążyć do wydzielenia w istniejących granicach miasta (a w przypadku poszerzenia jego granic – w Suchyni) terenów zabudowy pensjonatowej i ew. rekreacyjnej (letniskowej) w celu zapobieżenia spontanicznemu wykupywaniu działek od okolicznych rolników (co związane jest z powstawaniem zabudowy chaotycznej, wobec braku rygorów planistycznych odnośnie jej charakteru i gabarytów).
- Rozwój rekreacji i sportu będzie zapewniony poprzez wydzielenie w planach miejscowych terenów pod rozwój „ekskluzywnych” i elitarnych, obecnie modnych dziedzin sportu, takich jak:
 - zespoły kortów tenisowych,
 - klub hipiczny (ujeżdżalnia koni),
 - zespół obiektów odnowy biologicznej.
- Kierunkiem rozwoju rekreacji będzie również umożliwianie młodzieży uprawiania różnych dziedzin sportu, w tym szczególnie koszykówki (jako sportu taniego i wymagającego niewielkiego terenu). Będzie się dbać, aby odpowiednio urządzone boiska do koszykówki znajdowały się przynajmniej na każdym osiedlu (w Kraśniku Lubelskim ok. 4 – 6 boisk). W zimie będzie przekształcać się je na lodowiska.
- Kierunkiem rozwoju turystyki będzie zwiększanie ilości gospodarstw agroturystycznych (ze względu na niewystarczający ich rozwój rejonie Kraśnika). Działalność ta nie wymaga dużych nakładów finansowych i jest korzystna dla rolników (opłaty za kwatery i dodatkowe atrakcje: konie, bryczki, przygotowywanie posiłków, sprzedaż żywności).
- W związku z wielką ilością (jak na organizm miejski) terenów zagrodowych w Kraśniku promować się będzie takiego rodzaju działalność w atrakcyjnych rejonach miasta (okolice zbiornika retencyjnego: Budzyń, Bojanówka, ulica Chłodna).
- Rozwój turystyki zostanie zapewniony poprzez zwiększenie bazy noclegowej zarówno o wysokim standardzie np. hoteli dla organizowania konferencji, czy pensjonatów – poszukiwanych dla kameralnego wypoczynku (gdyż jej wielkość i różnorodność jest niewystarczająca dla miasta o randze powiatu). Ważne jest również wypromowanie i podniesienie poziomu usług schronisk młodzieżowych dla wycieczek krajoznawczych

czy np. wykorzystywanych z okazji imprez sportowych. Wydzielenie w planie miejscowym terenów przeznaczonych na zabudowę pensjonatów będzie wspierane w polityce przestrzennej miasta za pomocą instrumentów fiskalnych (ulg, kredytów), przy czym polityka ta będzie skierowana na wspieranie wykorzystania na te cele budownictwa drewnianego.

- Będzie się dbać o promocję i udogodnienia dla rozwoju słabo rozwiniętej bazy gastronomicznej w miejscach określonych planami miejscowymi (przy rynku i na całym Starym Mieście oraz przy uczęszczanych szlakach pieszych takich jak ul. Przechodnia – Ogród Jordanowski, w rejonie Budzynia).
- Rozwój rekreacji, a jednocześnie komunikacji, zostanie zapewniony poprzez zaplanowany system ścieżek rowerowych, wytyczonych w formie dużych pętli (wzdłuż najbardziej atrakcyjnych obszarów np. dolina rzeki, wąwozy), łączących szkoły i inne obiekty użyteczności publicznej z obiektami wartościowymi pod względem kulturowym oraz miejscami centralnymi miasta.
- Zostanie zwiększona ilość placów zabaw w Kraśniku Starym (obecnie nieliczne to: ogród jordanowski i place zabaw na Zarzeczcu, pomiędzy blokami) - na wszystkich nie zainwestowanych terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz wnioskowanych do przekształceń (np. przy Jagiellońskiej) umiesci się w zapisach planu obowiązek zaprojektowania i realizacji placów zabaw (gdyż brak takich zapisów spowoduje w przyszłości znaczące obniżenie jakości życia mieszkańców). W Kraśniku Fabrycznym na placach zabaw zostanie poprawione bezpieczeństwo, estetyka i zapewniona nowoczesność poprzez pomysły, przyciągające dzieci urządzenia.
- Utworzone zostaną tereny zieleni publicznej (głównie w Kraśniku Lubelskim) w formie skwerów czy parków (wyposażonych w urządzenia: ławki, stoliki, fontanny itp.) służące spotkaniom mieszkańców (matek z dziećmi, emerytów) i ich wypoczynkowi. W Kraśniku Lubelskim wyznaczy się w planach miejscowym przynajmniej dwa nowe tereny pod skwery i parki. Zieleń w Kraśniku Fabrycznym jest bogata, ale skupiska zieleni publicznej poza parkami 20 – lecia i 1000 – lecia (tj. pomiędzy blokami) są bardzo zaniedbane, nie wyposażone w obiekty małej architektury, dlatego też przeprowadzone zostaną tam prace rewaloryzacyjne.
- Zieleń przyuliczna wymaga pielęgnacji i rekonstrukcji – szczególnie rzadko dziś spotykane w formie zieleni przyulicznej – drzewa owocowe w Kraśniku Fabrycznym. Polityka przestrzenna w tym zakresie będzie skierowana na stworzenie programu rewaloryzacji zieleni przyulicznej i osiedlowej, a w nim zasad odnowy, rekonstrukcji zieleni, projektowania urządzeń małej architektury oraz posadzki między budynkami (przejść pieszych, placów).

8. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 09.10.2016 r. o rewitalizacji (Dz. U z 2016 r. poz. 1777 ze zm.) mówi, że obszarem zdegradowanym jest „*obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym*”. Ponadto musi na nim zaistnieć co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszary zdegradowane na terenie miasta Kraśnik zostały wskazane na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kraśnik z 2010 r. W dokumencie tym wskazano 8 obszarów, w obrębie których mają miejsce następujące zjawiska:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- niekorzystne trendy demograficzne,
- niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego,
- niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Rysunek 1. Tereny zdegradowane w mieście Kraśnik

źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Kraśnik na lata 2007-2015

W tabeli 2. przedstawiono poszczególne tereny zdegradowane, z wyszczególnieniem niekorzystnych zjawisk mających miejsce na ich terenie oraz proponowane kierunki działań w celu ich wyeliminowania.

Tabela 2. Obszary zdegradowane na terenie miasta Kraśnik

Nr obszaru	Lokalizacja obszaru	Zjawiska pozwalające uznać obszar za zdegradowany	Proponowane kierunki działań na danym obszarze
1.	Teren pomiędzy ul. Jagiellońską, linią budynków za ul. Parkową, granicą Parku Jordanowskiego, granicą terenu amfiteatru, ul. Kościuszki, ul. Zamkową i ul. Oboźną. Teren pełni funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe.	- podwyższony wskaźnik przestępczości, - niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	- modernizacja amfiteatru wraz z infrastrukturą towarzyszącą, - wykorzystanie potencjału turystycznego wzgórza zamkowego
2.	Teren Starego Miasta, między ulicami: Oboźną, Zamkową, Kościuszki, Piłsudskiego, Strażacką, Bagno, Szewską, Narutowicza i Struga. Teren pełni funkcje mieszkalne, turystyczne,	- wysoki poziom degradacji technicznej zabudowy Starego Miasta – zniszczone elewacje budynków, nawierzchnie ulic i chodników, - niski poziom wydajności energetycznej budynków, - niski poziom	- rewitalizacja historycznej tkanki rynku Starego Miasta, - rewitalizacja parku na placu Surdackiego i dawnego cmentarza żydowskiego przy ul. Ogrodowej, - termomodernizacja

	rekreacyjne oraz handlowo-usługowe.	przedsiębiorczości, - znaczny stopień zaniedbania terenów zielonych, - niski poziom bezpieczeństwa, - wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	budynków wspólnot mieszkaniowych
3.	Teren wzdłuż ulic: Żwirki i Wigury, Dekutowskiego, Al. Niepodległości, Mickiewicza, Słowackiego, Sikorskiego oraz Raławickiej. Teren pełni głównie funkcję mieszkalną.	- niski poziom wydajności energetycznej budynków, - wysoki poziom degradacji instalacji technicznych, - niski stopień przedsiębiorczości,	- modernizacja budynków wspólnot mieszkaniowych, odtworzenie socrealistycznego charakteru osiedli blokowych, - renowacja obiektów użyteczności publicznej, rewitalizacja Parku Tysiąclecia i Dwudziestolecia, - rewitalizacja skweru przy Centrum Kultury i Promocji, - budowa placów zabaw
4.	Teren między linią zabudowań za MOSIR-em oraz zabudowaniami położonymi przy ulicach: Klonowej, Grunwaldzkiej, Garażowej, Komunalnej, Al. Niepodległości, Żwirki i Wigury. Na terenie dominuje funkcja mieszkaniowa.	- niski stopień przedsiębiorczości, - degradacja infrastruktury - drogowej, niski poziom bezpieczeństwa, - niski poziom wydajności energetycznej budynków, - zaniedbane tereny sportowe i rekreacyjne, degradacja terenów przemysłowych, - wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego	- termomodernizacja budynków wspólnot mieszkaniowych, - rozbudowa systemu monitoringu, - modernizacja obiektów użyteczności publicznej, - modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej, - budowa Aquaparku, - rewitalizacja terenów przemysłowych i usługowych, - modernizacja i budowa placów zabaw
5a.	Teren między ulicami: Lubelską, Kolejową, Obwodową i torami kolejowymi.	- niski stopień przedsiębiorczości, - degradacja infrastruktury komunikacyjnej, - niedostateczne uzbrojenie terenu,	- rozbudowa infrastruktury technicznej i komunikacyjnej
5b.	Teren mieści się w Kraśniku Fabrycznym i obejmuje teren Strefy Przemysłowej, na północny-wschód od ul. Urzędowskiej.	- niski stopień przedsiębiorczości, - degradacja infrastruktury komunikacyjnej,	- poprawa stanu infrastruktury drogowej
6.	Teren PKP oraz szkoły podstawowej nr 4.	- niski stopień przedsiębiorczości,	- modernizacja budynku i otoczenia

		- zagrożenie wykluczeniem społecznym, - niski stopień bezpieczeństwa, - niski poziom wydajności energetycznej budynków, - zaniedbane tereny rekreacyjne – skwer przed budynkiem dworca kolejowego	- szkoły podstawowej nr 4, - odnowienie skweru przy dworcu PKP, - organizacja imprez kulturalnych, akcji społecznych, spotkań integracyjnych, - budowa placu zabaw, - adaptacja budynków biurowych PKP na potrzeby socjalne,
7.	Teren między ulicami: Nową, Al. Tysiąclecia, Lubelską oraz Urzędowską, z wyłączeniem terenu szpitala.	- niski poziom przedsiębiorczości, - niski poziom bezpieczeństwa, - niski poziom wydajności energetycznej budynków, - wysoki poziom degradacji instalacji technicznych, - zaniedbane tereny rekreacyjne, - zły stan obiektów użyteczności publicznej,	- rewitalizacja parku przy Urzędzie Stanu Cywilnego, - modernizacja budynków wspólnot mieszkaniowych, - renowacja obiektów użyteczności publicznej, - budowa i modernizacja placów zabaw, - rewitalizacja terenów rekreacyjnych położonych za budynkiem Urzędu Miasta, - adaptacja pomieszczeń internatu na potrzeby socjalne

źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Kraśnik z 2010 r.

Tereny te zostały również oznaczone na rysunku Studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, na części lub całości obszaru zdegradowanego, który posiada istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, władze miasta mogą w drodze uchwały ustanowić obszar rewitalizacji, dla którego w dalszej kolejności zostanie opracowany gminny program rewitalizacji.

9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Obszarami, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, wyznaczonymi w Studium są:

- drogi powiatowe i gminne,
- tereny ciągów pieszych i pieszo-jezdných,
- obszary, na których są lub będą rozmieszczone lokalne obiekty infrastruktury technicznej (jako inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym w tym zakresie wskazuje się m.in. budowę sieci kanalizacji sanitarnej dla rejonów: „Budzyń”, „Piaski i Zarzecze II”, „Bojanówka”, „Ośrodek”, „Stacja Kolejowa, „Zarzecze I”),
- obszary, na których są lub będą rozmieszczone obiekty usług publicznych, w szczególności usług: administracji, bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa państwa, oświaty, zdrowia, opieki społecznej, kultury, łączności,
- obszary, na których są lub będą rozmieszczone publiczne obiekty sportowo–rekreacyjne,
- cmentarze,
- obszary publicznej zieleni urządzonej,
- tereny ogródków działkowych,
- tereny powierzchniowych wód śródlądowych, obszary zmeliorowane.

Lokalizacja inwestycji celu publicznego dopuszczona jest na obszarze całego miasta, także poza wymienionymi wyżej obszarami.

10. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM Z DNIA 27 MARCA 2003 ROKU

Na terenie miasta Kraśnik znajdują się następujące zadania i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 833 Chodel – Kraśnik (od km 0+000 do km 26+679),
- budowa drogi ekspresowej S19 o przebiegu granica województwa – Międzyrzec Podlaski – Lubartów – Lublin – Kraśnik – granica województwa,
- modernizacja linii kolejowej nr 68 na odcinku Lublin – Stalowa Wola Rozwadów wraz z elektryfikacją,
- rozbudowa krajowej sieci przesyłu gazu DN 700 Rozwadów – Końskowola – Wronów.

11.OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakazują określenie w studium obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, oraz obszarów, które wymagają przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

Zgodnie z art.10 ust. 3 ww. ustawy obowiązek przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia ustanowienia tego obowiązku czyli uchwalenia studium.

Jako obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w przedmiotowej zmianie Studium wyznacza się tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², oznaczone symbolami UC₁ i UC₂.

W przedmiotowej zmianie studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, dla których sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe. W zmianie studium nie wyznacza się również obszarów przestrzeni publicznej oraz innych obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Zakłada się następujące kierunki i zasady dotyczące kształtowania terenów w ramach rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Tereny upraw rolnych (oznaczone na rysunku studium symbolem R):

- szeroko rozumiana produkcja rolnicza,
- dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej na terenach rolnych oraz jej rozbudowę w ramach działki budowlanej,
- na terenach rolnych, terenach łąk, pastwisk, nieużytków, dopuszcza się lokalizację: dróg publicznych i niepublicznych, dojazdów i dojazdów, innych terenów komunikacji, obiektów infrastruktury technicznej, urządzeń melioracji wodnych, obiektów przeciwpowodziowych i służących bezpieczeństwu publicznemu i bezpieczeństwu państwa,
- zakłada się zachowanie i uzupełnianie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych oraz grup, rzędów i pojedynczych egzemplarzy drzew istniejących w przestrzeni rolnej i na terenach łąk, pastwisk i nieużytków,
- na terenach upraw rolnych dopuszcza się lokalizację farm fotowoltaicznych, zgodnie z rysunkiem Studium, według zasad lokalizacji wynikających z przepisów odrębnych.

Tereny upraw ogrodniczych (oznaczone na rysunku studium symbolem RO):

- podstawowe przeznaczenie pod uprawy ogrodnicze – gruntowe i szklarniowe,
- dopuszcza się możliwość dokonywania remontów i wymiany istniejących obiektów budowlanych, ich uzupełnienia i przebudowy, a także zmiany sposobu użytkowania pod warunkiem, że służyć będą funkcji ogrodniczej,
- dopuszcza się możliwość realizacji obiektów szklarniowych, a także innych związanych z przechowywaniem owoców i warzyw (chłodnie, suszarnie, pakownie) w wielkości proporcjonalnej do prowadzonej produkcji.

Tereny zieleni izolacyjnej (oznaczone na rysunku studium symbolem ZI) oraz tereny zieleni łąkowej (oznaczone na rysunku studium symbolem ZŁ) – zakłada się utrzymanie istniejących terenów zieleni łąkowej i zieleni izolacyjnej, dopuszcza się realizację urządzeń gospodarki wodnej.

Tereny zieleni naturalnej (oznaczone na rysunku studium symbolem ZN) – zakłada się utrzymanie istniejących terenów zieleni. Dopuszcza się realizację urządzeń gospodarki wodnej oraz przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej, lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych, jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na tereny przewidziane pod zainwestowanie oraz obszary podlegające ochronie.

Tereny wód otwartych (oznaczone na rysunku studium symbolem WS) – powinny być zagospodarowane zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zasadami ochrony środowiska określonymi w niniejszym Studium i przepisach odrębnych.

Tereny lasów (ZL):

- zakłada się zagospodarowanie terenów lasów z uwzględnieniem przepisów odrębnych i właściwych planów urządzania lasu,
- nie zakłada się zwiększenia powierzchni lasów na terenie miasta poprzez wskazanie terenów do zalesienia,
- na terenach leśnych należy dążyć do sukcesywnej przebudowy struktury gatunkowej zadrzewień, stosownie do warunków siedliskowych i presji antropogenicznej, również przy zalesianiu nowych terenów należy uwzględnić miejscowe warunki siedliskowe,
- dopuszcza się lokalizowanie obiektów małej architektury oraz obiektów i urządzeń turystycznych, służących wędrownikom turystycznym (ścieżki – piesze, rowerowe, konne oraz ławki, wiaty itp.),
- dopuszcza się, w ograniczonym zakresie, prowadzenie dróg i sieci infrastruktury technicznej nie wymagającej wyłączenia gruntów z produkcji leśnej oraz lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych.

13.OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na rysunku Studium wyznacza się tereny zalewowe (obszary szczególnego zagrożenia powodzią).

W celu ochrony przeciwpowodziowej:

- dopuszcza się regulację i skanalizowanie odcinków rzeki Wyżnicy i cieków naturalnych na terenach zabudowanych,
- zakazuje się zalesiania i zadrzewiania gruntów przyległych do rz. Wyżnicy i cieków naturalnych w odległości mniejszej niż 3 m od górnej krawędzi skarp,
- zakazuje się nowej zabudowy w dolinach rzecznych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, za wyjątkiem obszarów wyznaczonych na rysunku Studium,
- dopuszcza się prowadzenie robót konserwacyjnych (odmulenie koryta rzeki, wycinka drzew i krzewów, karczowanie pni utrudniających swobodny przepływ wody, remont i budowę nowych budowli hydrotechnicznych itp.) na rzece Wyżnicy,
- zakazuje się zabudowy działek w odległości mniejszej niż 4,0 m i ich grodzenia w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegowej cieków wodnych,
- nakazuje się zachowania istniejących rowów melioracyjnych,
- nakazuje się utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych przez właścicieli gruntów, w granicach których się znajdują.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią.

Na terenie miasta Kraśnik nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

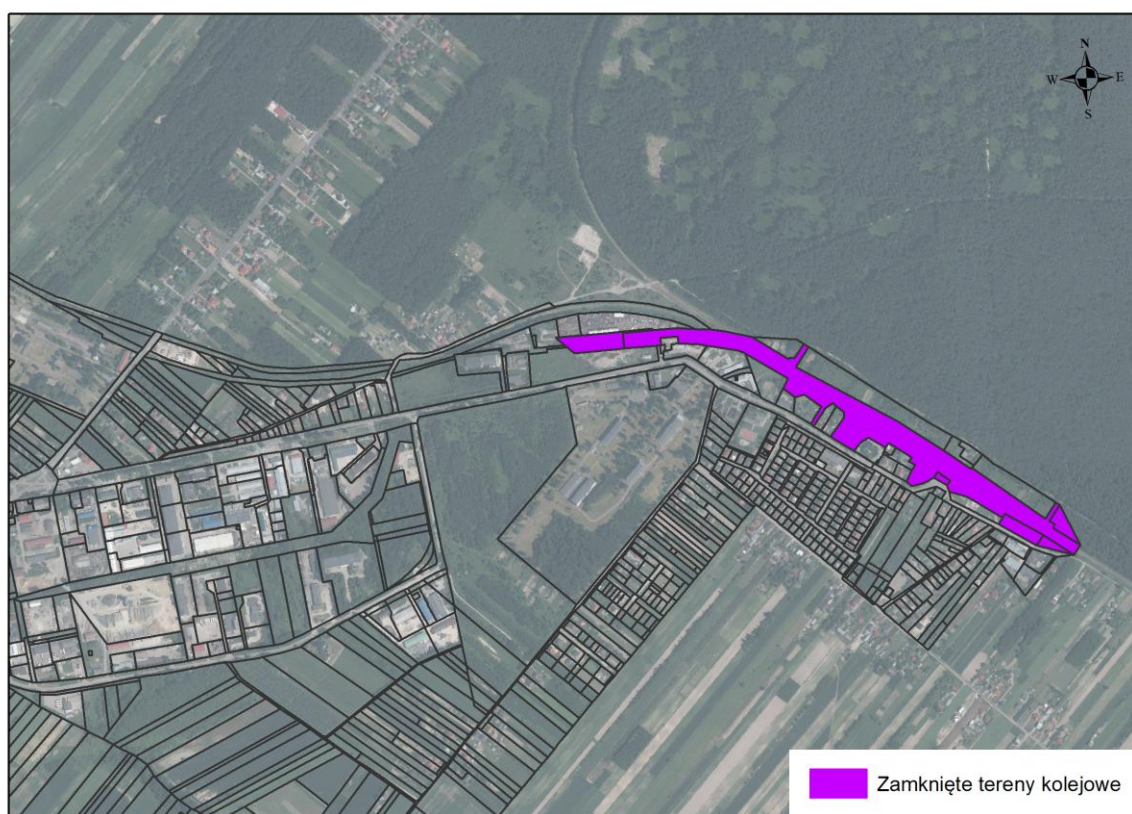
14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Dla złóż surowców mineralnych występujących na terenie miasta Kraśnik nie wyznacza się w złożu filarów ochronnych.

15. TERENY ZAMKNIĘTE

Zgodnie z Decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, na terenie miasta Kraśnik ustanowiono zamknięty teren kolejowy, który obejmuje działki ewidencyjne o numerach: 365/1, 365/7, 365/18, 365/21, 365/22, 365/23 o łącznej powierzchni 9,1242 ha. Są to tereny położone w rejonie stacji kolejowej, w północno-wschodniej części miasta.

Rysunek 2. Zamknięte tereny kolejowe w mieście Kraśnik

źródło: opracowanie własne

Tereny kolejowe w granicach miasta Kraśnik będące terenami zamkniętymi nie posiadają i nie wymagają ustanowienia stref ochronnych.

16. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 ROKU O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (Dz. U. NR 41 POZ. 412 Z PÓŹN. ZM.)

Na obszarze miasta Kraśnik nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

17. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Na terenie miasta Kraśnik jako obszary wymagające rehabilitacji wskazuje się obszary rewitalizowane, oznaczone na rysunku Studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Do rekultywacji wskazuje się wyrobiska poeksploatacyjne w obrębie terenów przeznaczonych pod powierzchnią eksploatację surowców, oznaczonych na rysunku studium symbolem PE.

Do przekształceń wskazuje się tereny rolne, które w Studium zostały włączone do strefy urbanizacji.

18. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W MIEŚCIE

Na terenie miasta Kraśnik nie występują obszary szczególnych zjawisk w zakresie gospodarki przestrzennej lub konfliktów przestrzennych, które należałoby uznać za obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

CZĘŚĆ IV

PLANY MIEJSCOWE PROPONOWANE DO OPRACOWANIA W SKALI 1:1000 LUB 1:2000

▪ **Obszar miasta (oznacz. nr 1) leżący w strefie ochrony konserwatorskiej i jej obrzeży, obecnie znajdujący się w granicach planu szczegółowego „Kraśnik – Śródmieście”** - którego plan miejscowy powinien w szczególności uwzględniać poruszone w studium aspekty:

→ **kulturowe** - stymulowanie rehabilitacji zabudowy w obszarze miasta w granicach dawnych murów obronnych oraz wzdłuż ul. Narutowicza i Lubelskiej oraz zapewnienie poprawy stanu estetycznego pierzei ulicznych w sposób zgodny z tradycyjnym (historycznym i kulturowym) charakterem strefy, ponadto rekonstrukcję sylwety miasta oraz zabudowy pustych placów (głównie pierzei rynkowych), humanizację oraz modernizację zabudowy uznanej za szkodliwą konserwatorsko, stworzenie odpowiedniej ekspozycji wzgórza staromiejskiego i zamkowego oraz obiektów, szczególnie wpisanych do rejestru zabytków, rekonstrukcję ulic historycznych; plan powinien uwzględniać walory krajobrazowe

i kulturowe skarp i wąwozów znajdujących się wokół ww. wzgórz oraz w dzielnicy Góry i Pasieka; dla obszarów wyznaczonych w studium przewidzianych do rehabilitacji zabudowy, zmiany lub uzupełnień zagospodarowania,, konieczne jest opracowanie w ramach planu wzornika architektonicznego (w postaci form i detali zabudowy historycznej murowanej i drewnianej) opartego na tradycjach budowlanych Kraśnika, który będzie inspiracją do projektowania nowej zabudowy.

→ **ekologiczne** - odpowiednie zrekultywowanie i zagospodarowanie doliny rzeki Wyżnicy, stworzenie zielonych wnętrz wzdłuż jej biegu i „odgospodarowanie” doliny na szerokości co najmniej 50 metrów z zabudowy kubaturowej, ukształtowanie przejść pieszych i ścieżek rowerowych wzdłuż doliny; ochrona i odpowiednie zagospodarowanie doliny ul. Szewskiej jako zielonego południowego sięgacza poprzez utworzenie wzdłuż strumyka Podlesianki pasa zieleni publicznej (dla zapewnienia ochrony i oczyszczania) oraz skweru zielonego u ujścia strumyka do kanału podziemnego (na zamknięciu widokowym ulicy Narutowicza), który będzie się łączył funkcjonalnie i wizualnie ze skwerem u podnóża kościoła św. Ducha.

→ **funkcjonalne** – wprowadzenie jak największej ilości funkcji usługowych, głównie z zakresu usług publicznych administracji (usytuowanie ratusza lub Starostwa Powiatowego w południowo-zachodniej pierzei rynku) oraz związanych z obsługą turystyki, w tym poprzez rewaloryzację dawnych zajazdów i ewentualną rekonstrukcję „Zajazdu Skarbowego”; poprawa efektywności wykorzystania terenów dotychczas zagospodarowanych obiektami w złym stanie technicznym i estetycznym.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 2), położony po południowej stronie ulicy Suchyńskiej i Obożnej** - którego plan miejscowy powinien w szczególności uwzględniać następujące aspekty:

→ **ekologiczne** – uwzględnienie walorów krajobrazowych terenu i zapewnienie powiązań (otwarcia na łąki) z doliną Wyżnicy oraz doprowadzenie do ukształtowania zielonych sięgaczy prowadzących od zalesionych wąwozów w stronę doliny.

→ **funkcjonalne** – wytworzenie prawidłowej struktury podziałów na działki budowlane oraz odpowiedniej komunikacji dojazdowej i pieszej; stworzenie zasad zagospodarowania poszczególnych kwartałów zabudowy, w tym standardów i gabarytów zabudowy w celu uzyskania osiedla o wysokiej jakości architektury i wysokich walorach krajobrazowych.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 3), położony po północno-zachodniej stronie ulicy Kościuszki, u wjazdu do miasta z kierunku Kielc** - którego plan miejscowy powinien w szczególności uwzględniać następujące aspekty:

→ **funkcjonalne** – wytworzenie prawidłowej struktury podziałów na działki budowlane oraz odpowiedniej komunikacji dojazdowej i pieszej; stworzenie zasad zagospodarowania poszczególnych kwartałów zabudowy, w tym standardów i gabarytów domów mieszkalnych osiedla jednorodzinnego zlokalizowanego na nowych terenach wytypowanych w studium pod zabudowę; postuluje się potraktowanie obszaru jako terenu zorganizowanej działalności inwestycyjnej.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 4), położony pomiędzy ul. Urzędowską i Jagiellońską** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien w szczególności zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

→ **ekologiczne** – odpowiednie zagospodarowanie krawędzi doliny rzeki Wyżnicy z poszerzeniem wnętrza zielonego przy ul. Przechodniej oraz ukształtowanie zielonego sięgacza wzdłuż ul. Przechodniej (poprzez zaprojektowanie usług w zieleni oraz alei – ciągów roślinności ozdobnej) oraz pasów zielonych wzdłuż projektowanego przedłużenia ul. Żytniej; ukształtowanie kilku alei i przejść pieszych ku dolinie – jako powiązań krajobrazowych i wglądów w dolinę z ulicy Urzędowskiej.

→ **funkcjonalne** – uporządkowanie zabudowy w kwartale, wytworzenie prawidłowej struktury podziałów na działki budowlane, wprowadzenie komunikacji w kategorii ulic dojazdowych, ciągów pieszo – jezdnych i pieszych, poprawienie efektywności wykorzystania terenów dotychczas zagospodarowanych obiektami w złym stanie technicznym lub estetycznym, zmianę funkcji w wybranych ważnych częściach obszaru na usługową (głównie przy skrzyżowaniu projektowanego przedłużenia ulicy Żytniej) i utrzymanie takiej funkcji przy ul. Przechodniej; zapewnienie zagospodarowania terenu (szczególnie w miejscach eksponowanych i publicznych) obiektami o wysokiej jakości architektury (np. przy ul. Przechodniej); stworzenie zasad zagospodarowania poszczególnych kwartałów zabudowy, w tym standardów i gabarytów zabudowy; plan powinien proponować rozwiązania prowadzące do wzrostu wartości nieruchomości na tym obszarze, a w efekcie powodujących eliminację istniejącej tam zabudowy zagrodowej.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 5), obejmujący pas wzdłuż głównej osi kompozycyjnej, prowadzącej do centrum – ul. Lubelskiej wraz z zielonym wąwozem i terenami otaczającymi wąwóz** - którego plan miejscowy powinien w szczególności uwzględniać następujące aspekty:

→ **ekologiczne** – uwzględnienie walorów krajobrazowych wąwozu; zagospodarowanie wąwozu (mającego szansę stać się centralnym parkiem Kraśnika Lubelskiego) ścieżkami spacerowymi, rowerowymi, torami wrotkowymi i innymi urządzeniami rekreacyjnymi oraz małą architekturą (ze szczególnym uwzględnieniem kameralnego oświetlenia); powiązanie zielonym przejściem do ul. Lubelskiej w kierunku ul. Spółdzielczej, zapewnienie atrakcyjnego podkreślenia i wyeksponowania placu publicznego usytuowanego na zamknięciu wąwozu i zlokalizowanej na nim dominanty.

→ **funkcjonalne** – zmianę funkcji na usługową terenów wzdłuż ul. Lubelskiej, poprawę efektywności wykorzystania terenów zagospodarowanych obiektami w złym stanie estetycznym, zmianę funkcji na usługową terenów po wschodniej stronie zielonego wąwozu – będącymi przedłużeniem ośrodka usługowego „Armii Krajowej – Lubelska – Struga” oraz zmianę funkcji na usługowo – mieszkaniową terenów centralnych obszaru ograniczonego ulicami Armii Krajowej, Lubelska, przedłużenie na zachód ul. Kwiatkowskiej; konieczne jest zapewnienie w ramach planu miejsca na plac publiczny o minimalnych wymiarach 70mx100m z usytuowaną na nim dominantą o funkcji usług kultury (zaleca się kościół ew. kaplicę) oraz wytrasowanie ulicy lokalnej o kierunku północ południe biegnącej do nowego dworca PKS; **plan miejscowy w skali 1:1000 proponuje się rozszerzyć do pasa drogowego ul. Armii Krajowej i przedłużenia ul. Kwiatkowskiej, ewentualnie na wskazanym obszarze opracować plan w skali 1:5000 i jako teren zorganizowanej działalności inwestycyjnej objąć planem realizacyjnym zagospodarowania osiedla wielorodzinnego.**

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 6), obejmujący obszar ograniczony ul. Przemysławą, przedłużeniem na zachód ul. Kwiatkowskiej oraz usługami przy ul. Lubelskiej** – którego plan miejscowy powinien zapewnić wytworzenie prawidłowej struktury podziałów na działki budowlane, wprowadzenie komunikacji w kategorii ulic dojazdowych, ciągów pieszo – jezdnych i pieszych oraz ulicy lokalnej biegnącej w kierunku projektowanego dworca PKS; obszar wymaga zastosowania scalenia i ponownego podziału gruntów.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 7), leżący przy ul. Janowskiej i Przemysławej (objęty ob. planem szczegółowym „Wójtowicza – Przemysłowa” i „Przemysłowa”)** - którego plan miejscowy powinien zapewnić uporządkowanie zabudowy oraz ukształtowanie komunikacji wewnętrznej poprzez system ulic dojazdowych, pieszo – jezdnych i pieszych; jednym

z najważniejszych elementów planu powinno być wytrasowanie ulicy obsługującej w pasie ul. w kategorii głównej (ew. ekspresowej) –Przemysławej – dla wyeliminowania wjazdów bramowych z tej ulicy oraz pasa zieleni izolującej zabudowę jednorodzinną od uciążliwości ulicy głównej - wewnętrznej (ew. zewnętrznej w przypadku przejścia funkcji ulicy ekspresowej) obwodnicy miasta.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 8), leżący przy ul. Al. Tysiąclecia (objęty obecnie planem szczegółowym „Al. Tysiąclecia”)** - plan miejscowy dla tego obszaru powinien zapewnić wytworzenie odpowiedniej struktury podziałów na działki budowlane oraz wyznaczyć ulice dojazdowe i ciągi pieszo – jezdne oraz piesze. Istniejące podziały pół na wąskie paski uniemożliwiają zagospodarowanie tego terenu „bez planu” lub na podstawie planu w skali 1:5000; obszar na znacznej części wymaga scalenia; plan miejscowy powinien też bezwzględnie wytrasować przebieg ulicy lokalnej m. in. dla potrzeb miejskiej komunikacji publicznej (ze względu na duży obszar objęty planem); istotnym powodem

wykonania planu jest rozpoczęcie przez miasto procesów wykupu terenu pod drogi oraz znaczny udział w obszarze gruntów komunalnych.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 9), leżący po północnej stronie ul. Lubelskiej (objęty obecnie planem szczegółowym „Lubelska”) z poszerzeniem do granic wyznaczonej „strefy urbanizacji”** - plan miejscowy dla tego obszaru położonego w atrakcyjnym miejscu przy głównej ulicy wjazdowej do miasta powinien ustalić standardy i gabaryty zabudowy

w celu uzyskania ekskluzywnego osiedla o wysokiej jakości architektury, ustalić strukturę podziałów na działki budowlane i system ulic dojazdowych; plan w szczególności powinien wyznaczyć przebieg ulicy lokalnej m. in. dla potrzeb komunikacji publicznej (będącej kontynuacją ulicy lokalnej w osiedlu „Al. Tysiąclecia” oraz w obszarze pomiędzy ul. Lubelską, Armii Krajowej, Przemysławą - z połączeniem do ul. Kwiatkowskiej).

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 10), leżący pomiędzy ul. Graniczną i Al. Młodości (objęty obecnie planem szczegółowym „Wyspiańskiego”)** - plan miejscowy dla tego obszaru powinien w szczególności umożliwić zakończenie zagospodarowywania osiedla (w większości już zainwestowanego, z dużym zaangażowaniem środków - kapitału miasta w postaci wykupionych dróg dojazdowych i wykonanych podziałów), pozwolić na wytyczenie brakującej sieci ulic dojazdowych; istotnym elementem planu miejscowego powinno być zachowanie rezerwy terenu pod usługi publiczne oświaty i kultury - stwarzającej

w przyszłości możliwości podniesienia jakości życia mieszkańców miasta.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 11), leżący po południowej stronie ul. Granicznej (objęty obecnie planem szczegółowym „Graniczna - Południe”)** - plan miejscowy dla tego obszaru powinien w szczególności ustalić strukturę przestrzenną zabudowy jednorodzinnej, pozwolić na dokończenie zaawansowanych inwestycji miejskich związanych z wykupywaniem gruntów pod drogi dojazdowe (a tym samym doprowadzić do wytworzenia prawidłowej komunikacji) oraz na planowe - uporządkowane podziały na działki budowlane; powinien on również stworzyć zasady zagospodarowywania poszczególnych kwartałów zabudowy projektowanej w strefie ekspozycji istniejącej części Kraśnika Fabrycznego (położonego wyżej na zboczu nad doliną), w tym określić standardy i gabaryty zabudowy oraz jej wystrój architektoniczny.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 12), leżący przy ul. Kolejowej i Wojskowej (objęty ob. planem szczegółowym „Kolejowa”)** - plan miejscowy dla tego obszaru powinien w szczególności umożliwić zakończenie zagospodarowywania osiedla (w większości już zainwestowanego, z dużym zaangażowaniem środków miasta w postaci wykupionych dróg dojazdowych i wykonanych podziałów), pozwolić na wytyczenie brakującej sieci ulic dojazdowych; ważnym elementem planu miejscowego powinno być zaprojektowanie ulicy lokalnej prowadzącej od ul. Kolejowej do Lipowej i dalej poza wschodnią granicę miasta oraz ustalenie na części terenu osiedla struktury podziałów na działki budowlane w ramach istniejących granic własności (bez konieczności scalania) - zgodnie z życzeniem właścicieli nieruchomości.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 13), leżący przy ul. Urzędowskiej (objęty obecnie planem szczegółowym „Piaski”)** – plan miejscowy dla tego obszaru (zainwestowanego w ok. 90%) powinien umożliwić dokończenie zagospodarowywania osiedla, doprowadzić do uporządkowania linii zabudowy wzdłuż ulicy Urzędowskiej poprzez wprowadzanie plomb w postaci obiektów usługowych oraz dopuścić możliwość wprowadzania funkcji usługowych na wydzielonych działkach wzdłuż ulicy zbiorczej.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 14), leżący przy ul. Urzędowskiej (objęty ob. planem szczegółowym „Koszarowa”)** - plan miejscowy powinien w szczególności prowadzić do zmian funkcjonalnych terenu, tj. zmiany przeznaczenia z zabudowy jednorodzinnej na usługową (z ew. funkcją mieszkaniową na wyższych kondygnacjach) oraz ukształtowania zielonego skweru wewnątrz zabudowy wielorodzinnej – niezbędnego dla prawidłowego życia mieszkańców, w otaczających teren V – cio kondygnacyjnych blokach.

▪ **Obszar miasta leżący (ozn. nr 15), położony w dzielnicy Budzyń** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien w szczególności zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

→ **ekologiczne** – odpowiednie zagospodarowanie zielenią doliny otwartej ku rzece Wyżnicy i powiązanej z lasem Dąbrowa –Bór; w związku z przyszłym pełnieniem przez ten obszar roli zaplecza usługowo-rekreacyjnego dla miasta (sąsiedztwo proj. zbiornika retencyjnego) - stworzenie mechanizmów zaporowych, zapobiegających „rozlewaniu się” zainwestowania na cenne przyrodniczo (dla Systemu Przyrodniczego Miasta) tereny korytarza ekologicznego „doliny Budzyń”; wypracowanie nowej granicy polno – leśnej uwzględniającej zaproponowane w studium kompleksy dolesień o funkcji izolacyjnej od drogi kategorii „G (obwodnicy Lublin – Kraśnik Fabryczny – Urzędów); ukształtowanie przejścia pieszego i terenu zieleni publicznej (ew. z lokalizacją usług w zieleni) na wschodniej krawędzi strefy – jako wglądu w dolinę z ulicy Urzędowskiej oraz powiązania ekologicznego i krajobrazowego doliny rzecznej zielonym terenem oraz wąwozem z usytuowanymi za osiedlem Piaski polami.

→ **funkcjonalne** – zapewnienie odpowiednich powiązań komunikacyjnych ważnych dla miasta (m. in. zmianę kategorii ulicy Budzyńskiej na ulicę zbiorczą – skrót do Lublina przez Popkowice); wyznaczenie odpowiednich wskaźników intensywności zabudowy i zmianę jej przeznaczenia na mieszkaniową z funkcją pensjonatową; wprowadzenie mechanizmów ochronnych dla wyznaczonych terenów rewaloryzacji zabudowy drewnianej wzdłuż ulicy Nadstawnej i Budzyńskiej, ew. wyznaczenie terenów dla relokacji zabytkowej zabudowy drewnianej z regionu kraśnickiego; zmianę funkcji części terenu na usługową (przy ul. Urzędowskiej) – jako terenu rozwojowego (strategicznego) miasta, związanego z obsługą turystyczną projektowanego zbiornika retencyjnego; utrzymanie rezerw pod usługi publiczne (zdrowia).

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 16), położony pomiędzy ul. Gazową Kard. Wyszyńskiego, Mickiewicza i Graniczną.)** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien w szczególności zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

→ **ekologiczne** – ukształtowanie pasm zieleni wzdłuż ul. Mickiewicza (jako pasma ekologicznego i elementu Systemu Przyrodniczego Miasta), ul. Wyszyńskiego, zielonego pasma równoleżnikowego łączącego las Kraśnik Fabryczny, tereny zielone przy Wiosce Dziecięcej z terenami sportowymi Szkoły Podstawowej.

→ **funkcjonalne** – ustalenie przeznaczenia kwartałów na zabudowę dużej intensywności z wydzieleniem enklawy zabudowy jednorodzinnej wzdłuż ul. Granicznej oraz ustalenie przeznaczenia terenów wzdłuż ulicy Kard. Wyszyńskiego i Mickiewicza na usługi (ew. pierzeję usługową w parterach domów wielorodzinnych) podkreślające dwie główne ulice wprowadzające do miasta; ustalenie intensywności zabudowy; plan powinien zapewnić ukształtowanie wnętrza urbanistycznych w postaci placów publicznych (postuluje się m. in. stworzyć taki plac po południowej stronie kościoła), wnek i poszerzeń ulic.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 17) leżący przy ul. Obwodowej i Kolejowej, obejmujący dzielnicę przemysłową i tereny sąsiednie - do torów kolejowych** - plan miejscowy dla tego obszaru powinien stworzyć podstawy do intensyfikacji zabudowy i zwiększenia chłonności terenu, a także wprowadzić ustalenia zapobiegające procesowi rozdrobnienia na małe działki budowlane, a ponadto zaproponować modelowe zagospodarowanie (budynkami i zielenią) terenów usługowo – przemysłowych, wyznaczonych w studium jako tereny rozwojowe (tereny „strategiczne” miasta dla rozwoju działalności gospodarczych); w planie należy ustalić też kolejność zagospodarowywania poszczególnych terenów poprzez zróżnicowanie opłaty planistycznej oraz powiązanie z odpowiednią polityką inwestycji komunalnych.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 18) leżący przy południowo–zachodniej granicy lewobrzeżnego miasta oraz w strefie I (obejmujący parking przy cmentarzu)** - plan miejscowy dla tego obszaru powinien w szczególności uwzględnić walory krajobrazowe bogato urzeźbionego terenu oraz ukształtować granicę polno – leśną uwzględniając proponowane w studium dolesienia jak również zapewnić właściwą obsługę cmentarza w postaci wyznaczonego parkingu.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 19) obejmujący dzielnicę Kwiatkowice** - plan miejscowy dla tego obszaru powinien ustalić granicę pomiędzy terenami otwartymi a budowlanymi, chroniąc pola przed rozdrobnieniem i zainwestowaniem rozproszoną zabudową; ponadto powinien ustalić maksymalną intensywność zabudowy na terenach przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne do 0,15, wyznaczyć tereny zabudowy zagrodowej oraz opracować granicę polno - leśną uwzględniając zaproponowane w studium dolesienia; istotnym elementem planu powinna być ochrona, szczególnie przed zabudową kubaturową, obniżenia terenu – wąwozu (elementu Systemu Przyrodniczego Miasta) biegnącego od doliny Wyżnicy do lasu przy ul. Obwodowej i dalej do wschodniej granicy miasta.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 20) obejmujący dolinę rzeki Wyżnicy wraz z terenami Systemu Przyrodniczego Miasta wyłączonymi z zabudowy** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien zapewnić właściwą jego ochronę przed zabudową oraz drożność ekologiczną doliny.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 21) obejmujący obszary usługowe wzdłuż Al. Niepodległości i ul. Urzędowskiej (tzw. „Skrzyżowanie Fabryczne”) oraz usługi, składy, bazy, przemysł i tereny centralnych urządzeń infrastruktury technicznej (Al. Młodości, ul. Graniczna, Konopnickiej i jej przedłużenie na południe)** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien zapewnić zagospodarowanie go odpowiednimi funkcjami, odpowiednią intensywność zabudowy oraz (w przypadku skali 1:1000)

zapewnić ukształtowanie wnętrz urbanistycznych, pasaży usługowych, jak też wskazać miejsca na dominanty; uwzględnić zaproponowane w studium zalesienia izolacyjne wokół oczyszczalni ścieków oraz sięgacz biegnący od strony doliny Wyżnicy wchodzący w skład Systemu Przyrodniczego Miasta – wolny od zabudowy.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 22) obejmujący teren projektowanego dworca PKS, tereny obsługi rolnictwa i usług** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien zabezpieczyć możliwość wprowadzenia funkcji publicznej (obsługi komunikacji) na teren istniejących prywatnych pól oraz zapewnić: utrzymanie przeznaczenia terenu na obsługę rolnictwa i wprowadzenie nowych funkcji usługowych, możliwość wyznaczenia ulicy lokalnej.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 23) obejmujący tereny usług komercyjnych, zabudowy wielorodzinnej i usług publicznych znajdujące się pomiędzy ul. Urzędowską i Al. Tysiąclecia oraz na północ od Al. Tysiąclecia wraz z 30-to metrowym pasem wzdłuż ulicy zbiorczej** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien zapewnić przeznaczenie terenu na zabudowę mieszkaniową z usługami w parterach oraz na usługi na wydzielonych działkach, zagwarantować wyznaczenie ulicy lokalnej oraz wnętr urbanistycznych poprzez ustalenie odpowiednich wskaźników i standardów; powinien zabezpieczyć możliwość wprowadzenia funkcji publicznej na teren istniejących prywatnych pól położonych po północnej stronie Al. Tysiąclecia.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 24) obejmujący teren usług publicznych, zabudowy jednorodzinnej i doliny strumyka Podlesianki przy południowej granicy miasta** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien zabezpieczyć możliwość wprowadzenia funkcji publicznej, w tym zieleni publicznej na teren istniejących prywatnych pól, ustalić formy ochrony strumyka oraz ustalić granicę pomiędzy terenami otwartymi i terenami zabudowy jednorodzinnej.

▪ **Obszar miasta (ozn. nr 25) obejmujący teren przedmieść Kraśnika Fabrycznego** – plan miejscowy dla tego obszaru powinien zapewnić wyznaczenie ciągów zabudowy zagrodowej wzdłuż ulicy Chłodnej, wytrasowanie tej ulicy wraz ze ścieżką rowerową, wprowadzić standardy gwarantujące utrzymanie zabudowy niskiej intensywności przy zachodniej granicy miasta, zapewnić ukształtowanie ciągu ekologicznego (wraz z dolesieniem jego części), wchodzącego w skład Systemu Przyrodniczego Miasta - łączącego dolinę Wyżnicy z lasem.

W myśl ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządza się dla całych terenów wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. W przypadku braku zgody właściwych organów na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne należy pozostawić je w dotychczasowym użytkowaniu.

CZĘŚĆ V

SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

w zakresie objętym projektem zmiany studium

Studium dla miasta Kraśnik opracowane było według nieaktualnej na dzień dzisiejszy ustawy o planowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r., według której ranga studium była inna. Wstępne analizy zarówno stanu prawnego, aktualnych uwarunkowań, potrzeb rozwoju, wykazały konieczność wprowadzenia zmian merytorycznych w dokumencie, obejmujących:

- zwiększenie potrzeb miasta w zakresie wyznaczenia nowych terenów do kształtowania zabudowy z uwzględnieniem podziału w zależności od pełnionej funkcji;
- konieczność uregulowania kwestii terenów rozwojowych w skali ogólnie miejskiej;
- dostosowanie zasad zagospodarowania terenów na obszarze miasta do zmieniających się przepisów prawa;
- dostosowanie zapisów Studium do zmieniających się uwarunkowań infrastrukturalnych związanych z rozbudową poszczególnych systemów oraz wyznaczeniem kierunków dalszych zmian;
- dostosowanie zapisów Studium do zmienionego systemu komunikacyjnego związanego z powstaniem obwodnicy miasta;
- uregulowanie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów włączonych w granice Miasta Kraśnik wchodzących pierwotnie w skład gmin Kraśnik i Dzierzkowice;
- powstanie zalewu i rozwój obszarów rekreacyjno – sportowych.

Ponadto, w zmianie Studium uwzględniono aktualne przepisy określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego oraz strategii rozwoju miasta.

Poszczególne ustalenia uwzględniają zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe miasta, jak również obejmują pełny zakres i formę studium określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium w części tekstowej i graficznej.

Wobec miasta Kraśnik w zagospodarowaniu przestrzennym Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego uznaje za konieczne:

- objęcie procesem restrukturyzacji jako ośrodka monoprodukcji przemysłowej oraz wysokiego udziału gałęzi tradycyjnych;

- wspomaganie procesów dywersyfikacji działowej, gałęziowej, branżowej w gospodarce rynkowej jako ośrodka monofunkcyjnego;
- wspomaganie przemysłów wysokiej technologii w ośrodku o predyspozycji do ich lokalizacji (istniejące przedsiębiorstwa „hi-tech”, zasoby wykształconej kadry inżynierskiej, możliwości rozwoju bądź łatwy dostęp do zaplecza naukowo-badawczego);
- kształtowanie i rozwój centrów usługowych ośrodków miejskich różnych poziomów obsługi w dostosowaniu do rangi i zasięgu obsługi ośrodków;
- rewitalizacja centrów usługowych i obszarów dzielnic przemysłowych.

Zgodnie z art. 18, ust.2, pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz zgodnie z art. 9, ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także na podstawie uchwały Nr LVI/346/2014 Rady Miasta Kraśnik z dnia 14 sierpnia 2014 r., Burmistrz Kraśnika przystąpił do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnik.

Przystąpienie do zmiany Studium miasta Kraśnik wynikało z wniosków złożonych w sprawie zmiany obowiązującego Studium, jak również z potrzeby jego dostosowania do nowych wymogów prawnych oraz do aktualnych potrzeb rozwoju miasta.

Głównym założeniem zmiany Studium było rozpoznanie i scharakteryzowanie wszelkich uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych miasta Kraśnik. Analiza istniejących uwarunkowań pozwoliła na określenie długoterminowych kierunków rozwoju miasta. Na ich podstawie w zmianie Studium wyznaczono tereny o nowych funkcjach i zasadach zagospodarowania: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług, teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², tereny przemysłu, rzemiosła, składów i baz, tereny usług sportu i rekreacji, teren zieleni parkowej oraz teren wód otwartych. Zasadność ich wyznaczenia została wykazana w rozdziale pt. „Potrzeby i możliwości rozwoju miasta”, zawartego w części I niniejszego Studium.

W trakcie prac nad zmianą Studium – w oparciu o poszerzoną wiedzę źródłową, ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisy odrębne, uaktualniono lub zdezaktualizowano również zapisy części tekstowej Studium (części I-IV):

- w części I – Uwarunkowania rozwoju przestrzennego zaktualizowano zapisy dotyczące:
 - podstawowych danych o mieście Kraśnik,
 - zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
 - rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym województwa lubelskiego,
 - danych demograficznych,
 - uwarunkowań ekonomicznych,
 - informacji o występowaniu na terenie miasta obszarów i terenów górniczych,
 - występowania na terenie miasta obszarów chronionych na podstawie ustawy prawo wodne,
 - wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej,

- zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju miasta.
- w części III – Kierunki zagospodarowania przestrzennego:
 - wskaźników i parametrów zagospodarowania dla terenów, dla których nastąpiła zmiana przeznaczenia względem obowiązującego Studium,
 - terenów o ograniczonych możliwościach zagospodarowania i wyłączonych spod zabudowy,
 - zasad ochrony wód powierzchniowych, podziemnych, zasad realizacji i utrzymania urządzeń wodnych,
 - zasad ochrony gleb przed degradacją,
 - zasad ochrony powietrza atmosferycznego,
 - terenów objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody,
 - zasad ochrony dziedzictwa kulturowego miasta,
 - kierunków działań ochronnych w odniesieniu do obiektów zabytkowych,
 - kierunków rozwoju układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej,
 - występowania na terenie miasta obszarów zdegradowanych,
 - rozmieszczenia na terenie miasta inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,
 - obszarów, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych,
 - kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
 - obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i obszarów osuwania się mas ziemnych,
 - występowania obszarów i obiektów, dla których ustanawia się w złożu filar ochronny,
 - występowania na terenie miasta terenów zamkniętych,
 - występowania na terenie miasta pomników zagłady i ich stref ochronnych,
 - występowania obszarów wymagających rehabilitacji, przekształceń lub rekultywacji,
 - występowania na terenie miasta obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko równoległe z opracowaniem niniejszej zmiany Studium przeprowadzana jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w ramach, której sporządzona jest prognoza oddziaływania na środowisko.

Niniejsza zmiana Studium sporządzona została w następstwie uchwały Nr L/413/2022 Rady Miasta Kraśnik z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnik oraz uchwały Nr LI/431/2022 Rady Miasta Kraśnik z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnik.

Zmiana dotyczy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnik przyjętego uchwałą Nr XL/327/01 Rady Miejskiej w Kraśniku z dnia 29 listopada 2001 r. w sprawie uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego miasta Kraśnika z późniejszymi zmianami.

Zmiana Studium obejmuje tereny położone w zachodniej części miasta, w obrębach ewidencyjnych: Północ, Zachód, Wschód i Budzyń. Dla terenów tych aktualne pozostają uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, określone w obowiązującym Studium.

W przedmiotowej zmianie Studium wyznaczono:

- (MN*) - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- (MM*) - teren zabudowy mieszanej (z zasadą wymienności funkcji: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna i usług nieuciążliwych),
- (U*) - teren usług,
- (U,MN*) - teren usług i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (z zasadą wymienności funkcji),
- (P*) - teren przemysłu, rzemiosła, składów i baz,
- (ZL*) - teren lasów i zadrzewień,
- (ZD*) - teren ogródków działkowych.

Ponadto w obszarze objętym zmianą Studium w rejonie ul. Urzędowskiej położony jest teren usług (U*) oraz teren przemysłu (P*), rzemiosła, składów i baz, dla których nie zmienia się kierunków zagospodarowania (zostały one objęte granicą zmiany Studium wyłącznie z uwagi na korektę granic Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych).

Objęty zmianą teren usług (oznaczony symbolem U*), położony w obrębie geodezyjnym Budzyń, w rejonie ul. Długiej, znajduje się w strefie oddziaływania elektrowni wiatrowej (2 150 m), gdzie obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych.

W granicach przedmiotowej zmiany Studium został wskazany teren przemysłu, rzemiosła, składów i baz, oznaczony na rysunku studium symbolem P*, na którym dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500kW wraz ze strefą ochronną.

Cześć obszaru objętego zmianą Studium położona jest w granicach:

- „Budzyń” - rejon wypoczynku i rekreacji Kraśnika Lubelskiego i Fabrycznego oraz zabudowy jednorodzinnej i pensjonatowej,
- obszaru ochrony pośredniej ujęć wód,

Wyznaczone nowe obszary zabudowy nie przekraczają obliczonego zapotrzebowania na nową zabudowę w perspektywie 30-letniej (zgodnie z opracowaną Analizą potrzeb

i możliwości rozwoju miasta Kraśnik), w związku z czym możliwe jest wyznaczenie w zmianie Studium ww. nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Przedmiotowa zmiana Studium stanowi niewielką korektę polityki przestrzennej miasta, ustalonej w dotychczas obowiązującym Studium w zakresie terenów: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszanej, usług, usług i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przemysłu, rzemiosła, składów i baz.

Tereny inwestycyjne wyznaczono w obszarach zurbanizowanych, przy drogach publicznych, o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, nie wymagających nowych inwestycji infrastrukturalnych.

Wszelkie ustalenia Studium stanowią podstawę do sporządzania i uszczegółowienia zamierzeń planistycznych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dokument Studium pozwoli władzom miasta Kraśnik na wyznaczenie strategicznych celów rozwojowych, jak również uregulowanie zasad, warunków i możliwości prowadzenia odpowiedniej do potrzeb gminy gospodarki przestrzennej.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, równoległe z opracowaniem przedmiotowej zmiany Studium przeprowadzana jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko..

W okresie sporządzania zmiany Studium, z uwagi na brak aktualnej strategii rozwoju miasta Kraśnik, nie ma możliwości odniesienia się do uwarunkowań wynikających z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.